

કવિ પ્રેમાનંદ કૃત

ઓખાહરણ.

(મહોટું.)

પ્રસિદ્ધકર્તા.

બુકસેલર હરગોવિંદદાસ હરજીવનદાસ

પુસ્તકાલય-ત્રણુદરવાળે-અમદાવાદ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશ્ટ્રિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૭૫૦ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ સોપાન ૨૦૧

વિષય ૬-૪

→ ❀ કવિ પ્રેમાનંદકૃત ❀ ←

મહોદું

ઓખાહરણ.

❀ હૃદ કડવાનું. ❀

છાપી પ્રસિદ્ધ કેતી

બુકસેલર હરગોવિનદાસ હરજીવનદાસ.

તથા.

હરીભાઈ દલપતરામ પટેલ.

આવૃત્તિ ૧લી

પ્રત ૧૦૦૦

અન્યોદય પ્રેસ—અમદાવાદ.

સંવત ૧૯૬૫

સને ૧૯૦૯.

અનુક્રમણિકા.

ક્રમ	કડવામાં આપેલી ક્રંક ખીના.	પાન
૧	અંબાજીની પ્રાર્થના.	૧
૨	બાણાસુર તપ કરવાને જય છે.	૨
૩	બાણાસુરને મહાદેવે શોણીતપુરનું રાજ આપ્યું.	૩
૪	બાણાસુર બાણમતી રાણીને પરણ્યો.	૪
૫	બાણાસુર કેલાસમાં મહાદેવ પાસે ગયો.	૫
૬	ઊમીયાજી એક પુત્રી અને પુત્ર ઊપજાવે છે.	૬
૭	મહાદેવ કેલાસમાં જઈ મહાપતીનું મુસ્તક છેદન કરે છે.	૭
૮	મહાપતીને મારી નાંખ્યા બદલ ઊમીયાજીનો વિલાપ.	૮
૯	મહાપતી પહેલાં પુજ્ય તે વરદાન.	૯
૧૦	શુભ કામમાં પહેલાં મહાપતીનું સ્મરણ.	૧૦
૧૧	ઓખાનું અંગ લુપ્તમાં મળ્યા બદલ ઊમીયાજીનો શ્રાપ	૧૧
૧૨	બાણાસુરને દેખી અંડાળણીએ સાવરણી આડી ધરી તે.	૧૨
૧૩	અંડાળ કોને કહેવો તે કથા.	૧૩
૧૪	બાણાસુર પુત્ર માગવા મહાદેવ પાસે ગયો.	૧૪
૧૫	બાણાસુરને ત્યાં વરદાનથી પુત્રી પેદા થઈ.	૧૫
૧૬	ઓખા ને ચિત્રલેખા કેવી રીતે નામ ધારણ કર્યા.	૧૬
૧૭	ઓખાબાઈને માળીઆમાં જુદી રાખવા બાબત.	૧૭
૧૮	ઓખા માળીઆમાં જોખનવંતી થઈ છે	૧૮
૧૯	ઓખા ચિત્રલેખાને જોખત વિશે હકીકત કહે છે.	૧૯
૨૦	અગીઆર વરસની ઊમરે પુત્રીને પરણાવવી તે બાબત.	૨૦
૨૧	ઓખા શંભુ મહાદેવને પુજવા જાય છે.	૨૧
૨૨	ચિત્રલેખા ઓખાના જોખનનો ઉપાય બતાવે છે.	૨૨
૨૩	ઓખાને ચિત્રલેખા કહે છે કે પુરૂષવગર શયનગારકામનો નથી	૨૩
૨૪	માળીઆમાં જન્મારો શી રીતે જાય તે બાબત.	૨૪
૨૫	ઓખાએ ચૈતર માસનું વ્રત આદર્યું.	૨૫
૨૬	ઓખા ગોરમાની પુજા કરે છે.	૨૬
૨૭	ઓખા ગોરમા પાસે વરદાન માગે છે.	૨૭
૨૮	ગોરમાને વાંશી પુષ્પ ચઢાવ્યાં તે.	૨૮
૨૯	ઓખા ઊમીઆજીને પગે લામી.	૨૯

૩૦	ઓખા વચનથી ભરથાર માગે છે.	૨૨
૩૧	ઓખાએ સ્વમામાં ભરથાર દીઠા તે.	૨૪
૩૨	ઓખાને ભરથારનો અજાણો.	૨૬
૩૩	ચિત્રલેખાએ ઓખાને સ્વમામાંથી જાણી તે બાબત.	૨૭
૩૪	ઓખા મુરજ દેવતાને શ્રાપ દે છે.	૨૭
૩૫	ઓખા રૂવે છે ને ચિત્રલેખા વિનવે છે તે.	૨૯
૩૬	સ્વપત્નિ જુહુ છે તેની ધારણા ઓખાને આપે છે.	૨૯
૩૭	ઓખાને પરણાવવા કંકાત્રી લખી તે.	૩૦
૩૮	ઓખાને સ્વમામાં જાહેરાત પરણવા આવ્યા તે.	૩૧
૩૯	ઓખા કૃષ્ણતણા કુમારને સ્વમામાં પરણી તે.	૩૨
૪૦	ચિત્રલેખા હાથમાં ચિત્રનું પુતળું બતાવે છે તે.	૩૩
૪૧	ભરથારનું વચન પાળવા બાબત.	૩૩
૪૨	ચિત્રલેખા દ્વારામતીએ ઓખાનો ભરથાર લેવા અંચ છે.	૩૪
૪૩	ઓખા અણીરૂઢને દ્વારકામાંથી લાવી.	૩૫
૪૪	ઓખા અણીરૂઢને નિંદ્રામાંથી જાગાડે છે.	૩૭
૪૫	ઓખા અણીરૂઢ નિંદ્રામાં છે તેથી પગ આપે છે તે.	૩૮
૪૬	અણીરૂઢ જાગી ઊઠેલા તે બાબત.	૩૮
૪૭	અણીરૂઢને બંને પરણવા કાલાવાલા કરે છે.	૩૮
૪૮	બાણાસુરની નગરીમાં નિશાન ગડગડીઆં તે.	૩૯
૪૯	અણીરૂઢ ગદા સંભાળે છે.	૪૧
૫૦	ઓખા માળીઆમાં પરણવાની તૈયારી કરે છે.	૪૧
૫૧	માળીઆમાં અણીરૂઢ પરણ્યા તે બાબત.	૪૨
૫૨	ઓખા સાથે પ્રેમનો સંબંધ	૪૪
૫૩	બાણાસુર ઓખાને પરણાવવા બોલાવે છે તે.	૪૫
૫૪	બાણાસુર સાથે અણીરૂઢનો જુદનો વિચાર.	૪૭
૫૫	અણીરૂઢ માળીઆમાં આવ્યા તે.	૪૮
૫૬	અણીરૂઢને ઓખાના કાલાવાલા.	૪૯
૫૭	અણીરૂઢને નારદનો આશીર્વાદ.	૫૦
૫૮	અણીરૂઢે બાણાસુરની સૈન્યા મારી તે.	૫૩
૫૯	અણીરૂઢે જુગળે દશ લાખ માર્યા તે.	૫૩
૬૦	બાણાસુર ને અણીરૂઢની લડાઈની બાબત.	૫૬
૬૧	સદર.	૫૮

૬૨	સદર.	૫૯
૬૩	સદર.	૬૦
૬૪	સદર.	૬૧
૬૫	અણીરૂઢને બંધન કર્યો.	૬૪
૬૬	ઓખાને પણ બંધન કરી.	૬૫
૬૭	બાણમતી પુત્રી જમાઈની છાની સંભાળ લે છે.	૬૬
૬૮	અણીરૂઢનું યુદ્ધ નારદજી જુવે છે તે.	૬૮
૬૯	દ્વારકાંની કથા.	૭૦
૭૦	અણીરૂઢને કાળામદમાં પુર્યો.	૭૩
૭૧	ભગવાને મરૂડ મોકલ્યો.	૭૪
૭૨	ઓદ્ધવ અણીરૂઢને શીખામણ દે છે.	૭૫
૭૩	બાણાસુરે કન્યા પરણાવી.	૭૬
૭૪	કૃષ્ણ જદવ સૈન્ય લેઈ આવ્યા તે બાબત.	૭૭
૭૫	બાણાસુર કૃષ્ણને અપમાનના શબ્દ કહે છે તે.	૭૮
૭૬	બાણાસુરના હાથ છેલા તે બાબત.	૭૯
૭૭	બાણાસુર મહાદેવ પાસે આવ્યો.	૮૦
૭૮	મહાદેવ બાણાસુરની મદદે આવ્યા તે.	૮૧
૭૯	મહાદેવને કૃષ્ણ ભેટ્યા.	૮૪
૮૦	કૃષ્ણે હાથ ફેરવી બાણાસુરની ખીડા મટાડી તે બાબત.	૮૫
૮૧	પાર્વતીનાં પીયરીઆં તેડાવ્યાંની હકીકત.	૮૬
૮૨	અનીરૂઢને તેલ સીંચારાનું ગીત.	૮૬
૮૩	અનીરૂઢ સંબંધી ગીત.	૮૬
૮૪	અનીરૂઢની ઘોડલી.	૮૭
૮૫	બાણાસુર પગ પખાળે તે બાબત.	૮૮
૮૬	બાણાસુર ગોરવ નોતરે તે બાબત.	૮૯
૮૭	કન્યાને વળાવવા બાબત.	૯૧
૮૮	ઓખાને સૈયરો વળાવવા આવી તે બાબત.	૯૧
૮૯	ઓખાબાઈ સાસરે જાય છે તે બાબત.	૯૨
૯૦	ઓખાબાઈને સાસરે જતાં શીખામણ.	૯૨
૯૧	અણીરૂઢ કન્યા લેઈ જાય છે તે બદલ ગીત.	૯૨
૯૨	બંનેના હાથનાં મીઠળ છોડવાનું ગીત.	૯૩
૯૩	રીતભાત પુરણ કરી તેનું ગીત.	૯૩

❖ શ્રીગણેશાયનમઃ ❖

ઑખાહરણ.

❖ શ્રી ગણપતિની પ્રાર્થના. ❖

રાગ આશાવરી—એક નામ મુજને સાંભરયું, શ્રી ગૌરીપુત્ર
ગણેશ; પાર્વતીના અંગથી ઉપન્યો, તાત તણો ઉપદેશ. ૧ મા-
તા જેની પાર્વતી ને, પિતા શંકર દેવ; નવ ખંડમાં જેની સ્થા-
પના, કરે જુગ ભુતળ સેવ. ૨ સીંદુરે શણુગાર સજ્યા ને, કંઠે
પુષ્પના હાર; આયુદ્ધ ફરસી કર ધરીને, હણ્યા અસુર અપાર.
૩ પેહેલા કરમાં જળ કમંડળ, ખીજે મોદિક અહાર; ત્રિજા કરમાં
ફરશી સોહીએ, ચોથેરે જપમાળ. ૪ ચાલો સૈયરો દેવ જઈયે,
પુછ્યે ગણપતિરાય; મોટા લીજે મોદિક લાડુ, લાગીયે શંભુ-
સુતને પાય. ૫ એવા દેવ સાચા મુની વાચા, પુરે મનની આ-
શા; બેઉ કરજોડી કહે જન વૈશ્રવ, દાસ તણો જે દાસ. ૬

શ્રી અંબાજીની પ્રાર્થના.

કલ્પ ૧ લું.

આઘ શક્તિ મા અંબા પ્રગટયાં, જ્યાં પવન નહીં પાણી;
સુરીનર મુનીજન સર્વે કળાણા, તું કોણે ન કળાણી. ૧ તારું
વર્ણુન કેઈ પેર કરીએ, જો મુખ રસના એક; સહસ્ર ફેણા શે-
ષનાગને, મા તોયે ન પામ્યો શેખ. ૨ જુજવાં રૂપ ધરે જુ-
ગદંબા, રહિ નવ ખંડે વાપી; મહા મોટા જડ મુઠ હતા મા,
તેમની દુરમત કાપી. ૩ ભક્તિ ભાવ કરી ચરણે લાગું, મા આ-

ઘશક્તિ જાણી; તે મને સહાય કરવા તું સમરથ, નગર કોટની
 રાણી. ૪ તું તારા ત્રિપુરા ને તોતળા, નમલકેશરંગ રાતે; બી-
 જી શોભા શી મુખે કહીયે, રચના બની બહુ બાતે. ૫ હંસાવતી
 ને બગલામુખી, વહાણુવટી તું માય; લીડ પડે તમને સંભાઈ,
 કરજો અમારી સહાય. ૬ મા શેવકજન તારી વિનતી કરે, ડિ-
 ગારજો અંબે માય; બ્રહ્મા આવી પાઠ કરે, વિશ્નું વાંસળી વાય.
 ૭ શીવજી આવી ડાક વગાડે, નારદજી ગુણુ ગાય; અબીલ ગુ-
 લાલ તણા હોય ઓચ્છવ, મુંદગના ઝણુકાર. ૮ સિંહાસન બેઠાં
 જુગદંબા, અમૃત દ્રષ્ટે બેતી, સોજો શણુગાર તેં સજ્યા મા,
 નાકે નિરમળ મોતી. ૯ ખીર ખાંડ ઘ્રત મદ શર્કરા, આરોગો
 જુગ માય; અગર કપુરે તારી કંઈ આરતી, શેવકજન શીર
 નમાય. ૧૦ તું બ્રહ્માણી તું રૂદ્રાણી, તું દેવાધી દેવ; સકલ વિ-
 શ્વમાં તું છે માતા, કંઈ તમારી સેવ. ૧૧ માના શરણુ થયા
 પ્રતિપાલન, પહોતી મનની આશ; કુશળક્ષેમ રાખજો અંબા
 મા સર્વને, એમ કહે ત્રીપુરા દાસરે. ૧૨

કાણુ ૨ જી.

રાગ કેદારો—હુંતો શ્રી પુરૂષોત્તમ શીર નામું, હુંતો સકળ
 પદારથ પામું; વામું વામુંરે, દુઃખ સકળ કુળીવર તણુંરે.
 (રાગ ઢાળ) દુઃખ સકળ વામું કુળીવરનાં, સુણતાં પ્રાયશ્ચિત
 બાય; ઓખાહરણ જે સાંભળે, મહા રોગચકી મુકાય. ૧ તાવ
 તરીયો એકાંતરીયો, ન ચઢે તેની કાય; ભુતનો ભણુકારો તેને,
 ન આવે સ્વપ્નામાંય. ૨ પરિક્ષત પુછે કહોને શુકજી, ઓખાનો

મહિમાય; કોણ રીતે થયો ઓખા, અનિરૂદ્ધનો વિવાય. ૩ પ્ર-
થમ હુતા દાનવસુતાને, કહાવતા જે દસસ્કંધ; હવે દશમની
કહું કથા, જેમ ઉપજે આનંદ. ૪ હરીએ વૃંદાવનમાં લીલા
કીધી, વાયો મધુરો વંસ; પ્રથમ મારી પુતનાને, પછી પછા-
ડ્યો કંસ. ૫ પછી પધારયા દ્વારીકામાં, પરણ્યા છે બહુ રાણી;
સોળ સહસ્ર શત આગળી, તેમાં અષ્ટ કરી પટરાણી. ૬ તેમાં
વડાં જે રૂક્ષમણી, પ્રદ્યુમન તેના તન; પ્રદ્યુમનના અનિરૂદ્ધ
કહિયે, કર્મ કથા પાવન. ૭ આઘ બ્રહ્મા શ્રદ્ધી કરતા, મરીચી
જેના તન; મરીચીના સુત કશ્વપ કહીએ, હિરણ્યકશ્વપ રાજ-
ન. ૮ વિષ્ણુ બક્ત પ્રહ્લાદજી, તેને બહાલા શ્રીભગવંત; પ્રહ્લા-
દનો સુત વિરોચન, બળીરાય તેનો તન. ૯ બળિતણો સુત
બાણાસુર; જેનું મહારૂદ્ર ચરણે મન; એક સમે ગુરુ શુક આ-
વ્યા, ત્યારે બોલ્યો વચન. ૧૦ અહો ગુરુજી અહો ગુરુજી, કહો-
ને તપ મહિમાય; શુક વાણી બોલિયા, તું સાંભળને જગરાય.
૧૧ ત્રણ લોકમાં ભોળા શંભુ, આપશે વરદાન; મધુવનમાં જ-
ઈ તપ કરો, આરાધો શીવ ભગવાનરે. ૧૨

કલ્પ ૩ જી.

રાગ માઝ--રાય તપ કરવાને જાયરે, એતો આવ્યો મધુવન
માંયરે; કીધું કીધું નિમજ્જન સ્નાનરે, ધરિયુ શીવજી કેરું ધ્યા-
નરે. ૧ રાય એઠા છે આસન વાળીરે, કર જમણામાં જપમાળા
ઝાલીરે; માળા ઘાલ્યા સુત્રિએ કાનરે, તોયે આરાધે શીવ ભગ-
વાનરે. ૨ રૂંધીર માંસ સુકાઈને ગયુંરે, શરીર સુકા કાપવત થ-

યુરે; મહા તપિઓ કેમ નવ બોલેરે, એના તપથી ત્રીભુવન
 ડોલેરે. ૩ વળતી બોલીયા શંકર રાયરે, તમે સાંભળો ઉમી-
 યાયરે; એક અસુર મહા તપ સાધેરે, માંડું ધ્યાન ધરીને આ-
 રાધેરે. ૪ કોણુ કહીયે જેનો બાપરે, તે તો માંડી બેઠા મહા જા-
 પરે; તમે કહોતો એને વરદાન આપુરે, કહોતો પુત્ર કરીને થા-
 પુરે. ૫ વળતાં બોલ્યાં રૂદ્રાંણીરે, મારી વાત સુણો શુભપાણીરે;
 દુધ પાઈને ઉછેરીયે સાપરે, આગળ ઉપજાવે સંતાપરે. ૬ ભેદ
 ભસ્માંગદનો લહોરે, વરદાન પામીને પુંઠળ થયોરે; વરદાન રા-
 વણને તમે આપ્યારે, તેણે જનકીનાથ સંતાપ્યારે. ૭ માટે શી
 શીખામણુ દીજેરે, બોળા રૂઢું ગમે તે કીજેરે; વળતા બોલ્યા
 શીવરાયરે, તમે સાંભળો ઉમીયાયરે. ૮ સેવા કરી ચઢાવે જ-
 ણરે, તેની કાયા કડૂ નિરમળરે; સેવા કરી ચઢાવે સુગંધરે, તેની
 બુદ્ધિ કડૂ ધન ધનરે. ૯ જે કોઈ ચઢાવે બીલીપત્રરે, તેને ધરાવું
 સોનાનું છત્રરે; સેવા કરી વગાડે ગાલરે, તેને કરી નાંખું ન્યાલરે.
 ૧૦ નારી પાનિયે બુદ્ધિ તમારીરે, આપતાં નવ રાખીયે વારીરે;
 હુંતો બોળોનાથ કહેવાઉંરે, હવે કપટીનાથ કેમ થાઉંરે. ૧૧
 એવું કહીને ચાલ્યા બોળોનાથરે, મુકયો બાણાસુર શીર હાથરે;
 હુંતો જાગ્ય બાણાસુર રાયરે, તને વરદાન આપે શીવરાયરે.
 ૧૨ હુંતો જાગું છું મહારાજરે, આપો શોણીતપુરનું રાજરે; શીવ
 માગું છું વારંવારરે, મુને આપો કર હજારરે. ૧૩ કર અકેકો
 એવો કીજેરે, દશ સહસ્ર હસ્તી તણું બળ દીજેરે; અસ્તુ ક-
 હીને શીવે વર આપ્યોરે, બાણાસુરને પુત્ર કરીને સ્થાપ્યોરે. ૧૪

કલ્પ ૪ મું.

રાગ આશાવરી—વરદાન પામી વળીયો બાણાસુર, શોણીત-
પુરમાં જાય; વનનાં વાસી પશુરે પંખી, તે લાગ્યાં બહીવાય.
૧ કોઈ નવ દીકું સાંભળ્યું, જેમ વૃક્ષ ચાલ્યું જાય; આવીને
જેવા લાગ્યા સર્વે, દીકો બાણાસુર રાય. ૨ નગર સમીપે ચાલી
આવ્યો, બાણાસુર બળવાન; કૌભાંડ નામે રાય તેણે ઘેર, પ્ર-
ગટ થયો પ્રધાન. ૩ કોઈક દેશની કન્યા લાવી, પરણાવ્યો રા-
જન; દેશ છતવા સંચર્યો, રાય બાણાસુર બળવંત. ૪ પાતાળે
નાગલોક છતી, ચાલ્યો તેણીવાર; દેશદેશના મહીપતી છત્યો,
કેહેતાં નાઆવે પાર. ૫ સ્વર્ગ જઈને દેવછત્યા, દેવ નાકા જાય;
સૂરજે વળતી સાંગ આપી, બાણુ તણા કરમાંય. ૬ છતી સુ-
રને પાછો વળીયો, મળીયા નારદ મુન; પ્રણામ કરીને પાચે
લાગ્યો, તેણે સમે રાજન. ૭ ઓ નારદજી ઓ નારદજી, ના થયું
મારું કામ; એક જોધ્યો ન મળ્યો સ્વામી, પોહોંચે મનની હા-
મ. ૮ નારદ વાણી બોલીયા, તું સુણ બાણાસુર રાય; જેણે
તુજને હાથ આપ્યા, તે શીવ શું કર સંગ્રામ. ૯

કલ્પ ૫ મું.

રાગ ઢાળ—કૈલાશ પર્વતજઈ રાજાએ, ભલી ભરાવી બાથ; જ
ળમાંહી જેમ નાવડોલે, એમ ડોલે ગીરીનાથ. ૧ ટોપ કવચને ગદા
ફરશી, કડકડાટ બહુ થાય; તેણે સમે ઉમીયાજી મનમાં, લાગ્યાં રે
બહીવાય. ૨ જઈને શંકરને ચરણે નમીયાં, અહો અહો શીવરાય;
શાને કાજે બીહો પાર્વતી, આવ્યો બાણાસુર રાય. ૩ શોણીત-

પુરનું રાજ્ય આપ્યું, ઉપર કર હજાર; વળી માગવા શું આંચો
 છે, અંધ તણો કુમાર. ૪ સહસ્ર હાથ તો મુજને આપ્યા, તે
 તો સ્વામી સત્ય; એક થોધો મુજને આપો, યુદ્ધ કરવા સ-
 મર્થ. ૫ આવો શીવ આપણુ બે વઢીયે, આપ આંચો મારી
 નજરે; ફટ ભુંડા તું એ શું બોલ્યો, ખોટી હક આ તજરે. ૬

કલ્પ ૬ હં.

રાગ ઢાળ--તે તો તારે વણુ કહે મેં, ઉપજાવ્યો છે એક; જો
 કર છેદન કરી તારાને, કરશે કડકા અનેક. ૧ તેતો સ્વામી કેમ
 હું જાણું, ચિંતા મુજને થાય; લે બાણાસુર લેજા તુને, આપુ એક
 ધ્વજાય. ૨ જ્યારે ધ્વજ આ બાગી પડશે, ત્યારે કર તારા છેદારો;
 રૂઢીર તણો વરસાદ વરસશે, તારા નગર ને વિષે. ૩ ત્યારે તું
 એમ જાણજો, રીપુ ઉત્પન થયો સાર; વરદાન પામી વળિયો
 બાણાસુર, શોણીતપુરમાં જાય. ૪ એક સમે મહાદેવ કહે, માને
 તપ કરવાનું મન; તેણે સમે ઉમીયાએ માંડ્યું, અતિ ઘણું રૂદન.
 ૫ અહો શીવજી અહો શીવજી, જનમારો કેમ જાય; મારે નથી
 એક બાળક તે, કહો વલો શી થાય. ૬ મહારૂદ્ર વાણી બોલી-
 યા, લે આ માંડે વરદાન; એક પુત્રને એકજ પુત્રી, ઉપજાવજો
 સંતાન. ૭ વરદાન આપી મહાદેવજી, વન તપ કરવાને જાય;
 ઉમીયાજી નહાવાને બેઠાં, વિચારયું મનમાંય. ૮ શિવનાં ઘર
 મોટાં જાણીને, રખે આવતું કોય; બે બાળક મેહેલું બારણે તે,
 બેઠાં બેઠાં જોય. ૯ દક્ષિણ અંગથી મેલ લઈને, અઘડ ઘડિયું
 રૂપ; હાથ ચરણ ને ઘુંટણ પાની, ટુંકુ અંગ સ્વરૂપ. ૧૦ ચક્ર-

ભુંજ ને ફાંદ મોટી, દીસે પરમ વિશાળ; શોભા તેની શી કહું,
કંઠે ઘુઘરમાળ. ૧૧ પેદેલા કરમાં જળ કમંડળ, ખીજે મોઢીક
આહાર; ત્રીજા કરમાં ફરસી સોહીયે, ચોથેરે જપમાળ. ૧૨
ગણેશને ઊપજાવીને, બોલ્યાં પાર્વતી માત; એની પાસે જોડ
હોય તો, કરે તે બેઠાં વાત. ૧૩ વામ અંગથી મેલ લઈને, ઘ-
ડીયું કન્યારૂપ; શોભા તેની શી કહું, શુકદેવ કહે સુણ ભુપ. ૧૪
સેંથો ટીલડી રાખડી, અંબોડ વાંકી મોડ; કંઠ કપોળને કા-
મની, નેડે મોડા મોડ. ૧૫ કોથળી કુલડી વેલણુ ડાબલી, રમત
નાની ભાત; કંકુપડો નાડાછડી તે, આખ્યો લઈને હાથ. ૧૬
વલણુ--પરીક્ષતને શુકદેવ કહે, કુંવરી કન્યા જોહરે; ઘર સા-
ચવવાને બાળકો, બે પ્રકટાવ્યાં તેહરે.

કડવું ૭ મું.

રાગ દાળ—દેવી નહાવણુ કરવા બેઠાં, નારદ આવ્યા ત્યાંય;
બાળક બે જોઈને નાઠા, ગયા શીવ છે જ્યાંય. ૧ નારદ ચાલી
આવીયા, મધુવન તતખેવ; એરે શીવજી એરે શીવજી, ન-
ફટ ભુંડી ટેવ. ૨ વન વગડામાં ભમતા હીડો, માથે ઘાલો ધુળ;
આકે ધંતુરો વિજયા ચાવો, કરમાં લ્યો ત્રિશુળ. ૩ તમેરે વ-
નમાં તપ કરોને, ઘેર ચાલ્યું ઘરસુત્ર; તમો વિના તો ઉમીયા-
જીએ, ઊપજાવ્યા છે પુત્ર. ૪ મહાદેવ ત્યાંથી પરવર્યા, કૈલાશ
જોવા જાય; ગણુપતી વાણી બોલિયા, આડી ધરી જોષીકાય.
૫ અલ્યા જટિલ જોગી ભરમ અંગે, દિસંતો અદભુત; આજ્ઞા
વિના અધીકાર નહીં, હોય પૃથ્વીનો જો ભુપ. ૬ વચન એવું

સાંભળીને, કોપીયા શીવરાય; લાનો ગડદા પાદુ મુકી, આ-
 વ્યા ઘરની માંય. ૭ ગણુપતીનો ગડદો પડે, બ્રહ્માંડ ભાગી જાય;
 ત્રિલોકતો ખળભળવા લાગ્યું, આતે શું કહેવાય. ૮ ત્યારે શીવ-
 જી કોપીયાને, ચડી મનમાં રીસ; કોપ કરીને ત્રિશુળ મેલ્યું,
 છેદ્યું ગણુપતીનું શીશ. ૯ માગશર વહી ચોથ્યને દહાડે, પુત્ર
 માર્યો તર્ત; તે દાહાડેથી ચાલ્યું આવ્યું, ગણુશ ચોથનું વ્રત.
 ૧૦ તે મસ્તક તો જઈને પડીયું, ચંદ્રના રથમાંય; તેથી ચતુ-
 ર્થીને દીવશે, ચંદ્ર પુજન થાય. ૧૧ એવે શીવજી ઘરમાં આ-
 વ્યા, જ્યાં ઉમીયાજી નાહાય; ઓખા બેઠીતી બારણે તે, નાશી
 ગઈ ઘરમાંય. ૧૨ લવણ કોટડીમાં જઈને પેઠી, મનમાં વાત
 વિચારી; બાઈના કટકા કીધા માટે, મુજને નાખશે મારી. ૧૩
 મહાદેવજી ઘરમાં ગયાને, ઝળકયાં ઉમયા મન; નેત્ર ઉઘાડી
 નિરખીયું, ત્યારે દીઠા પંચવદન. ૧૪ વસ્ત્ર પેહેરી ઉમિયા કહે
 છે, કેમ આવ્યા મહાદેવ; આક ભાંગ ધંતુરો ચાવો, નફ્ટ ભું-
 ડી દેવ. ૧૫ નાહાતાં ઉપર શું દોડયા આવો, સમજે નહીં
 મનમાંહે; બે બાળક મેલ્યાં બારણે, કેમ આવ્યા મંદીરમાંહે.
 ૧૬ છાની રહે તું પાપણી, મેં જોયું પારખું બધું; આટલા દ-
 હાડા સતિ જાણુતો, પણ સરવ ભુંટી ખાધું. ૧૭ પણ મુજ
 વિના તેં પ્રજા કીધી, એવું તારું કામ; પારવતીજી તમે રાખ્યું,
 હિમાચળનું નામ. ૧૮ વચન એવું સાંભળીને, ઉમીયાને ઉઠી
 જવાળ; કાલે તમો કહી ગયા હતા, જે પ્રગટ કરજે બાળ. ૧૯
 ત્યારે શંકરે નીચું જોયું, મનમાં વાત વિચારી; તારી પુત્રી તો

નાશી ગઈ, તારા પુત્રને આવ્યો મારી. ૨૦

કલ્પું ૮ મં.

સાખી—વારી વિના ઝુરે વેલડી, વાછરૂ વિના ઝુરે ગાય;
બાંધવ વિના ઝુરે બેનડી, પુત્ર વિના ઝુરે માય. ૧ પુત્ર ધાન્ય
ને પુત્ર ધન, પુત્રજ આગેવાન; જે ઘેર પુત્ર ન નિપજ્યો, તેનાં
સુનાં બળે મશાણુ. ૨ પુત્ર વિના શિવ મારે પાંજરૂ, વન ઉભે
અગ્નિ બળીશ; શિવ સાથી માર્યો ગણપતિ, મહારો પુત્ર કયાં-
થી મળીશ. ૩ રાગ વિલાપનો વલણુ—બોલો હો બાળારે હો
ગણપત, બોલો હો બાળા. ટેક. ઉમિયાજી કરે છે રૂદન, હો
ગણપત; શિવ શાને માર્યો મારો તન, હો ગણપત. ૧ શિવ
પુત્ર વિના જેવી માય, હો ગણપત; તેની સંપતિ પરઘેર જાય,
હો ગણપત. ૨ શિવ પુત્ર વિનાની માય, હો ગણપત; તે તર-
ણથી હજવી થાય, હો ગણપત. ૩ ત્યારે શિવને આવ્યું છે
જ્ઞાન, હો ગણપત; મેંતો આપ્યું હતું વરદાન, હો ગણપત. ૪
પેલા નારદીઆનું કામ, હો ગણપત; જુકાબોલો છે એનું ના-
મ, હો ગણપત. ૫ એણે વાત કરી સરવ જુઠી, હો ગણપત;
હુંતો તપથી આવ્યો ઉઠી, હો ગણપત. ૬ મેંતો માર્યો તમારો
તન, હો ગણપત; આજ ઉગ્યો શો ભુંડો દન, હો ગણપત. ૭
રાગ આશાવરી—નંદી ભૂંગી મોકલ્યા તે, પેહેલી પોળે જા-
ય; હસ્તી એક મળ્યો મારગમાં, તે શિર કીધો ધાય. ૧ તે ગ-
જનું મુસ્તક લાવીને, ધડ ઉપર મેલ્યું નેટ; ગડગડીને હેઠે બેઠું,
આગળ નિકળ્યું પેટ. ૨ કાળા એના કુંભરવળ, વરવા એના

દાંત; આગળ એને સુંઠ મોટી, લાંબા પહોળા કાન. ૩ દેવમાં
જાશે શું પોસાશે, અપાર મુજને દુઃખ; દેવતા સર્વે મેણાં દેશે,
ધન પાર્વતીની કુખ.

કાવ્ય ૬ મું.

સાખી—રૂપ ગુણને વાદ પડ્યા, ચાલ્યા રાજદ્વાર; ગુણને
આખ્યાં બેસણાં, રૂપને કર્યો જીહાર. ૧ રૂપ તો આખ્યાં શીવે
નાગરાં, કોઈ જોગી અખધુત; ચતુરાઈ દીધી જે ચારણાં, વળી
કોઈ કોઈ રજપૂત. ૨ પુન્ય વિના ધન કયા કામકો, કયા કામ-
કો ઉદક વિણ કુંભ; એ દો વસ્તુ કછુ ન કામકી, જેમ ગુણ
વિના રૂપ. ૩ સ્વરૂપ દિયો શિવ ચાતુરી, નિકર રૂપ તારૂ પાછું
લે; રૂપ ગુણ ચતુરાઈ નહીં, એતો દુઃખ માં દે. ૪ માયા દીની
તેં સોમકુ, મુરખ ઘર દીની નાર; લોચન દીયે કુકડકું, જાય
બેસે ઉડી ઝાડ. ૫

કાવ્ય ૧૦ મું.

(રાગ મારૂ)—પંથી જ્યારે ચાલે ગામ, પેહેલું લે ગણપ-
તિનું નામ; કયા ગ્રંથ આરંભે જોડ, પ્રથમ ગણપતિ સમરે
તેડ. ૧ શોભાગ્યવંતી શણુગાર ધરે, ગણપતી કેરૂ સ્મરણ કરે;
સોની સમરે ઘડતાં ઘાટ, પંથી સમરે જાતાં વાટ. ૨ પંચવદન
ના દેહરા માંચ, પહેલી પુજા ગણપતની થાય; એ વિના મુજને
પુજે તો, સર્વે મિથ્યા થાય. ૩ ઉચલો—શાને કાજે રૂવે પાર્વ-
તી, શાને લોચન ચોળે; જેને ઘેર વીવાડ વાજન હશે, ત્યાં
બેસશે ધીને ગાજેરે. ૪

કડવું ૧૧ મું.

રાગ દાળ—ઓખા ઓખા કહી ઉમીયાએ, સાદ કર્યા બે
ચાર; ત્યારે ઓખા આવી ઉભી, નિસરીને ચોરડી બહાર. ૧
બાઈ મરાવી બામની, તુંતો નાસી ગઈ; મહાહેવે ગણપતીને
માર્યો, તે શુદ્ધ મને નવ કહી. ૨ તે માટે તારૂં અંગ ગળતો,
ભુણે ખેજો કાય; જા દેત્યના કુળમાં અવતરજો, એણીપેર બો-
લ્યાં માય. ૩ ઓખાબાઈતો થરથર ધ્રુજ્યાં, એતો વાત એટંટ;
અપરાધ પાપે માતા મારી, આવડો શો ડંડ. ૪ ઉમીયા કહે
મેં શ્રાપ દીધો, તે કેમ મિથ્યા થાય; દેત્ય કુળમાં અવતરજો,
હેવ વરી કોઈ જાય. ૫ ચૈત્રના મેનારકમાં, બાઈ તાહારોરે મ-
હીમાય; ઓખાહરણજે સાંભળે, મહા રોગથકી મુકાય. ૬ ચૈ-
ત્રમાસના ત્રિસદાહાડા, અન્ન અભુણું ખાય; ત્રીસ નહીં તો વ-
ળી પાંચ દહાડા, પાછલ્યા કેહેવાય. ૭ પાંચ દિવસ જો નવ પ-
ળેતો, ત્રણ દિવસ વિશેક, ત્રણ દિવસ નવ થાય તો, કરવો
દિવસ એક. ૮ એ પ્રકારે વ્રત કરવું, સમગ્ર સ્ત્રીજન; અલવણ
ખાએ ને અવની સુવે, વળી એક ઊજવળ અન્ન. ૯ દેહ રક્ષ-
ણ દાન કરવું, લવણ કેરું જોઈ; પાર્વતી કહે પુત્રીને, સોભાગ્ય બો-
ગવે તેહ. ૧૦ વૈશાખ સુદી તૃતીયાને દીન, તું આવજો મુજ પા-
સ ગોર્ય કરીને પુત્રી તાહારી, પુરીશ મનની આશ. ૧૧ શુક્ર-
દેવ કહે રાજા સુણો, અહીં થયો એહ પ્રકાર; હવે બાણાસુરની
શીગત થઈ, તેનો કહું વિસ્તાર. ૧૨ વલણ—કહું સકળ વિ-
સ્તાર એનો, સુણો રાજા નીરધારરે; હવે બાણાસુર ત્યાં રાજ

કરતો, શ્રાણિતપુર મોઝારે. ૧૩

કડબું ૧૨ મું.

રાગ રામત્રીની ચાલ—રાય બાણાસુરને બારણે, વાળવા આ-
વીરે ચંડાળ; નીત્ય પ્રત્યે રજ વાળતી, કયું ઝાક ઝમાળ. બા-
ણાસુરને બારણે. ૧ રાય મેહેડિયેથી હેઠા ઉતર્યો, થયો પ્રાતઃ
કાળ; મુખ આગળ આડી ધરી, સાવરણી તે સાર. બાણાસુર.
૨ રાય બાણાસુર વળતી વહે, ચનમાં પામી દુઃખ; મુજને દેખી
કેમ ફેરવ્યું, અહીં તારું મુખ. બાણાસુર. ૩ ત્યારે ચંડાળણી
વળતી વહે, સાંભળીયે રાય; તમે ઉંચ અમે નીચછું, મુખ
કેમ દેખાડાય. બાણાસુર. ૪ ત્યારે બાણાસુર વળતો વહે, સાં-
ભળરે રંડાય; સાચુરે બોલને કામની, કંઈ બે કડકાય. બાણા-
સુર. ૫ ત્યારે ચંડાળણી વળતી વહે, સાંભળો રાજન; સાચુ
બોલુ જેવો ઘટે, તેવો દેને ડંડ. બાણાસુર. ૬ પ્રાતઃકાળે જોઈ-
એ નહીં, વાંઝીયાનું વદન; તમારે કાંઈ છોડું નથી, સાંભળો હો
રાજન. બાણાસુરને. ૭

કડબું ૧૩ મું.

રાગ આશાવરી—ચંડાળ તો કાંઈ એક નથી, રાય દશ વિ-
ધના કહેવાય; પહેલો ચંડાળ જેને કહીયે, નદી ઉતરી નવ ના-
હાય. ૧ બીજો ચંડાળ જેને કહીયે, પુત્રીનું ધન ખાય; ત્રીજો
ચંડાળ જેને કહીયે, દુભે માત પિતાય. ૨ ચોથો ચંડાળ જેને
કહીએ, હરે પારકી નાર; પાંચમો ચંડાળ જેને કહીયે, પરદા-
રાશું ખાય. ૩ છઠો ચંડાળ કોને કહીયે, હરે પારકું ધન; સા-

તમો ચંડાળ કોને કહીએ, જેનું મેલું મન. ૪ આઠમો ચંડાળ કોને કહીએ, કરમાયુ વદન; નવમો ચંડાળ કોને કહીએ, નહીં તનયા કે તન. ૫

કડવું ૧૪ મું.

રાગ આશાવરી.—બળિયોરે બાણાસુર રાય, પુત્ર માગવાને જાય; મહાદેવજીની પાસે આવી, બેઠો તપ કરવાય. ૧ હજાર હાથે તાળી પાડી, તવ રીઝયા શ્રીમહાદેવ; આપોને આપો શિવજી, પુત્ર એક તત્ખેવ. ૨ ચીત્રકોપ લહિયા તેડાવ્યા, કર્મતણા જોનાર; પુર્વે રાજા તુંતો કહાવે, વૈશ્ય તણો અવતાર. ૩ તારે પેટે એકજ હતો, લાડકવાયો બાળ; ભોજન કરવા તું બેઠોતે, સાંભળને ભુપાળ. ૪ તુજમાં તે જમવાને આવ્યો, વેગે તારો બાળ; માટીવાળા હાથ ખરડેલા, બાળકના હતાતે વાર. ૫ ત્યારે તુજને સંજ્યા આવી, હાંકી કાડ્યો બાળ; બાળક ત્યારે થરથર ધ્રુજ્યો, સાંભળને ભુપાળ. ૬ બાળકને તો રીસ ચઢીને, નવ ગણ્યો કાંઈ તાત; તુજને પુત્ર જહાલો નથી, તું વાંઝીયો જન્મ સાતરે. ૭

કડવું ૧૫ મું.

રાગ ઢાળ—ઉમયા વાણી બોલીયાં, તું સુણ બાણાસુર રાય; તારા મનમાં જો ગમે, તને આપું એક કન્યાય. ૧ ત્યારે બાણાસુર કહે પુત્રી મારે, કોટીક પુત્ર સમાન; મુજને ટાળે વાંઝીયો, આપો એ વરદાન. ૨ કોઈક દેશનો રાજા જોઈશ, રાજશે માડું નામ; પોષ માસથી પુરણ માસે, પુરણ થશે મન-

કામ. ૩ વર પામી વળીયો બાણાસુર, ત્રાણીતપુરમાં જાય; બા-
ણમતીને ગર્ભ રહ્યો છે, તેનો કહુ મહીમાય. ૪ પોષ માસથી
પુરણુ માસે, પ્રગટ થઈ કન્યાય; વધામણીઆ પરવરયા તે, રા-
જસભામાં જાય. ૫ શાણા જોશી તેડીઆ, તેની જન્મ પત્રિકા
થાય; વિદ્યા બળ કરી ગુરૂજી બોલ્યા, પોતે તેણીવાર. ૬ પેહે-
લી ઉમયાજીના અંગથી, પ્રગટી છે કન્યાય; તેને નામે રાશી
જોઈને, નામ ધરો ઓખાય. ૭ ગ્રહ વેળા શુભ લગનમાં, સં-
તાન પ્રગટી સાર; એથી તારા હાથનો, વેગે ઉતરસે ભાર. ૮
ત્યારે આકાશ વાણી એવી થઈ, તું સાંભળ નૃપ નીરધાર; એ
પુત્રી ઈચ્છા વરને વરશે, કેા કારણુ રૂપ કુમાર. ૯ જ્યારે પુત્રી
પરણુશે, વરતશે હાહાકાર; ભાર ઉતારશે તુજ હાથનો, તુજ
જમાત્ર તેણીવાર. ૧૦ તે માટે તેડી પરધાન, એણીપેરે પુછેછે
રાજન; દેવ વચન મીથ્યા નવ થાય, તે માટે કરવો ઉપાય. ૧૧
રચો માળિયાં સુંદર સાર, તે માટે કરો ઉપાય; ઓખા અને
ચિત્રલેહાને, મેલો મંદીર માળિયાં માંયરે. ૧૨

કાણું ૧૧ મું.

રાગ ધનાશ્રી—પરીક્ષતે પ્રશ્ન કરયું વિચારીજી, કહો કેમ પ્ર-
ગટ થઈ બેડિનારીજી; ઓખા ને ચિત્રલેહા કેમ ધરયાં નામજી,
કેઈ વિધીયે આવ્યાં અસુરને ધામજી. ૧ (ઢાળ.) ધામ આ-
વ્યાં અસુરને, તેણે કામ સૌ દેવનાં કર્યાં; મુને વિસ્તારીને વ-
રણુવો, કેવી રીતીએ અવતર્યા. ૧ શુકદેવ કહે સુણુ પરિક્ષત,

અભિમન્યુ કુમાર; પ્રશ્ન તેં પુછ્યું મને, તેનો સંદેહ ખોડી ની-
રધાર. ૨ એકવાર દેવ પાતાળ નાઠા, બાણુસુરના તાપથી; ત્યારે
વરુણ કેરા જગનમાં, કન્યા પ્રગટી આપથી. ૩ કન્યા કહે કેમ
પ્રગટ કીધી, કહો અમ સરખું કામ; ત્યારે દેવ કહે દૈત્યદુઃખ
દેછે, બાણુસુર જેનું નામ. ૪ કન્યા કહે દુઃખ કાં ધરો, બાણુ-
સુર આવશે પાતાળ; એના પીતાના ચરણ પુજવા, નીત્ય જાય
છે પાતાળ. ૫ ત્યારે મને પુત્રી કરીને સોંપજો, હું જઈશ એને
ઘેર; સાંકડી સગાઈએ સુતા થઈને, કરાવું ભુજની પેર. ૬ તેણે
સમે પાતાળ આવ્યો, બાણુસુર રાજન; તેને દેવે હીકરી આ-
પી, પ્રસન્ન થઈને મન. ૭ પ્રધાન કહે સ્વામી સાંભળીયે, આ-
વો મુજને બાળ; કન્યાદાન કુંવરીને હેડિતો, ઉતરે શીરની ગા-
ળ. ૮ ત્યારે રાજા કહે પ્રધાનને, આ પુત્રી મુકુ વન; કાલે તે-
ડીને તુંતો આવજો, જાણે નહીં કેા જન. ૯ પ્રભાતે તે પ્રધાન
આવ્યો, પુત્રી બેઠી જ્યાંય; પુત્રી તો સમાધી લઈ, હરી ધ્યાન
ધરેછે ત્યાંય. ૧૦ વાયુ દ્વાર જેણે રૂંધીયાંને, રૂંધ્યા શ્વાસો શ્વા-
સ; જમણા પગના અંગુઠાપર, રહી છે ખટ માસ. ૧૧ તેજોઈને
પાછો વળ્યો, પછી પુર ભણી પ્રધાન; ખટમાસ પુરણ તપ થ-
યું, ત્યારે પધારયા ભગવાન. ૧૨ માગ્ય કહેતાં કન્યા કહે, મને
કરો આજ્ઞા પ્રકાશ; ભુત ભવિષ્ય વર્તમાન જાણુને, ઉડી ચઢ-
હું આકાશ. ૧૩ એટલે પ્રભુએ તેને પાંખ આપી, વર આપી-
ને વળીયા હરી; પ્રધાન આવ્યો પુર વિષે, તે કૌભાંડ પુત્રી કરી.
૧૪ વરુણ—કુંવરી થઈ પ્રધાનની, તેનું પ્રાકમ કૌ પ્રીછે ન-

હીં; શુકદેવ કહે રાય સાંભળી, એ ચિત્રલેહાની ઉત્પત્તી કહી.

કાવ્ય ૧૭ મું.

સાખી—ભાદરવે જે કરે હજોતરા, શત્રુ પાસે માગે શીખ; જે ઘેર પુત્રી લાડકવાઈ, તેનાં માખાપ માગે ભીખ. ૧ બાજો અગ્નિ બધું વન દહે, છળ વડે પર્વત કોરાય; અબળા રૂઢી જે કરે, મણીધર નવ કળાય. ૨ એટલાં અંત ન લીજીએ, જોઈછી-એ કુશળાં. રાગ ઢાળ.—નગર થકી એક જોજન, રાયે મેહે-લ રચાવ્યો સાર; ગોખ બારી ને અટારી તેને, કહેતાં ન આવે પાર. ૧ મરકટ મણિ મોતીએ જડયાં, માંહે પીરોજના પાટ; હયશાળા ગજશાળા છે, હીંચવા હીંડોળા ખાટ. ૨ દિવસ મા-સને વરસ જયાં, કન્યા મોટી થાય; ચિત્રલેહાને સંગે રમતાં, ઉલટ અંગ ન માય. ૩ સવા લાખ જોદ્દા રખવાળો, મેહેલ્યા છે રાજન; એમ કરતાં ઓખાબાઈને, આવ્યું છે જોખન. ૪ તમે રાત્રે જગો દિવસે જગો, નવ મીંચો લોચન; ઓખા કેરા મા-જિયામાં, રખે સંચરે પવનરે. ૫

કાવ્ય ૧૮ મું.

રાગ ઢાળ.—શોણીતપુર પાટણ લલું, રાય બાણાસુરનું ગા-મ; ઓખા તેની પુત્રી કહીએ, કરતી ઉત્તમ કામ. ૧ ઘડી એ-કમાં લાવે શોગટાં, ઘડી એકમાં પાટ; નાના વિધની રમત રમે, ઘડી એકે હીંડોળા ખાટ. ૨ ઘડી એકમાં ઢીંગલાં પોતીયાં, ર-મતી હોડાહોડ; હીંડોળે હિંચવાને કાળે, રેશમ કેરી દોર. ૩ ઘમઘમ ઘમઘમ ઘુઘરા ગાળે, ઘુઘરડીનો ઘોર; નાના વિધનું

ગાણું ગાતાં, મધુરો નિકળે શોર. ૪ રમે જમે આનંદ કરે; પ-
હેલાં મંગળ ગાય; જોખનવંતી થઈ છે ઓખા, મંદીર મા-
ળીયા માંચરે. ૫

કાઠું ૧૨ મું.

રાગ સામેરી—જોખનીયું વાપ્યુંરે ઓખા નાનડીરે લોલ, મા-
રે જોખનીયાની જાય એની મારે ઘડી ઘડીરે લોલ; તુતો સાં-
ભળ સૈયર એનડીરે લોલ, મારો મુરખ પીતા કાંઈ જોતો ન-
થીરે લોલ. ૧ બોલી ઓખા વળતી વાણુ સાંભળ એનડીરે
લોલ; મારો જાય કન્યા કાળ વર જોતો નથીરે લોલ; મારા જો-
ખનીયાના દિવસ દહાડા ચાર જો, નાણુરે મળશે પણુ ટાણુ નહીં
મળેરે લોલ. ૨

કાઠું ૨૦ મું.

રાગ આશાવરી—પાંચ વર્ષની પુત્રી તેતો, ગૌરીરે કહેવાય;
તેને કન્યાદાન હેતો, કોટી યજ્ઞ ફળ થાય. ૧ પણુ પુત્રી કેરા પી-
તાને કોઈ, સમજતી કહેા વાત; દેવ વિવાહનું ફળ જેને, વરસ
થાયજો સાત. ૨ પુત્રી કેરા પિતાને, કોઈ કહાવોરે ધવ ધવ;
ગાંધર્વ વિવાહનું ફળ જેને; વર્ષ શાય જો નવ. ૩ એમ કરતાં
વગી વચમાં, આવી પડે કાંઈ વાંક; મનુષ્ય વિવાહનું ફળ જે-
ને, અગીયારે આઠો આંક. ૪ એમ કરતાં વરસ જાયને, બાર
પુરાં થાય; પુત્રીનું મુંખ પિતા જીવે, એસે બ્રહ્મ હત્યાચરે. ૫

કાઠું ૨૧ મું.

રાગ આશાવરી—ચિત્રલેહા ઓણીપેર બોલી, સાંભળ સૈયર

વાત; તારે કાળે નહીં પરણાવે, બાણુ તારો તાત. ૧ તારે કા-
ળે જો પરણાવે, છેદાય રાયના હાથ; તારે કાળે નહીં પરણાવે,
પ્રધાન મારો તાત. ૨ તાત કેરી આજ્ઞા લેઈ, આવોને ઓખા-
ય; વચન સાંભળી ઓખા વળતી, ત્યાંથી ચાલી જાય. ૩ તા-
ત આપો આજ્ઞા નો, શંભુ પુજવા જાઉં; બાણુસુર પ્રત્યે પુ-
ત્રીયે, વચન પ્રકાશી કહ્યું. ૪ ઘેલી પુત્રી એમ ન કહીયે, બેશી
રહો મંદીર માંય; ઘેર આવે મહાદેવજી, પુજીને લાગો પાય. ૫
વચન સાંભળી ઓખા ચાલ્યાં, પોતે તેણીવાર; ચીત્તલેહા સૈ-
યર મહારી, ઉપાય કરવો સાર. ૬

કડવું ૨૨ મું.

રાગ સામેરી---ઓખા તારે શ્રવણે ઝખુકે ઝાલરે, ઓખા તા-
રા કુમ કુમ રાતા ગાલરે; ઓખા તુંતો ચાલે હંસની ચાલરે,
ચોળીને રંગરે ઓખા તારી ચુંદડીરે. ૧ ઓખા તારે બાંયે બા-
જીબંધરે, ઓખા તારું મુખડું પુનમ ચંદરે; ઓખા તારે મન
ઉપજયો આનંદરે, કસળીને કોરરે ઓખા તારા સાળુડેરે. ૨
ઓખા તારા શોભીતા શણુગારરે, ઓખા તારા તેજતણુ ન-
હીં પારરે; ઓખા તને વર્ષ થયાં દસ બારરે, પાવલે નેપુરરે ઓ-
ખા તારે વાજતાંરે. ૩

કડવું ૨૩ મું.

સાખી---નેહરે બેની તારે વિદ્યુવા, કર કંકણુ મુદ્રિકાને હાર;
એ પુરૂષ વિના પેહરે પ્રેમદા, તેનો ધીક પડયો અવતાર. ૧ સં-
થા ટીલડી રાખડી, નૈણુ કાજળ કુમ કુમ આડ; પુરૂષ વિના

પેહેરે જે પ્રેમદા, તેનો ધીક પડ્યો અવતાર. ૨ (ચોપાઈ ચાલ ફેર)
ખાઈયે તોડી નાંખ્યા હારરે, આતુ લે તારો શણુગારરે; હુંતો
નહીં પામું ભરથારરે, નહીં ઓઢું ઘાટડીરે. ૧ ખાણુસુર મારો
ખાપરે, મારાં કોણુ જનમનાં પાપરે; મુને નહીં પરણાયે ખાપ,
નહીં જોડે વાટડીરે. ૨

કડવું ૨૪ મું.

રાગ ગોડી---વર વરવાને ચોગ્ય થઈને, પ્રગટયાં સ્ત્રીનાં ચેન-
છ; ઓખા કહે છે ચીતલોહાને, વાત સાંભળ મારી બેહેનછ.
સૈયર શું કીજે, અનીહારે દાડલા કેમ લીજે; મારી બેનીરે દો-
ષ કર્મને દીજે, અનીહારે કે વિષ ઘોળી ઘોળી પીજે. ટેક. આ-
જ મારે ભુડું જોખનીયું, મદ પુરણુ મારી કાયછ; પિતા તો પ્રી-
છે નહીં, મારો કુંવારો ભવ કેમ જાયરે. સૈયર. ૧ સાસરે નિ-
ત્ય જાય ને આવે, સૈયર મુજ સમાણીછ; હું અપરાધણુ હર-
ખે પીડાણી, આંખે ભરું નિત્ય પાણીરે. સૈયર. ૨ એરે દુઃખે
હું દુખળી, મને અન્ન ઉદક નવ ભાવેછ; આ અવાસ રૂપી
શુળીયે સુતાંતો, નિંદ્રા કેઈપર આવેરે. સૈયર. ૩ જળ વિનાની
વેલડી ને, લુણુ વિના જેવું અન્નછ; ભરથાર વિના ભામની
એતો, દોહલા કાઢે દનરે. સૈયર. ૪ ધન્ય હશે કામનીને, જેણે
કંઠે કંથ ત્રહી રાખ્યોછ; હું અભાગ્યાણીયે પરણ્યા પીયુનો,
અધર મુધારસ નંવ ચાખ્યોરે. સૈયર. ૫ મરજદા માટે માણુ-
સ કરે, આંખનો અણુસારોછ; તે સુખ તો મેં સ્વપ્ને ન દી-
હું, વ્યર્થ ગયો જનમારોછ. સૈયર. ૬ સ્વામી કેરો સંગ નહીં

સ્થામાને, એથી બીજું શું નરતુંજ; હવે નવ રહી આશા પર-
 ઘ્યા કેરી, મુજ જોખન જાયે ઝરતુંરે. સૈયર. ૭ બીજી વાતે રૂ-
 થે નહીં મુજને, બરથાર ભોગમાં મનજ; આંહિ પુરૂષ આવે
 તો પરણુ, નવ પુછુ જોશીને લગ્નરે. સૈયર. ૮ વચન રસિક ક-
 હેતાં કરણુ ભારે, આવે લટકતી ચાલેજ; પ્રેમ કટાક્ષ પિયુને
 બોલાવે, તે રૂઢીયા ભીતર સાલેરે. સૈયર. ૯ સુખ દુઃખ કર્મે
 કરયું છે, હું લેવાઈ મારે પાપેજ; બંધાગરી મારા કર્મે કરી, શુ-
 બીયે ચઢાવી મારા બાપેરે. સૈયર. ૧૦ મરકલડે મુખ મધુરે વ-
 ચને, મરજાદા નવ આણીજ; શાકપાક પિયુને નવ પિરસ્યાં,
 આઘો પાલવ તાણીરે. સૈયર. ૧૧ અકળ ગતિ છે ગોવિંદજની,
 શું નિપજશે બેનીજ; ગોપાળજનું ગમતુ થાશે, મનડું માંડે
 રહે નહીરે સૈયર. ૧૨

કાવું ચપ મું.

રાગ મેવાડની દેશી—ઝોખાને કહે ચિત્રલેહા જો, તું તો સાં-
 ભળ બાળસ્નેહા જો; આપણુ મોટા માખાપનાં છોડુ જો, કેમ
 કહિયે કાળું કે ગોડુ જો. ૧ બેની લાંછન લાગે કુળમાં જો, પ્ર-
 તિષ્ઠા જાય એક પળમાં જો; અમે તો તમ પાસે ન રહિયે જો,
 જઈ બાણાસુરને કહિયે જો. ૨ વાત બાણાસુર રાય જાણુ જો,
 આપણુ બેનો અંતજ આણુ જો; મને મેલી ગયો તારી પાસે
 જો, તારો બાપ રહ્યો વિસ્વાસે જો. ૩ મેંતો ન થાય તાંડે રક્ષ-
 ણુ જો, તુજમાં દિસેછે અપલક્ષણુ જો; બેની છોકરવાદ ન કી-
 જે જો, તારા બાપ થકી તો બીહીજે જો. ૪ તને દેખુછું મદમા-

તી જો, નથી પેટભરી અંન ખાતીજો; તારૂં વચન મુને નથી
ગમતું જો, જોળનીયું હશે સડિને દમતું જો. ૫ કામ વ્યાપે સ-
ર્વ અંગે જો, યેની રહીયે પોતાના ઠંગે જો; તું તો બેઠી નિહા-
જો પંથ જો, કાળા ગ્રહમાં કયાંથી હશે કંથ જો. ૬ તેં તો મુને
આંખમાં ઘાલી જો, માથે છાણુ ધાપીને ચાલી જો; હું પ્રીછી
કામનું કારણ જો યેની રાખજો હૈયામાં ધારણુ જો. ૭ તું તો
જીવે લોકમાં ઝોઠાં જો, વામણું કયાંથી પામસે કોઠાં જો; યે-
ની ડગલાં ન ભરીયે લાંબાં જો, ઉતાવળે ન પાકે આંખા જો. ૮
મારી ઓખાખાઈ સલુણાં જો, આવ્યો ચૈતર માસ એમ કર-
તાં જો; પછી ઓખાજી વૃત આચરતાં જો, અલણું અન્ન જ-
મી દિન ખુવે જો. ૯ દિપક બાળેને અવનિયે સુવે જો, માત
ઉમીયાને આરાધે જો; થયું પુરણુ વ્રત એક માસે જો, કોણુ જા-
ણુ એકાંતે જો. ૧૦

અવાસ એક સ્થંભ વિષે, વ્રત કીધું ઓખાયરે;

સ્વપ્નામાં સંજોગ સ્વામીનો, ભટ પ્રેમાનંદ ગાયરે;

કાણું ૨૬ મું.

રાગ ઢાળ—ખાઈ તુંજે કુવારી, હું કુવારી, સાંભળ સંઘ્યર
વાત; ગોર્યમાની પુજા કરીયે, જો પામીશું નાથ. ૧ કોણુ મસ-
વાડે કોણુ મસવાડે કોણુ દાહાડે, ગોર્યની પુજા થાય; મને કરીને
આપો પુતળાં, હું પુજુ મોરી માય. ૨ ફાગણુ વદ બીજના દ-
હાડે, કરવુંરે સ્થાપન; ચૈતર સુદી ૩ ના દાહાડે, કરવું ઉત્થાપન
૩ સહન સહા પાથરી, સંદેસરાનાં પુત્ર; પુજી અરચી ઓ-

ખા માગે, જે જે વસ્તુ અમુક્ય. ૪

કલ્પું ૨૭ મું.

રાગ ધોળ—ગોરચમા માગુ રે ગોર્યમા માગું માગું માહારા
બાપનાં રાજ; માતા સદાયે સોહાગણી. ૧ ગોરચમા માગુરે મા-
હારા બાઈનાં રાજ; બાલીતે હાલ હુલાવતી. ૨ ગોરચમા મા-
ગુરે મારા સસરાનાં રાજ; સાસુને પ્રજા ઘણી. ૩ ગોરચમા મા-
ગુરે દિયર જેઠનાં રાજ, દેરાણી જેઠાણીનાં બોડલાં. ૪ ગોરચમા
માગુરે તમારી પાસ. અખંડ હેવાતન ઘાટડી. ૫ ગોરચમા મા-
ગુરે હુંતો વારંભવાર; ચાંદલો ચુડો ને રાખડી. ૬ ગોરચમા મા-
ગુરે સરખા સરખી જોડ; માથે મન ગમતો ધણી. ૭

કલ્પું ૨૮ મું.

રાગ ઢાળ—એક દહાડો ચિત્રલેહાને, ઊંઘ આવી સાર; વા-
સી પુષ્પે કરતી પુજા, ઓખા તે નિરધાર. ૧ એટલે ચિત્રલેહા
જાગી, જીવેતો વાત વિપ્રિત; વાસી પુષ્પ ચઢાવ્યાં દીકાં, થઈ
રહી ભયભીત. ૨ વાસી પુષ્પે પુજા કીધી, નહિ પામે ભરથાર;
ભરથાર જો હું નહીં પામું, તુ સાંભળ મોરી માય. ૩ આલે તા
રાં પુતળાં, મારી પુજે છે બલાય; ઉપર પાણી રેડીયેતો, આ-
પુરાં ધોવાય. ૪ ઉંચેથી પછાડીયેતો, ભાગી ભુકો થાય; તું આ
લે તારાં પુતળાં, મારી પુજે બલાય. ૫ પંદર દાહાડા પુજા કી-
ધી, બોલાવ્યાં નહીં બોલે; તું તો બેની કહેતી હતી જે, નહીં
ગોરચમાને તોલે. ૬ પકવાન પેંડો મેલીયેતો, કડકો કોર ન
ખાય; તું આ લે તારાં પુતળાં; મારી પુજે છે બલાયરે.

કાવું ૨૬ મું.

સાખી---શીવનાં લીજે વારણાં, જોણે નેત્રે બાળ્યોરે કામ;
ત્રિપુરા દૈત્યને વિડારીયો, હુંતો કેમ મેલું નામ. ૧ શીવ અખં-
ડાનંદ જોણે, ગંગા ધરી શિષ; બાગીરથી તપથી ઉઠાડીયા, હું
કેમ મેલુ તે ઈશ. ૨ શીવ ભોળો સુવે સમશાનમાં, ચોળે ત્યા-
રે રાખ, માગે ત્યારે ભિક્ષાવૃત; આપે તેને લાખ. ૩

કાવું ૩૦ મું.

દાળ.--હિમાચળની બાણેજી બાઈ, ગણપતી મારો વીર;
મહાદેવજીની પુજા કરિયે, મન રાખીને ધીર. ૧ ખેચરી ગતમાં
ઓખા ચાલ્યાં, તેનો કહુ વિસ્તાર; સ્નાન કરીને કામનીયે તો,
સજ્યા સોળ શણુગારરે. ૨ નેપુર વાળે વિંછવા ગાળે, ઝાંઝર-
નો ઝમકાર; નાગદમણી ઝુમણુ ને વળી, ઉપર એકાવળ હાર. ૩
જડાવ ચુડલો ઝુલતી દામણી, દામનીયે ચકલીયો ચાર; પગે
પાવલાંને નેપુર વાળે, ઘુઘરીનો ઘમકાર. ૪ વાળે વાળ મોતી
પરોવ્યાં, મોતીની શેરો સોળ; દરપણુ લીધુ હાથમાંને, મુખે
ભરીયાં તબોળ. ૫ કનક થાળ મોતીયે ભરીયો, માંહે શ્રીફળ
ફેફળ પાન; આક ધંતુરો અગથીયો, શંખાવળી નિરવાળુ. ૬
આકાશ માર્ગે પક્ષણી તે, વેગે ચાલી જાય; ઈંદ્ર કેડૂ વિમાન ચા-
લે, એવીછે શોભાય. ૭ મહાદેવ ને પાર્વતી બેઠાં, પાસા રમ-
તાં સાર; મહાદેવ કહેછે પાર્વતીને, ઓ આવી કોઈ નાર. ૮
સ્વામી કાંઈ ઘેલા થયા, એ બાણુ તણી કુમાર; હવે તું એમ
જાણેછે જો, કરશે અંગીકાર. ૯ પાર્વતીએ મન વિચારયું, હ-

વે તે વંડી વાત; મહાદેવજીને કામી જાણી, લોચને દીવા હા-
થ. ૧૧ ત્રીજું લોચન ઉઘાડ્યું, શંકરને લેલાટ; પાસે આવી
ઓખા દીડી, લજ્યા પામ્યા તાત. ૧૨ તેણે સમે ઓખા આ-
વી, ઉમીયાને લાગી પાય; આવડી ઉનાવત્રી થઈ આવી, ન-
હીં પામે જરથારે. ૧૩

કકુ ૩૧ મું.

સાખી—ઓખા કહે છે અમે પેઠાં પાણીમાં, તરવા તુંબાં ગ્ર-
હાં; હું આવી સમુદ્ર વચમાં, તુંબાં પુટી ગયાં. ૧ ઓખા કહે
છે તરસ લાગી મારા તનમાં, સરોવર તિરે હું ગઈ; પીવા ઝ-
ખાળી પાય, મારાં જરયાં સરોવર ગયાં સુકાઈ. ૨ આણીજ
તિરેથી અમે અળગાં થયાં, પેલી તિરે નવ ગયાં; કરમ તણે
સંભોગે, અમે મધ્ય જળ વચે રહ્યાં. ૩ હું તો આવી ઈશ્વર પુ-
જવા, સામે દીધો શ્રાપ; પરણ્યા પેહેણું રંડાપણુ થયું, મારાં
કીયા જનમનાં પાપ. ૪ ઉમીયા તુંતો મોરી માવડી, છોડ ના
દીજે છોડ; માવીત્ર તમે કેમ છુટશો, હુંતો પુત્રી તમારી તેહ.

(ઢાળ.) પ્રેમે પ્રદક્ષિણા કરીને, કરજોડી ઉભી બાળ; પારવ-
તિ કહે માગ્ય વર, હું આપું તે તતકાળ. ૧ ઓખા વળતું વ-
ચન બોલી, હરખશું તેણીવાર; માતા મુજને આપીયે, મારા
મન ગમતો જરથાર. ૨ ત્રણ વાર માગ્યું ફરી ફરીને, મુને વર
આપો આદીશ; લાજ મુકીને ઓખા બોલી, તવ ચઢી પાર્વ
તિને રીશ. ૩ નિર્લજ થઈ તેં કામજ કીધુ, માટે દેઉંછું તુજને
શ્રાપ; જા પરણુજે ત્રણુવાર તું, એમ બોલ્યાં પારવતિ આપ. ૪

વળી ત્રીજે કહ્યું ને તેરસે આવી, તારે ત્રણ હજો ભરથાર; શ્રાપ
એવો સાંભળીને, કંપી રાજકુમાર. ૫ પુરૂષને નારી ઘણેરી, તું
સાંભળ મોરી માય; નારીને તો પુરૂષ બીજો, શ્રવણે સુણ્યો ન-
વ જાય. ૬ સુંદર માધવ માસ આવશે, દ્વાદશીનો દન; ત્યારે
સ્વપ્નામાં આવી પરણશે, પ્રાણુતણો જીવન. ૭ તું જાગ્યા કે-
ટે ઓળખજો, તને કહું છું સત્ય વિવેક; ત્રણવાર તો પરણશે,
પણ વર તો એકને એક. ૮ વર પામી ઓખાખાઈ ચાલ્યાં, મં-
દીર માળીયે સાર; અરેખાઈ હું પરણી આવી, સુંદર વર ભ-
રથાર. ૯ એમ કરતાં ઓખાખાઈના, દિન ઉપર જાય દિન; સું-
દર માધવ માસ આવ્યો, દ્વાદશીનો દન. ૧૦ સુંદર સજ્યા પા-
થરીને, સણગારયું ભોવન; આજ સ્વપ્નંતરમાં આવશે, મુજ
પ્રાણુતણો જીવન. ૧૧ સંધ્યા થઈ રવી આથમ્યો, આથમીયો
કળ્યપ તન, હજીએ ન આવ્યો હજીએ ન આવ્યો, પ્રાણુતણો
જીવન. ૧૨ પોહોર રાતતો વહી ગઈને, હજી ન આવ્યો કોય;
ઉમીયાજીએ વચન કહ્યું તે, રખે મીથ્યા હોય. ૧૩ વા વાયને
ખારી હાલે, ખડખડાટ બહુ થાય; ઓ આવ્યો ઓ આવ્યો ક-
હીને, તુરત બેઠી થાય. ૧૪ તમો આવ્યા તે હું જાણું છું, મારી
સગી નાંણુદના વીર; બોલ્યા વિના નહીં ઉઘાડું, હઈડે છે મને
ધીર. ૧૫ વેણા લીધી હાથમાં ને, ગીત મધુરાં ગાય; ચેન કાં-
ઈ પડે નહીં, ને ભણકારા બહુ થાય. ૧૬ તેવામાં એક ખારણું,
ખડખડવા લાગ્યું જ્યારે; ઓખાખાઈએ તો દોટ કરી, દ્વાર ઉ-
ઘાડું ત્યારે. ૧૭ ખાણાસુરે મેહેલ રચ્યો છે, તેનો સ્થંભજ એ-

ક; તે તણા પડછાયો તે, ઓખા નજરે દેખ. ૧૮ ઓ પેલા
આવ્યાછો, તમ ઉપર જાણી વારી; બાહ્યા વિના તો નહીં બો-
લાવું, છું ગુણવંતી નારી. ૧૯ બાણાસુર જો જાણશે તો, લેશે
બેઉના પ્રાણ; શાને કાળે આંહી ઉભાછો, સાસુના સંતાન. ૧૯
ઓખાબાઈ તો માળીઆમાં, પાડે છે બકોર; ઈશ્વરને પાર્વતી
એ, ગગને સાંભળ્યો છે શોર. ૨૦ ઈશ્વર કહે છે ઉમીયાજીને,
કોણુ રૂવે છે નાર; ઉમીયા કહે છે માહાદેવજીને, ઓખા રૂવે
નિરધાર. ૨૧ વચન આપણું મીથ્યા કરવા, બેઠી બાણકુમા-
ર; તામશી વિદ્યા મોકલી તે, નિદ્રાનો ભંડાર. ૨૨ મધ્યરાત્ર
તો વહી ગઈ ને, મીયાણું લોચન; સ્વપ્નાંતરમાં આવી પર-
ણ્યો, પ્રદ્યુમનનો તન. ૨૩

કડવું ૩૨ મું.

રાગ ઘોળ—સ્વપ્નાંતરમાં દીઠી સોરઠીયાની જાનરે; સ્વપ્નાં-
તરમાં વડસસરો ભગવાનરે. ૧ સ્વપ્નાંતરમાં બળકે મીઠળ
ચુડીરે; સ્વપ્નાંતરમાં ઓખા દિસેછે અતી રૂડીરે. ૨ સ્વપ્નાં-
તરમાં વરત્યાં છે મંગળ ચારરે; સ્વપ્નાંતરમાં આરોગ્યા કંસા-
રરે. ૩ સ્વપ્નાં તરમાં કરેછે પીઉછશુ વાતરે; સ્વપ્નાંતરમાં
હશી હશી તાળી લેછે હાથરે. ૪ ચિત્રલેહા ભરીરે નિદ્રામાંથી
જાગીરે; ઓખાબાઈને કોણુ કરમ ગતી લાગીરે. ૫ ઓખાબા-
ઈને નાટક ચેટક લાગ્યુંરે; તે તો કેમ કરીને થાશે અળગુંરે. ૬
જાગ્યરે જાગ્ય ઓખા જાગ્યરે; તહારે જે જોઈયે તે માગ્યરે. ૭
રાગ માઝ.—ઓખા ભરીરે નિદ્રામાંથી જાગી, અંગોઅંગ

અંગીડી લાગી; ફટ પાપણી સીદને જગાડી, મને ભર્યા અ-
મૃતમાંથી કાઢાડી. ૧ ફટ પાપણી એ શું કીધું, અમૃત લેઈ ને
વીખ દીધું; ખીડી પાનની અડધી કરડી, ખાધી મન વિના
મુખ મરડી. ૨ જુવો મહારા કરમની કરણી, વર શે મેલી ગ-
યા મુને પરણી; માહારા પિઉને મતી જે આવી, માહારા ના-
થ ગયારે રીસાવી. ૩ મહારા હઈયા કેરો હાર, આણીરે આ-
પો આણીવાર. ૪

કડવું. ૩૩ મું.

રાગ શોરક.—સૈયર શત્રુ શે થઈને લાગી, મને સ્વપ્નામાં-
થી જગાડીરે હો; ઉમીયાનો વર આજ સફળ થયો ને, જપતાં
છે દાહાડી દાહાડીરે હો. ૧ અધવચ કુવામાં મુજને ઉતારીરે,
વચેથી વરત મેલ્યું વાઢીરે હો; બાગ બગીચામાં પુલ પુલ્યાં-
છેરે હો, પુલી માહારી તનડાની વાડીરે હો. ૨ પ્રેમાનંદ પ્રભુ
જતાં ન ઓળખો હો, ખેતરી જાયછે દહાડી દહાડીરે હો; સૈ-
યરરે ભુંડી સૈયર શત્રુ શે થઈને લાગી, મુને સ્વપ્નામાંથી જ-
ગાડીરે હો. ૩

કડવું. ૩૪ મું.

સાખી.—ચંદા તુંતો છવો કોડ વરસ, સ્વપ્નને થયો સંજોગ;
શ્રાપ દેઉંછું સુરજ દેવતા, મુજ જાગે પડીયો વિજોગ. ૧ સ્વ-
પ્નામાં મહારા પિઉજીશું, અમે કરતાંલીલા લેહેર; અમૃતરસ
હું પીતી હતી, તેમાં તે મેલ્યું ઝેર. ૨ કંથ વિજોગે એ કામ-
ની, ગઈ પંડીતની પાસ; ભુલ જે પુછું પંડીતો, એક દીન કે-

હેતી માસ. ૩ ફરી ફરી પંડીત એ કહે, સાંભળ ઓખા કરજોડ;
 શોધી લહો એ પિઉશું, એક વરસે કોડ. ૪ ઓખા પુછે ઓ
 પક્ષીડો, તારી બે પાંખો માગીશ; હું માહારા સજ્જનને મ-
 ખી, તારી પાંખો પાછી દઈશ. ૫ પાંખ ખ્યારી પંથ તો વેગ-
 જો, તારો પિઉ કોણુજ દેશ; માગી તાગી પાંખડીયે, તારા સ-
 જ્જનને કયાંથી મળેશ. ૬ ચાંચ કઢાવું અપઈયા તાહરી, ઉપર
 ડાઝ વુંણુ; ભીને રંગે પિઉ માહારો, તને પિઉં મળશે કુંણુ. ૭
 પિઉ વિજોગે પીલી ભઈ, માઝ તનમન સુકાઈ જાય; વગરી
 તું વાહન ચઢી તો, સડિ સફર ના જાય. ૮ લેખ લખ્યા છઠી
 તણા, તે મટી કયમ જાય; કર્મે લખ્યું તે ભોગવે, તેની પક્ષ ક-
 રે જદુરાય. ૯ રાગ ધરાડી.—મધ્ય નીશાં સંમેરે, માળીયા-
 માં રોતીરે રાજકુમાર; કયાં ગયો કયાં ગયોરે, બાઈ માહારો
 સ્વપ્નાનો ભરથાર. ૧ મીઠળ માઝું કયાં ગયુરે, બાઈ મારો ચુ-
 ડલો હતો જે હાથ; ધાતામાં ઢળી ગયુંરે, બાઈ મારે અમૃત
 આળ્યું જે હાથ. ૨ પીયુ પરદેશીયારે, ભુંડા મને લીધી શે ન-
 વ સાથ; આજ વેરણુ થઈરે, બાઈ માહારા સ્વપ્નોકેરી રાત. ૩
 લાવ સખી વિખ પીઉરે, બાઈ માહારા કાઢું પાપી પ્રાણુ; હ-
 વે હું કેમ કહેરે, બાઈ મને વાગ્યાં વીરહનાં બાણુ. ૪ પાપી
 મારો જીવડોરે, ઓખાબાઈયે પડતું મેલ્યું ધરણુ; રોતાં રોતાં
 જ્યાં ગયાંરે, ઓખાબાઈયે રોખ્યું વાડીવન. ૫ જઈને પુછુ
 દુમનેરે, કયાંઈ માહારો દીડો પ્રાણુજીવન; તું ગુણુ બેલડીરે, બાઈ
 જોને કરમ વિચાર. ૬ નાથ મેલી ગયારે, બાઈ માહારાં કોણુ

જનમનાં પાપ; આજ વેરણુ થઈરે, બાઈ માહારા સ્વપ્ના કેરી રાત. ૭ જોબન મેંતો જાળવ્યુરે, જાણ્યું મારા પ્રભુને ભેટ કરીશ; જો પ્રભુ નહીં મળેરે, હુંતો માહારા પ્રાણુ તજીશ. ૮

કડવું ૩૫ મું.

સાખી—ઓખા રૂવે ચીત્રલેહા વિનવે, ઘેલી સૈયર નવ રોય; સ્વપ્ને દીકું જો નીપજે, તો દુઃખ ન પામે કોય. ૧ જળ વલોવે માંખણુ નીપજે, તો લુખુ કોઈ નવ ખાય; મુને વાહાલી હતી અતિ, સખિ તું તો ચિત્રલેહાય. ૨ વેરણુ થઈ વિધાત્રી, એણે આડા લખીયા આંક; એકવાર આવે મારા હાથમાં, તો ઘસીને વાહુ નાક. ૩ કરમ લખાવે તો લખે, ભરીને મેલ્યો આંક; કરણી પ્રાપ્તી ભોગવો, તેમાં વિધાત્રીનો શો વાંક. ૪ વિધાત્રી આપે તેને લક્ષ દીયો, ન આપે તેને છેક; એકવાર પાકારે બારણે, તેને પુત્રી જન એક. ૫ લાંચ લેઈ લખતી હતી, તુંતો આપે સહુથી પેહેલું; મારા પિઉ વિન્નેગણુ ન જાણતી, મારૂ મરણુ લખાવતી વેહેલું રે. ૫

કડવું ૩૬ મું.

રાગ આશાવરી—સ્વપ્નું સાચુ ન હોય, સૈયર મારી સ્વપ્નું સાચુ ન હોય; ટેક. એક રંક હતો તે રાજ્ય પામ્યો, સ્વપ્નતાંરમાં સાર; હસ્તી ખુલે તેને બારણે, રથ ઘોડા પરમ વિશાળ; જાગીને જોવા જાય ત્યારે, ગાંધર્વ ન મળે એક. સ્વપ્નું. ૧ એક નિરધનિયો તે ધન પામ્યો, સ્વપ્નાંતરમાં સાર; તેને દેશ વિદેશે વહાણુ ચાલે, વાણુતર છે સાર; જાગીને જોવા લાગ્યો

ત્યારે, કેને લાવે પાસ; સ્વપ્નું. ૨ એક મુરખ હતો તે સ્વપ્નાં-
તરમાં, બણીયો વેદ પુરાણ; જાગીને બણવા જાય ત્યારે, મુખે
ન આવડે પાશાણ. સ્વપ્નું. ૩ એક વાંઝીયો તે સ્વપ્નાંતરમાં,
વેગે પામ્યો બાળ; તેનું ઘોડીયું ઘોજારે બાંધ્યું, પારણ પરશા-
ળ; જાગીને જ્યારે જોવા જાય તો, ત્યારે કેનું લાવે બાળ; સ્વ-
પ્નું સાચુ ન હોય, સૈયર મારી સ્વપ્નું સાચુ ન હોય. ૪

કલ્પું ૩૭ મું.

રાગ કલ્યાણ—ચિત્ર ચાળીને વાનો વાળીને, રંગ ભેળીને પટ
મેલીને; લેખણ લાવીને કરમાં સાહીને, રંગ ભરતીરે ચિત્રક-
રતીરે. ૧ હવે સ્વર્ગના લોક લખાયરે, લખ્યા સ્વર્ગલોકના રા-
યરે; ઉપર લોક લખ્યું ને ભુર લોક લખ્યું, જમલોક ને તપ-
લોક લખ્યા. ૨ સત્યલોક લખ્યો ને વૈકુંઠ લખ્યું, ગુણલોક લ-
ખ્યો ને ગાંધર્વ દેશ લખ્યો; હવે ઓખાબાઈ તમે ઓરાં આ-
વાને, આમાં હોય તેને આવીને બોલાવોરે. ૩ ઓખા આવીને
કાગળમાં જોયરે, એતો રાતે રાતે લોચને રોયરે; બાળ્ય બાળ્ય
આતો નથી ગમતુરે, એને રણવગડામાં મેલો જઈને રમતુરે.
૪ ચિત્રચાળીને વાનો વાળીને, લેખણ લાવીને કરમાં સાહીને;
રંગ ભેળીને પટ મેલીને, હવે પાતાળ લોક લખાયરે. ૫ અ-
તળ લખ્યું ને વિતળ લખ્યું, શેતુતળ લખ્યું ને પાતાળ લખ્યું;
તળાતળ લખ્યું રસાતળ લખ્યું, મહાતળ લખ્યું તેણી વા-
રરે. ૬ લખ્યા પાતાળ લોકના રાયરે, નાગલોક લખ્યા તેણી-
વારરે; વાસુકીનાગ લખ્યાને ત્રિશ્વક નાગલખ્યા, પુંડરીક નાગ

લજ્યા ને મણિધર નાગ લજ્યા, શેષ નાગ લજ્યા, તેણીવાર-
રે. ૭ સારી ઓખાબાઈ સહુણી ઓરાં આવોને, આમાં હોય
તેને હશીને બોલાવોને; બાહ્ય બાહ્ય એના દર્પરે, હું શું સ્વ-
પ્નાંતરમાં પરણી આવા સર્પરે. ૮ આતો કાળા લીલા પીળા
સાપરે, લખનારી ચિત્રલેહા તારા બાપરે. ૯ ચિત્રચાળીને વા-
નો વાળીને, દીવો બાળીને કાજળ પાડીને; હવે મૃત્યુલોક લ-
ખાયરે, લજ્યા મૃત્યુ લોકનારાયરે. ૧૦ અજમેર લખ્યું ને અ-
લીયાર લખ્યું, મુલતાન લખ્યું ને મારવાડ લખ્યું; ખોરાસન
લખ્યો ને ખંગાળ લખ્યો ને, એક મુખા લજ્યા ને અષ્ટમુખા
લજ્યા. ૧૧ સ્વાન મુખા લજ્યા મંજર મુખા લજ્યા, હસ્તિ
મુખા લજ્યા ને ગાંધર્વ મુખા લજ્યા; એકરંગા લજ્યા ને અ-
સ્તિવાળા લજ્યા, લખી વનસ્પતી ભાર અઢારરે. ૧૨ ઓખા
આવી જીવો ભરથારરે, બાઈ કાગળ લખ્યો તે તારો પાડરે; હું
શું સ્વપ્નાંતરમાં પરણી આવાં ઝાડરે. ૧૩ બાઈ લખતાં તેલે-
ખણુ તુટીરે, ખડીઆમાંથી રૂશનાઈ ખુટીરે; થયા કાગળના અં-
બારરે; તને સ્વપ્નુ નથી લાધ્યું સારરે. ૧૪

કડવું ૩૮ મું.

સાખી—સોરઠ દેશ સોહામણો, મુજને જોયાના કોડ; શ્રી ર-
ત્નાગરને ગોમતી, ત્યાંતો રાજ કરે રણુછોડ. ૧ સોરઠ દેશ શો-
હામણો, ન ચડયો ગઢ ગીરનાર; ન નહાયો ગંગા ગોમતી,
તેનો એળે ગયો અવતાર. ૨ સોરઠ દેશ સોહામણો, વેલ વેલ
કેલ કરંત; ગંગોદક ભરી ઠંચુકી, રાય હરી ચરણે ધરંત. ૩

સોરઠ મુઘડ માનવી, રાજ નિતનિત કરે વહેવાર; એકનગર નહીં માનવી, તેને ઉભા ઉભા જીહાર. ૪ રાગ હુલારી—આજરે સ્વપ્નામાં દીકી સોરઠીયાની જાનરે, જાણુયુરે જાદવરાય આળ્યા પરણવા જો; આજરે સ્વપ્નામાં દીકી ગોમતીની તીરરે, આજ સ્વપ્નામાં દીકા હજધરજીના વીરરે; આજરે સ્વપ્નામાં દીકા સુંદર વર ભરથારરે, તેમાં અડધાં ઉંઘ્યાંને અડધાં જાગતાંરે.

કડવું ૩૯ મું.

રાગ કહ્યાણુ.—ચીત્ર ચાળીને વાનો વાળીને, રંગ ભેળીને પટ મેલીને; રંગ ભરતીરે ચીત્ર કરતીરે, લેખણુ લાવીને કરમાં સાહીને. ૧ હવે સોરઠ દેશ લખાયરે, ત્યાં નગર લખ્યું દ્વારકાયરે; લખી જાદવપતી રાજધાનીરે, તેની સોભાતો સુરજ સમાણીરે. ૨ લખ્યા જાદવનો પરિવારરે, ઉગ્રસેન લખ્યા તેણીવારરે; કૃતવરમા લખ્યા સાત્વીક લખ્યા, ઓધવ લખ્યા ને અકૃર લખ્યા. ૩ વાસુદેવ લખ્યા તેણીવારરે, ઓખા આવી જીવોને ભરથારરે; બાઈ તેતો એધાણુ મળીયાંરે, આ ઘરડાને માંથે પળીયાંરે. ૪ તેને માથે મુગટ કુંડળ કાનરે, એવા જો લખ્યા ભગવાનરે; ઓખા આવી જીવોને ભરથારરે, બાઈ તેના સરખું રૂપ તેના ચાળારે ૫ મારા નાથજી ગોરા ને આતે કાળારે, તેને વડસસરો વડસસરો સહુ કેહેતારે; હું પરણી તારે ચોરી સાહીને રહેતારે. ૬ લખ્યા કૃષ્ણ તણા કુમારરે, એક લખ કરતા હજારરે; એંશી આગળ લખ્યા તેણી વારરે, ઓ-

ખા આવી જીવોને ભરથારે. ૭ એતો રીંછડાના ખાગરે, એ-
ને માંથે મોટા વાળ; એના કુળમાં મારો કંથ, એને ધાવણુના
છે દંત. ૮ એતો રૂપાળો ને ઊંચો, એને મોઢે નથી મુછો; ત્યા-
રે લખીયા પ્રદ્યુમનરે, ઓખાનું કંઈક માન્યું મનરે. ૯ જાણે
હોયકે નહોય, મુજને પરણ્યો તેનું મોહોય, એને સગો સસરો
સૌ કહેતારે, હું પરણી તારે મારી પાસે રહેતારે. ૧૦

વલણ.—એમ કહીને અનિરૂધ લખિયા, ક્ષણું ન લાગી વા-
રરે; કરી મલકલડાં ઉભી રહી, બાઈ એ મારો ભરથારે ૧૧
કડવું ૪૦ મું.

રાગ ઢાળ.—ચિત્રલેહાના હાથમાંથી, પેલું લખિયું પુતળું
જેહ; પ્રેમ આણી ઓખા બાઈયે, ઝુટી લીધું તેહ. ૧ કરમાં
લેઈને કામની, કાંઈ દેછે આલીંગન; માળીયામાં મેલી ચાહ્યા,
પ્રાણુતણા જીવન. ૨ આણી વાર હું નહી જાવા દેઉ, મેં જાહ્યો
છે છોડો; મારા પિઉજી પરવરો તો, મુજને સાથે તેડો. ૩ ચિત્ર-
લેહા એણી પેર બાલી, સન્નેડે છે જોડ; તેતો પોહોડયો છે દ્વા-
રકામાં, આતો ચીત્રામણના ઘોડારે. ૪

કડવું ૪૧ મું.

રાગ પરજ.—આપો આણી, એ વર મુને આપો હો આ-
ણી; નીકર કાઢુ મારો પ્રાણી, એ વર મુને આપો હો આણી. ટેક.
મેંતો સ્વપ્ને દીડો જે છોગાળોરે, તેની પાપણુનો છે ચાળોરે;
મારૂ મનડું હરયું લટકાળે, તે વર મુને આપો હો આણી. ૧
જેના દીર્ઘબાહુ અજાણુરે, મકરાકૃત કુંડળ કાનરે; અંગે શોભે

એ લીનેવાન, તે વર મુને ૨ જેનાં લક્ષણ વીસને ખારરે, મુને
પરણી ગયો છે કાલરે; તેને વરસ થયાં દશ ખાર, તે વર મુને ૦
૩ વરની લટકંતી છે ચાલરે, મુને પરણી ગયો છે કાલરે; તેને
ટપકું કીધું ગોરે ગાલ, તે વર મુને ૦ ૪ રાજે પીતાંબર પરીધા-
મરે, મુને કહેતો ગયો નહીં નામરે; ત્યારે કયાંથી સરે માડ કા-
મ; તે વર મુને ૦ ૫ ચીત્રલેહા બોલી વાણુરે, સઈયર કેમ થઈ
અજાણુરે; બાઈ મારી ત્યાંતે જાએ કોણુ, તે વર મુને ૦ ૬ કોટ
કાંગરે ચામુંડાયરે, છપન કોડ છે ચોકી માંયરે; ચક જળાહણતું
છે ત્યાંયરે, મુને મારે હેલા માંય. તે વર મુને ૦ ૭

કલ્પું ૪૨ મું.

રાગ માડ. — ઓખા કહેછે સુણુ સાહેલી, લાવ્ય કંથને વેહેલી
વેહેલી; બાઈ તુછે સુખની દાતા, લાવ્ય સ્વામીને થાય સુખ-
સાતા. ૧ ચતુરાને કહે ચીત્રલેહા, બાઈ આણુયાના ઉપાય કેવા
દુર પંથછે દ્વારામતી, કેમ જવાય મારી વતી. ૨ ત્યાં જઈ ન શકે
રાય શક, રક્ષણુ કરે સુદરશન ચક; જાવું જોજન સહસ્ર અ-
ગીયાર, તારો કેમ આવે ભરથાર. ૩ નયણુ નીરની ધારા વહે
છે, કરજોડીને કન્યા કહેછે; બાઈ તારી ગતી છે મોટી, તને કો-
ઈ ન કરી શકે ખોટી. ૪ સૈયરને સૈયર બંદાલી, છે મેં જમણુ હાથે
ઝાલી; આપણુ બેઉ જણુ સંઘાતી, તું પ્રાણુદાતા છે વિધાત્રી. ૫
માખાપ વેહરી છે મારાં, મેંતો ચરણુ સેવ્યા છે તમારા; વિધા-
ત્રી તું દીન દયાળ, એમ કહીને પગે લાગી બાળ. ૬ ચિત્રલેહા-
ચે ધારણા દીધી, પછી દેહ પક્ષણીની કીધી. ૭

કડવું ૪૩ મું.

રાગ ઢાળ.—ચિત્રલેહા કહે ઓખાખાઈ, મારે દ્વારકામાં જાવું;
 પ્રભુના ઘરમાં ચોરી કરવી, નથી લાડવો ખાવું. ૧ અગીયાર
 સહસ્ર જોજન જાવું, હરવા શ્રી જુગદીશ; સુદરશન જે ચક્ર
 મળે તો, છેદે માફ શીશ. ૨ ખાઈ તુજને તાણુતો નવ પડેને,
 જેમ તેમ વહેલી થાને; લાવ્ય મહારા કંથને તું, ખોટી થાય
 છે શાને. ૩ જાતી વેળા ઓખા કહેછે, મારો વર છે રૂડો; કર-
 મે મળ્યાં છે કુંવારાં, માટે રખે પેહેરતાં ચુડો. ૪ ચિત્રલેહાએ
 કહેવા માંડ્યું, મનમાં રાખો ધીર; તુજ સ્વપ્નામાં પરણી ગ-
 યો, મારી માડી જાયો વીર. ૫ ત્યારે ઓખા કહેવા લાગી, જો-
 ઈ રહી વાટડી; મારો વર રૂડો જાણી, રખે ઝોઢતી ઘાટડી. ૬ હું
 નહીં ઝોઢું ઘાટડી, તું એ શી જોલી વાત; તુજ સ્વપ્નામાં
 પરણી ગયો, મારી માડી જાયો ખાત. ૭ એવું કહીને ઉત્પત્તી
 તે, પવન વેગે જાય; આકાશ મારગે સંચરી, પોહોચી ગોમતી.
 માંચ. ૮ ગોમતીમાં મરદન કર્યું, ને વિચારિયું તે કામ; પ્રભુના
 ઘરમાં ચોરી કરવી, નહીં એકલાનું કામ. ૯ પછી તેણે નારદ
 મુની સંભારયા, તતક્ષણ આગ્યા ધાઈ; કહેરે મુજને કેમ સં-
 ભારયો, ચિત્રલેહા ખાઈ. ૧૦ ખાણાસુરની દીકરીને, લાગ્યું છે
 સ્વપ્નન; અનિરૂદ્ધ સેજે વરી ગયો, વિગ્ધ થયું છે મન. ૧૧
 ચોરી કરવા હું આવી, સુદર્શન આડું થાય; તે માટે તમને સં-
 ભારયા, કરવા માહારી સહાય. ૧૨ નારદ કહે છે ઓરે ખાઈ,
 એમાં તે શું કામ; એક તામસી વિદ્યા એવી લાણાવું, ઊંધે

ખાધું ગામ. ૧૩ ચિત્રલેહા કહે સાચું કહ્યું, પણ છેતરવા જુ-
ગદીશ; પેહેલું સુદર્શન ચક્ર મળે તો, છેદે માફ શીશ. ૧૪ ચ-
ક્રની ચિંતા નવ કરશો, જે માર્ગે જશે ચોકી ફરવા; તેરે મારગે
હું જઈશ, બેસાડીશ વાતો કરવા. ૧૫ પછી તામશી વિદ્યા ભ-
ણાવી, જીભે જપતી જાય; ચોસઠ કળામાં ચામુંડા ને, ડબક
ડોલું ખાય. ૧૬ ગામ તો ધારણ પડ્યું ને, ઉંઘ્યા સઘળા લોક;
ચિત્રલેહા નુગરમાં પેઠી, મુકી મનનો શોક. ૧૭ નારદે વિચા-
ર્યું ચિત્રલેહા, અનિરૂદ્ધને લેઈ જશે; શીવને શામળીયો વઢ-
શે, જુદ્ધ જોવા જેવું થાશે. ૧૮ ચક્ર ચોકી ફરતું આવ્યું, મા-
રગમાં નિરધાર; તે મારગે સામા મળિયા, નારદ બ્રહ્મકુમાર.
૧૯ નારદ કહેછે ચક્રને, તુ દાહાડી જાયછે ફરવા; એક ઘડી વાર
બેશને, મુજ સાથે વાતો કરવા. ૨૦ તુને હુંતો કયાં મળીશ, તું
સાચી કેહેને વાત; કોઈ દાહાડો મુજને સંભારે, દ્વારકાંનો નાથ.
૨૧ ચક્ર મુખથી બોલીયું, વળી માફ તે ધન ભાગ્ય; તમારાં
દરશનનો તો, કયાંથી પામુ લાગ. ૨૨ બોળુ ચક્ર સમજ્યું
નહીં, બેકુ નિરાંતલું થઈ; પેલી નારી પેઠી નત્રમાં, ચોરી કર-
વા ગઈ. ૨૩ જોતી જોતી જ્યાં ગઈ, કશ્ચ તાણું રે ભોવન; ત્યાં-
થી આઘેરી પરવરી, જ્યાં પહોડયો પ્રદ્યુમન. ૨૪ ત્યાંથી આ-
ઘેરી પરવરી, મહા વિષ્ટ કેરો વીર; સોડ ઘાલીને પહોડીયો, મ-
હા ધનુષધારી ધીર. ૨૫ હમણાં જો હું એને જગાડું, માહારા
મારી કરે કડકાય; માંથે હીડાળો લેઈ લીધોને, ઉલટ અંગ ન
માય. ૨૬ જુગત અંબે જે જુગત અંબે, કરંતી તે જાય; હીં-

ડોળો લેઈ જતાં દીઠા, નારદે તો ત્યાંય. ૨૭ હીડોળો લેઈ પર-
વરાને, સમર્યા વૈકુંઠરાય; પવન વેગે સંચરી, આકાશ મારગે
જાય. ૨૮ એ ઘડીમાં આવી પોહોચી, શોણીતપુર મોઝાર; તે
ઠેકાણે નારદજીએ, મન કર્યો વિચાર. ૨૯ એ જ્યારે ગઈ ત્યા-
રે, હું એ મારે જાઉં; તેણે તેનું કામ કર્યું, હું ખોટી શીદને
થાઉં. ૩૦ નારદ કહેછે ચક્રને, તું નિકળ્યું ચોકી ફરવા; આવડી
વાર મુરખ કેમ બેઠું, મુજ સાથે વાતો કરવા. ૩૧ નારદ કહે
છે ચક્રને, ઉઠ રાખ્ય તારૂં ગામ; કાલે પછી ચોરી થશે, તું ન
લેઈશ મારૂં નામ. ૩૨ આકાશ મારગે પક્ષીણી, તે વેગે ચાલી
જાય; ઓખા બાઈ તો વાટ જીવે છે, મંદીર માળીયા માંય. ૩૩
વા વાયને બારી હાલે, ખડખડાટ બહુ થાય; ચિત્રલેહા પાપણી
તે, હજીએ ન આવી આંય. ૩૪ ચિત્રલેહા ચાલી આવી, મં-
દીર માળીયા માંય; ભલે લાવી ભલે લાવી, હું જગાડું ભ-
રથારે. ૩૫

કાલું ૪૪ મું.

રાગ આશાવરી.—ઉંઘ્યા પેઉને જગાડીયે, ભર નિદ્રામાંથી
ઉઠાડિયે; મન સંગાથે એવાં બીજીએ, બ્રહ્મહત્યા તો શીદલી-
જીયે. ૧ ભરથાર પેહેલી ભામની, જે અન્ન રાંધીને ખાય; વા-
ગોળ થઈને અવતરે, ઉંઘે મસ્તકે ટંગાય. ૨ ભરથાર પેહેલી
ભામની જે, સુવે સજ્યા માંય; આંધળી ચાકરણ અવતરે, પડે
મારગ માંય. ૩ ભરથારનું જે કહ્યું ન માને, આપ મતી જે ના-
રી; તેતો નારી અવતરે, કાંઈ બીલાડી મંઝારી. ૪ ભરથારનું

જે કહ્યું ન માને, કરે તરફેડા કંથ; હડકાઈ કુતરી અવતરે, એ-
ને માંથે પડશે જંત. ૫ ઓખા કહે છે ચિત્રલેહાને, તુંતો બોલે
આપ; પેઉ પોહોડયો હોય પારણે, કરડવા આબ્યો હોય સાપરે.

કડવું ૪૫ મું.

રાગ સાખી—સ્રી ચરિત્ર અનેરડાં, કોઈ તેનો ન લહે મરમ;
સ્રી શામને ભોળવે, પણ ખોયો પોતાનો ધરમ. ૧ રાગ ઢાળ.
ઓખા કહે છે ચિત્રલેહાને, હવે ન બોલીશ આડું; તું કહે તો
મારા પેઉને, પગ ચાંપી જગાડુ. ૧ ચિત્રલેહા કહે ઓખાબાઈ,
આવડી ઉતાવળી શું થાય; એ મોટાનો કુંવર કહાવે, કાંઈક
હશે હથિયાર. ૨ ઓશીકે જઈ જોવા લાગી, તો મોટી એક ગ-
દાય; ઉપાડીને અળગી કીધી, ઓખા ચાંપે પાયરે. ૩

કડવું ૪૬ મું.

રાગ મારૂ.—મહા બળીયો તે જાગીયો, તેના બળનો નાવે પા-
રરે; હરૂડ હાક મારી, કીધો છે હોકારરે. ૧ રમક ધમક ડગલાં,
વાગે ઠારો ઠારરે; આતો ન હોયરે ન હોય, મારા બાપજીનું ગા-
મરે. ૨ દ્વારીકામાં વસે, સઘળા વૈષ્ણવ જનરે; અહો રાત્રી બે-
ઠા કરે છે, ત્યાં સહુ કીરતનરે. ૩ ભજનનાહ કેરા ચરડકા, તે
હોય અપારરે; ભુત ભૈરવ જોગણી, અસુર કોઈની નારરે. ૪
ડાકણી છો સાકયણી, છો કોણુ છો બલાયરે; ચિત્રલેહા કહે છે
વીરા, ખમા ખમા ખમાયરે. ૫

કડવું ૪૭ મું.

રાગ દેવગ્રી.—અનિરૂદ્ધ તે જાગીને પેખે, ભુવનથી આરડા

હેખે; કેણુ કારણુ અમને લાવીયાં હો, ચિત્રલેહા બોલી શીર
નામી. ૧ તમને લાવીછું જાણી, ઓખાને કરો પટરાણી; વર
વરવાને અરથેહો, તમને લાવીયાં હો. ૨ તમે બે નારી છો ધન્ય,
દિસોછો કુંવારી કન્યા, પરણુ તો થાય છે અન્યા; કેમ પરણુ
હો અશુરનંદની હો. ૩

કાણું ૪૮ મું.

રાગ ધવળ—આણાસુરની નગરીમાં, ગડગડીયાં નિશાનરે;
એણેને શબ્દે અનિરૂદ્ધ જાગીયારે. ૧ જાગ્યા જાદવ રાય, જુગ-
તી ન હેખેરે; પેખેરે પેખે અસુરનાં માળીયારે. ૨ આતો ન
હોય અમારી નગરી, ન હોય અમારૂં ગામરે; નહોય નહોય ક-
નકની દ્વારિકારે. ૩ નહોય અમારી વાડીરે, અમે રમતા દહા-
ડી દહાડીરે; ન હોય ન હોય પુષ્પ કનકનો ઢોલીયારે. ૪ અ-
હિયાં નાદ ઘણા વાગે, રણતુર ઘણેરાં ગાજેરે; ન હોય ન હોય
શંખ શબ્દ સોહામણોરે. ૫ મને કેઈ રંડા લાવીરે, મારી દ્વા-
રીકાં છંડાવીરે; કેઈરે ભામનીયે મુજને ભોળવ્યોરે. ૬ આતો
ઉંચા ઉંચા માળ, લોઢે જડયાં કમાડરે; રતનાગર સાગર શે ન-
થી ગાજતોરે. ૭ ચિત્રલેહા બોલી આજરે, તમે જોઈને હેજો
ગાજરે; આવ્યા છો આ કન્યા સુખે વરોરે. ૮ ત્યારે અનિરૂદ્ધ
બોલ્યો વાત, મુછ ઘાલી હાથરે; જાણી જોઈને જાત ગળીમાં
કેમ બોળીયેરે. ૯ મારો વડયો જુગજીવન, અમે પ્રધુમનરાય-
ના તનરે; તે માટે નહીં પરણું દૈતની દીકરીરે. ૧૦ ચિત્રલેહા
બોલી વાતરે, ઢાંકી રાખો તમારી જાતરે; હવડાં વાતો કાઢીશ

વડઉવા તણી. ૧૧ સનકાસુરને મારીરે, સોળ હજાર લાગ્યા ના-
 રીરે; તારા સમજે તારા બાપે એકે નથી પરણીરે. ૧૨ એક લ-
 ગ્ને વરીયા, નવ પુછ્યાં કુળને પરીયાંરે; જાત જાત કોઈની પુ-
 છી નહીરે. ૧૩ તારા બાપની જે કંઈ, અરજીન સન્યાશીને ગ-
 ઈરે; મોં કાઢીને બોલે એવું છે નહીરે. ૧૪ જેણે વાગે વંદ્રા-
 વનમાં વંશ, જેણે મારયો મામો કંસ; ધાવતાં મારી માસી
 પુતનારે. ૧૫ ધાવતાં મારી માસીરે, કરી રાખી કંસની દાસી-
 રે; કુબળના કુળની વાતો કહેતાં નથીરે. ૧૬ તારો વડવો દધી
 માંખણનો ચોર, ચારયાં વંદ્રાવનમાં ઢોરરે; છાશ પીનેતો ઉ-
 છરીયોરે. ૧૭ સત્રાજીતને કાજેરે, માણી લેવા ગયા માહારા-
 જરે; ત્યાંથી પરણી લાગ્યા જાંબુવંતી રીંછડીરે. ૧૮ લાંબા ન-
 ખને ટુંકા કેશ, વરવો દીસે એનો વેશરે, ભુંડા મુખના છુંછા
 ઉપર શું મોહી રહ્યોરે. ૧૯ કહેતો વાત વધારી કહીએ, નીકર
 અહિયાં છાંનાં રહીએરે; પુછો છો તો કન્યાનું કુળ સાંભળોરે.
 ૨૦ એનો વડવો જુગલવન, એનો વડવો કંઈલાશનો રાજનરે;
 ઓખાની માડી તો ઉમીયા સતીરે. ૨૧ હિમાયળની બાણે-
 છરે, ગણપતી તેનો વીરરે; ઉમીયાના અરધાંગે ઓખા ઉપ-
 નીરે. ૨૨ તારો વડવો જુગલવન, તેમ એનો વડવો બળીરા-
 જન; એક સમે બળીરાયે જણ માંડીયોરે. ૨૩ બળીરાજ જ-
 ગનનો અધીકારી, તારો વડઉવો ભીખારીરે; સાડાત્રણ ડગલાં
 માટે કર જોડીયોરે. ૨૪ આટલી વડાઈ શાને કરોછો, એના બા-
 પની ભુમીમાં રહોછોરે; કરમ હીણના કપાળમાં કોઈ ચોઢે ન-

હીરે. ૨૫ કહેતો વાત વધારી કહીયે, નીકર આંહીથી છાંનાં
રહીયે; આવ્યાછો તો આ કન્યા સુખે વરોરે. ૨૬

કડવું. ૪૬ મું.

રાગ ઢાળ—અનિરૂદ્ધ વળતો કોપીયોને, કયાં ગઈ મારી ગ-
દાય; તમારા બે જાણુના હવે, મારી કડું કટકાય. ૧ તમે જાણ્યું
અહીંયા લાવી, કર્યું બલેરૂ કામ; તમને બે જાણુને મારી, ઉ-
ડીજાઉં દ્વારીકાં ગામ. ૨ ઓખા ત્યારે થર થર ધ્રુજ, વેગે આ-
વી આડ; મારા પેઉછને હું મનાવું, તું લાવી તે તારો પાહાડરે. ૩

કડવું. ૫૦ મું.

રાગ સીધવો—માહારા સોરઠીયા સુજાણુ, મળ્યા મને મેલ-
સો માં; મારા જીવના જીવન પ્રાણુ, મળ્યા મને મેલસો માં. ૧
મારા શરીરના સણુગાર, મળ્યા મને મેલસો માં; મારા હૈડા-
કેરા હાર, મળ્યા મને મેલસો માં. ૨ મારી સાસુડીના જાયા,
મળ્યા મને મેલસો માં; સ્વપ્ને શીદ જાણ્યો તો હાથ, મળ્યા
મને મેલસો માં. ૩ તમને દાદાજીની આણુ, મળ્યા મને મેલ-
સો માં; તમે ચાલો તો કાઢુ પ્રાણુ, મળ્યા મને મેલસો માં. ૪
ત્યારે અનિરૂદ્ધ જોડ્યો વાણુ; સાંભળ સુદરી; અબળાયે નાં-
જ્યા જોલ, અમશું ઉથલડી. ૫ મારા વડાઉવાની વાત, કા-
ઢીને વઢી; ત્યારે ઓખા જોલ્લી વાણુ, એછે દાસલડી. ૬ કૌ-
ભાંડની તનીઆય, પગની ખાસલડી; ત્યારે અનિરૂદ્ધ જોડ્યો
વાણુ, હવે હું તને વરૂ. ૭ તમે ગાજો દીધી સાર, મારૂ વેર
વાળ્યું; ચિત્તલોહા જોલ્લી વાણુ, ગાજો દીધી સહી; તમે બે થ-

યાં છે એક, પરણાવું નહીં. ૮ પરણવાની પેર, સઘળી મેં લ-
હી; મને મળીયા નારદ મુન્ય, વિદ્યા શીખવી; ત્યારે ઓખા
બોલી વાણુ, હવે વાર શાની; પરણાવ માળીયા માંય, રાજ-
કુંવર નાહાની. ૯

કાણું પા મું.

રાગ ધોળ—માળીયામાં મીથ્યા અગ્નિ પ્રગટ કીધારે, મા-
ળીયામાં દેવતા સાક્ષી લીધારે; માળીયામાં નારદ તુખર વાય-
રે, માળીયામાં કળસ ચોરી બંધાયરે. માળીયામાં પેહેણું મં-
ગળ વરતાયરે, પેહેલે મંગળ શાં શાં દાન અપાયરે; ચિત્રલેહા
આપેછે કરની મુદ્રીકાયરે, દાન લેછે કશ્નતણુ સંતાનરે. મા-
ળીયામાં બીજુ મંગળ વરતાયરે, બીજે મંગળ શાં શાં દાન
અપાયરે; ચિત્રલેહા આપેછે સોળ શણુગારરે, દાન લેછે કશ્ન-
તણુ સંતાનરે. માળિયામાં ત્રિજુ મંગળ વરતાયરે, ત્રીજે મં-
ગળ શાં શાં દાન અપાયરે; ચિત્રલેહા આપે છે નવસર હારરે,
દાન લેછે કશ્નતણુ કુમારરે. માળિયામાં ચોથુ મંગળ વરતા-
યરે, ચોથે મંગળ શાં શાં દાન અપાયરે; ચિત્રલેહા આપે છે
ગાયોનાં દાનરે, દાન લેછે કશ્નતણુ સંતાનરે. માળીયામાં સ-
મે વરતે સાવધાનરે, માળીયામાં આરોગ્યા કંસારરે; માળિ-
યામાં ચાર સોભાગ્યવતિ તેડાવોરે, ઓખા બાઈને સોભાગ્યવ-
તિ કહી બોલાવોરે. માળિયામાં ઓખા અનિરૂદ્ધ પરણી ઉ-
ઠ્યારે, માળિયામાં સોનઈયે મેરૂ તૂઠ્યારે.

કાણું પા મું.

રાગ ચોપાઈ ત્રિતાળ.—ઓહ્યા શુકલ પ્રેમ વચન, સાંભળ
પરિક્ષત રાજન; મળિને બેઠી બેઠિ સૈયર નારી; બોલી વચન
કૌભાંડ કુમારી. ૧ સુખ ભોગવો શ્યામને સ્વામી, ચિત્રલેહા
કહે શિરનામી; બાઈ તું કરજો પિઉનાં જતન, રાંક હાથે આવ્યું
રતન. ૨ વરકન્યા સુખે રેહેજો, બાઈ મુજને જાવા દેજો; અન્ન
બેનું આપેછે રાય, ત્રીજું માણસ કેમ સમાય. ૩ તમો નર-
નારી કિડા કીજો, હવે મુજને આજ્ઞા દીજો; બોલી ઓખા વ-
ળતી વાણી, મારી સઈયર થઈ અજાણી. ૪ હવે સતી ઓખા
વળતી ભાષે, બાઈ કેમ જીવું તુજ પાષે; આપણ બે જણુ દિન
નિરગમશું, અન્ન વેંચીને જમીશું. ૫ દુઃખ થાશે તો દઈશું
થાવા, પણ નહીં દેઉં તુજને જાવા; બેની હુંતો રહીશ ભુખી,
તુજને નહીં થવા દેઉં દુખી. ૬ હુંતો આપીશ મારો ભાગ, હ-
મણું નથી જવાનો હાગ; માખાપ વેરી છે માહારા, મેંતો ચ-
રણુ શેવ્યા છે તમારા. ૭ તુજ તાત ઘેર ન જવાય, જાણ્ય બા-
ણાસુરને થાય; ચિત્રલેહા કહે સુણ વાણી, મારી સૈયર થઈ
અજાણી. ૮ પ્રધાન પુત્રી કહેવાઝિછું માત્ર, હું છું બ્રહ્માણીનું
ગાત્ર; તુજ અર્થે લીધો અવતાર, મેળવ્યાં નારી ભરથાર. ૯
એમ કહી કરી પ્રસન્ન, ચિત્રલેહા ગઈ બ્રહ્મ સદન; ઓખાએ
આંખડી ભરી, કંથે આસના વાસના કરી. ૧૦ સ્વામી આજ્ઞા
બાંધી નારી, પછી ચિત્રલેહાને વિસારી; જે દાહાડે તુજને સ્વ-
પ્ન, તે દહાડે મુજને સ્વપ્ન. ૧૧ જાણે પરણ્યો છું ઓખા નારી,
બિધાડી મેલીતી બારી; બેને સરખી વિલેગની પીઠ, નરના-

રી કરે કામ ક્રિડા. ૧૨ બેની ચડતી જોખન કાયા, પ્રિત બંધને
 બાંધી માયા; નેહ જણાવે છે ઓખા નારી, રમે અનિરુદ્ધ કું-
 જબિહારી. ૧૩ જે જોઈયે તે ઉપર આવે, ભક્ષ ભોજન કરે મ-
 ન ભાવે; પહોત્યો ઓખાનો અભિલાખ, પછી આંચો અસાડ
 તે માસ. ૧૪ આંચો વર્ષાકાળના દન, મેહ ગાજે વરસે બહુ
 પરજન્ય; બોલે આકાશે વિજળી કરી, બોલે કોકીલા વાણી
 મધુરી. ૧૫ મહા તપસીનાં મન ડોલે, ત્યાંતો મોર બપૈયા બો-
 લે; તેમ મરદન કરેછે અંગે, કેસર ચંદન ચરચે રંગે. ૧૬ આં-
 ખે અંજન આબ્રહુ સાર, કરે તંબોળ કેરા આહાર; તપે ની-
 લવટ ચાંદલો તેવો, ચંદ્ર સરદ પુનમના જેવો. ૧૭ શીશ પુલ
 સંચો સીંદુર, તેને મોઢો અનિરુદ્ધ સુર; કાને ઝાલ ઝમકતી
 જોઈ, કામ કુંવર રહ્યો છે મોહી. ૧૮ નાકે સોહિયે મોતીની
 વાણી, તેને રહ્યો અનિરુદ્ધ નિહાળી; મોઢો મોહ્યો બ્રહ્મટીને
 જોડે. મોહ્યો મોહ્યો મુખને મોડે. ૧૯ મોહ્યો મોહ્યો છું ટી-
 લાવટે, મોહ્યો મોહ્યો કેસ કલંકે; મોહ્યો મોહ્યો ઘુઘરાને
 ઘમકે, મોહ્યો મોહ્યો ઝાંઝરને ઝમકે. ૨૦ હીકું મેડીયે સુંદર
 કામ, તેણે વિસાર્યું દ્રારીકાં આમ; ઘણું ભક્ષભોજન કરે આ-
 પ, તેણે વિસાર્યો માને બાપ. ૨૧ પામ્યો અધરામૃત પકવાન,
 તેણે વિસાર્યું હરીનું ધ્યાન; ઓખા સુખતણે સાગર, તેણે
 વિસાર્યો રતનાગર. ૨૨ અનિરુદ્ધની ચાલે છે ગમતી, નારી હીં-
 ડે નરને નમતી; નારી નારી મુખે ઓચરતા, હીંડે ઓખાની
 પુંઠળ ફરતા. ૨૩ ઘેલો કીધો મરજાદા મેલી, નવ સુજે દીવસ

કે રેણી; રાતદિન નિરગમે છે રમી, ચારે આંખે ઝરે છે અમી.
૨૪ સુધબુધ તો વિસરી તહી, એટલે ચોમાસું ગયું વહી.
વલણુ—ચોમાસું તો વહી ગયું, આંચો આસો માસરે; ક-
ન્યા ટળી નારી થઈ, ઓખા પામી સુખ વિલાસરે.

કડવું ૫૩ મું.

રાગ મલાર—વર્ષાઋતુ વહિ ગઈરે, રમતાં રંગ વિલાસ; સુ-
ખ પામ્યાં ઘણુંરે, એટલે આંચો અમ્બીન માસ. ૧ એક સ-
મે સર્ધયર આવી, સરદપુનમની રાત; માણેકઠારી પુરણીમારે
ઉત્તમ દિસે આસો માસ. ચંદ્રમાને કીરણુરે, બેઠાં હિંડોળે ન-
રનાર; હાશ વિનોદમારે, કરતાં વિવીધ વિલાસ. ૩ રક્ષકરાય-
નારે, તેણે દીઠી રાજકુમાર; કન્યા રૂપ કયાં ગયુંરે, ઓખા દી-
સે હવે નાર. ૪ ચિત્રલેહા કયાં ગઈરે, એકલી દિસે છે ઓખા
ય, રાતી રાતી આંખડીરે, પુલ પુલી દીસે છે કાય. ૫ હીંડે ઉ-
ર ઢાંકતીરે, શકે થયાછે નખપાત; અધરપે શાંમતારે, કોઈક
પુરૂષ દંતનો ઘાત. ૬ સેવક સંચર્યોરે, એવો ઢેખીને બિચારી;
મંત્રી કૌભાંડનેરે, જઈને કહ્યા સમાચાર. ૭ પ્રધાન પરવર્યોરે,
જ્યાં છે અસુર કેરો નાથ; રાયજી સાંભળોરે, મંત્રી કહેછે જોડી
હાથ. ૮ લોકીક વારતારે, કાંઈક આપણને લાંછન; છબ્યા છેદી-
ચેરે, કેમ કહીયે વજ્ર વચન. ૯ બાળકી તમતણીરે, તેતો થઈછે
નારી રૂપ; વારતા સાંભળીરે, આસનથી ઢળીરો ભુપ. ૧૦ ધ્વજ
ભાગી પડીરે, એતો અમથી અકસ્માત; બાણ કોખો ઘણુંરે,
મંત્રી સાંભળી સાચી વાત. ૧૧ શિવે કહ્યું તે થયુંરે, તારી ધ્વજ

યશે પતન; તે વારે જાણુજેરે, રીપુ કોઈક થશે ઉત્પન્ન. ૧૨
 જુઆ મંત્રી તમારે, જા પુત્રી કેરી પેર; તેને કોઈ જાણુ નહીરે,
 તેમ તેડી લાવો ઘેર. પ્રધાન પરવર્યોરે, સાથે ડાહ્યા ડાહ્યા જન;
 ઓખાને માળીયેરે, હેઠે રહીને કહે છે વચન. ૧૪ કઉભાંડ ઓ-
 ચર્યોરે, ઓખાજી દયોને દરશન; ચિત્રલેહા કયાં ગઈરે, ચાલો
 તેડે છે રાજન. ૧૫ થર થર ધ્રુજતીરે, પડી પેટડીઆમાં ફાળ;
 શું થાશે નાથજીરે, આવી લાંગી મહા જંજળ. ૧૬ તમે રખે
 બોલતારે, નાથજી દેશો માં દરશન; મુખ ઉડી ગયુંરે, ઓખા
 નિર ભરે લોચન. ૧૭ બાળા બહુ બ્યાકુળીરે, કાંઈ કદળીકેરે
 વરણ; કશણુ કંસ્યા વીનારે, કંચુકી પેહેરી અવળે વરણ. ૧૮
 બારીએ બાળકીરે, ઉભી રહીને ત્યાં આવી; કૌભાંડે કુંવરીનેરે
 ભયંકર વચને બોલાવી. ૧૯ ચિત્રલેહા કયાં ગઈરે, તું એકલ-
 ડી દીસે બાળ; કન્યારૂપ કયાં ગયુંરે, ખીજશે બાણાસુર ભુ-
 પાળ. ૨૦ શરીર સંકોચતીરે, કરતી મુખડા કેરી લાજ; ઘરમાં
 કોણુ છેરે, મુજને સાચુ કહેને આજ. ૨૧ ગળરૂપળ કર ધરીરે
 કોઈ પુરૂષ દંતને ઘાત; શણુગટ તાણુતીરે, બોલી ઓખ બા-
 ગી વાત. ૨૨ દીલ સાડ નથીરે, ચિત્રલેહાએ કીધું સચન; તેણુ
 હું આકળીરે, દુખણી નીર ભરયું લોચન. ૨૩ મંત્રી ઓચર્યોરે
 ઓખા બોલી આળપંપાળ; હેકાં ઉતરોરે, નહીં તો ચહડીને
 જોઈશું માળ. ૨૪

વલણ.—માળ જોઈશું તમતણો, ભાગસે તમારો ભારે; એ-
 વું જાણીને ઉતરો, રાય કોખ્યા છે અપારે.

કાલું ૫૪ મું.

રાગ સામગ્રી.—કન્યાએ ક્રોધ જણાવીયો, હાકોટયો પ્રધાન; લપંટ બોલતો લાજે નહી, ઘડપણે ગઈ સાન. કન્યાએ. ૧ પાપી પ્રાણુ લેવા ક્યાંથી આવિયો, બોલતો કુદ્ર વચન; એ વાત સાડ કીધી જોઈશે, જીભડલી છેદન. કન્યા. ૨ હુંતો ડાહ્યો દાન-વ તુને જાણુતી, ભારેખમરે કઉભાંડ; એવું આળ કોને ન ચડાવીયે, ભાગી પડેરે બ્રહ્માંડ. કન્યાએ ૩ કહેવા દેને તું મારી માતને, પછી તારી વાત; હત્યા આપુ તુજને, કંઈ જંપાપાત. કન્યા ૪ કઉભાંડ લાગ્યો પછી કંપવા, પુત્રી પરમ પવીત્ર; પછી કાલાવાલા માંડીયા, ન જાણ્યું સ્ત્રી ચરિત્ર. કન્યાએ ૫ બાઈ રાજાએ મુજને મોકલ્યો, લોકે પાડ્યો વિરોધ; ઓખાજી પુછ્યા માટે; આવડો શો ક્રોધ. કન્યાએ ૬ એવું કહેતાં સેવક મોકલ્યો, બાણાસુરની પાસ; રાજાએ મંત્રીને કહાવીયું, જીઆ ચઢીને અવાસ. કન્યાએ ૭ કઉભાંડ કોપ કરીને ગાજ્યો, વજડાવ્યાં નિશાન; માળીએથી બંને ઉતરો, બાણાસુરની આણુ કન્યાએ ૮ દાસને આપી આજ્ઞા, સ્થંભ કરોને છેદન; ઓખાએ આંસુડાં ઢાળીયાં, ચંપાશે સ્વામીન. કન્યા ૯ હોકરો અસુરનો સાંભળી, ઉભો થયો અનિરુદ્ધ; મેઘનીપેરે ગાજ્યો, કંપી નગરી બુધ. કન્યા ૧૦ મંત્રી કહે સુભટ સાંભળો, કોઈ જોધો બોલ્યો આંહી; આપણા નાદે ઉઠીયો, મેઘ શબ્દથી સહી. કન્યાએ ૧૧ ઓખાએ નાથને બાથમાં ઘાલીઓ, થું જાવોછો વહી; મરડી જાઓ જુદ્દને, હવડાં જાણીં કહી. કન્યા ૧૨

આશો ઉઘમ વઢવા તણો, નથી બાપનું ધામ; દાનવને માન-
વ છતે કહી, ન હોય રૂતુ સંગ્રામ. કન્યા૦ ૧૩ નાથ કહે સુણ
સુંદરી, વાત સઘળે થઈ; હવે ચોરી શાની આપણે, બેશીયે બા-
રી જઈ. કન્યા૦ ૧૪

વલણ.—જઈ બેઠાં નરનારી બન્ને, વાત વિપ્રીત કીધીરે;
છને બને કામ કુંવરી, ઓખા ઉછંગે લીધીરે.

કડવું ૫૫ મું.

રાગ રામકળી—જોડી જોવાને જોધ્ધ મળયા ટોળેજી, ઓખા
બેસારી અનિરૂદ્ધ ખોળેજી; કંઠમાં બાંવલડી ઘાલી બાળાજી,
દેખી કડિબાંડને લાગી જવાળાજી. ૧

ઢાળ.—જવળા પ્રગટી ઝાળ પ્રગટી, સુભટ સહુ જોવા મળયા
મંત્રી કહે બાઈ સખળ શોભે, જેમ હરી ઉછંગે કમળા. ૧ લ-
ઘુ સ્વરૂપને લક્ષણુવંતો, આવી સુતાસંગ બેઠો; જ્યાં પરશ
નહી પંખીતણો તે, માળીયામાં કેમ પેઠો, ૨ નીશંક થઈને છ-
જે બેઠાં, નિર્લજ નરને નારી; હાસ્યવિનોદ કરે ઘણો ને, લજ્યા
ન આણે મારી. ૩ ઓખાએ અપરાધ માંડ્યો, ધાઈ ધાઈ લેછે
સોઈ; પ્રધાન કહે એ પુરૂષ મોટો, કારણ હીસે કોઈ. ૪ અં-
બુજ વરણી આંખડીને, બ્રહ્મટી રહી ખમ ખમી; રોમાવળી
વાંકી વળી, વઢવા રહ્યો ટમટમી. ૫ માળ ધર્યો સુભટ સર્વે, બો-
લેછે આનંદ; અહો વિભિચારી ઉતર હેઠો, એમ કહે કડિબાંડ
૬ અદ્ય આયુશના ધણી, જમપુરીના મારગ સત્ય; અસુર
સરીખા રીપુ માંથે, કેમ થઈ બેઠો સ્વસ્થ. ૭ બાણુરાયની દી-

કરી, તેને ઈંદ્રે ન ચાય આળ; તે રાજકુંવરીની સંગે, તું ચ-
 દીને બેઠો માળ. ૮ સાચુ કહે જેમ શીશ રહે, કોણુ નાત કુળ-
 ને ગામ; યથારથ તું ભાખજે, કેમ સેવ્યું ઓખાનું ધામ. ૯
 અનિરૂદ્ધ વળતી બોલીયો, સાંભળો સુભટ માત્ર; ક્ષત્રીનંદન
 હું ઈચ્છાયે, આવ્યો બાણુનો જમાત્ર. ૧૦ મંત્રી કહે અલ્યા
 બોલ્ય વિચારી, ઉતરશે અભીમાન; જમાત્ર કોનો બાળકો,
 કોને દીધું કન્યાદાન. ૧૧ અપરાધ પુરણુ ઉતર હેઠો, તને બા-
 ણુરાયની આણુ; આ દાનવ તારા પ્રાણુ લેશે, મરણુ આવ્યું
 બાણુ. ૧૨ વિચાર જાણુ છવ્યાનો, જો પડ્યો વરાંસે ચુક; સીંહ
 હોયતો હાંકે ઉઠે, પણ દીસેછે જાંબુક. ૧૩ બેઉ જાણુનેજોઈ-
 ને, પાછો ચાલ્યો કૌભાંડ; કૌભાંડનું વાયક સાંભળી, બોલ્યો
 બળીરાજનો તન. ૧૪ સાંભળતામાં ચાર લાખ ચોદ્ધા, મોક-
 લ્યા તતકાળ; તે ઓખાયે દીઠા આવતા, પડી પેટમાં ફાળ.

કાણું પદ મું.

રાગ પરજ.—કામનીયે જ્યારે કટક દીધું, ઓખા થઈ નિ-
 રાશ; અરે દઈવ આ શું કીધું, મારા મનમાં હતી મોટી આશ.
 ૧ વાલા કેમ વઢશોરે વઢશો, મારા પાતળિયા ભરથાર; વા-
 લા કેમ. ૨ ટેક. અરે પીયુ તમે એકલા, કરમાં નથી ધનુષ્ય
 ને બાણુ; ઓ પાપી પીતા કોપીયો, તે લેશે તમારા પ્રાણુ. વા-
 લા. ૧ આછી પોળી ધીયે ઝબોળી, માંહે આંખારસ ઘોળી;
 તમે જમતા હું પીરસતી, ભરી કનક કચોરી. વાલા. ૨ આ-
 લોટે પાલોટે અવનીપર, રૂદન કરે અપાર; બોલાવી બોલે ન-

હોં, નઈણે વરસે આંસુની ધાર. વાલાં ૩ વળી બેઠા ઉઠે ને
વક્ત્રી, થાય વદન વીકાશણ વીર; તીવ્ર જાણુ જ્યારે છુટશે,
સેહેશો કેમ કોમળ શરીર. વાલા. ૪ મારા માતપિતાને જાણુ
થયું ને, કટક મોકલ્યું પ્રોઠ; પાપી જાણે કાંઈ નવ જાણુયુ, જા-
ણુસુર મહા મુઠ. વાલાં ૫

કકલું ૫૦ મું.

રાગ ઢાળ—ઘેલી નારી કાલાવાલા, જે કરો તે ફેક; અમો
એવું જુદું કરીયે, તે જાણે નગરના લોક. ૧ તું જાણે પિઉએ-
કલાને, હાથ નહીં હથિયાર; તારા જાણે ચાર લાખ મોકલ્યા
તે, મારે મન છે ચાર. ૨ તું જાણે પિઉએકલાને, કર નથી ધ-
નુષ્ય ને જાણુ; એક ગદા જ્યારે ફરશે ત્યારે, લેઈશ સર્વના પ્રા-
ણ. ૩ ચિત્રલેહા ચતુર નારી, વિધાત્રીનો અવતાર; ઓખાણે
તે ધ્યાન ધરીયું, આવી માળિયા મોઝાર. ૪ એવું કહીને જોયું
સેજ્યામાં, ગદા તો નવ દીઠી; ચમકીને પુછ્યું ચિત્રલેહાને,
અંગ લાગી અંગીઠી. ૫ ચિત્રલેહા કહે મહારાજ હુંતો, ચતુ-
ર થઈ નવ ચુકી; મેં જાણ્યું મુજને મારશે, ગદા દ્વારીકામાં
મુકી. ૬ અનિરૂદ્ધ કહે શાને વડું, મારે હાથ નથી હથિયાર;
ચિત્રલેહાણે નારદ સંભારયા, માળિયા મોઝાર. ૭ નારદ કહે
મુજને કેમ સંભારયો, કૌભાંડ કેરી તન; મહારાજ જુદ્ધે ચઢે
અનિરૂદ્ધ, દીજે આશીરવાદ વચન. ૮ નારદે આશીર્વાદ દીધો,
શોભાગ્યવંતી ઓખા બાઈ; ભલો ભલો પુત્ર પ્રદ્યુમનનો, ચી-
રંજીવી અનિરૂદ્ધ બાઈ. ૯ ભલો તું પુત્ર પ્રદ્યુમનનો, વીર ધ-

જો વીકાળ; અંતરીક્ષ કિમો હું જોઉં છું, આણુ સરવનો કાળ.
 ૧૦ અડ્યા ઘણી વારતો બેશી રહ્યો ને, વાત તણું નહીં કા-
 મ; બેરામાં બરકરીયો બાંધી, તેં બોલ્યું બાપનું નામ. ૧૧ અ-
 નિરૂદ્ધ કહે શાને વદું, હથીયાર નથી કાંઈ એક; જોદ્ધા ઝાઝા
 શોર કરેછે, ત્યાં શો કરવો વિવેક. ૧૨ નારદ કહે છે ઓખા
 બાઈને, તું આઘ જગતની માત; તારૂં સમર્થ હોય જોટલું, તે
 આપ સ્વામીને હાથ. ૧૩ ઓખાએ એક ભોંગળ લઈને, કાહા-
 ડી આપી ઘરમાંથી બાહાર; સ્વામીના કરમાં આપી, તેમાં
 હજાર મણનો ભાર. ૧૪ વીર વિકાશી ભોંગળ લીધી, માળી-
 યામાંથી ધાય; ચાર લાખ જોધ્યા તરવરીયા તે, સામો જુધ્ધે
 જાય. ૧૫ ગેડી ગુપ્તી ફરશી તુંબર, છુટે ઝાઝાં બાણુ; મા-
 ણિયાને ઢાંકી લીધું, જેમ આલલીયામાં ભાણુ. ૧૬ આવતાં
 બાણુ એકઠાં કરીને, પાછાં નાખે બાળ; ઉંચેથી આવી પડે તે,
 આણુ સરવનો કાળ. ૧૭ ભડક લઈને ભોંગળ મારી, આણીરૂ-
 દ્ધે જોણી વાર; તે ઝણકારા કરતી આવી, તેણે કર્યો સંહાર.
 ૧૮ આણીરૂદ્ધ કેરો માર ઘણે તે, જોધ્યા ન ખમાય; મારી
 કટક સરવે કટકા કીધું, આપે નાઠા જાય. ૧૯ રહો રહો શા
 માટે નાશો, કાં થાઓ રાંક; હું તમારા કાજ આવ્યો છું, મારો
 ન કાઢો વાંક. ૨૦ અંગ ધ્રુજે કાંઈ નવ સુજે, આવ્યા રાયની
 પાસ; બાણુસુર બેશી રહ્યોને, કટક થયું સૌ નાશ. ૨૧ જો-
 ધ્યા સહુ નાશ થયાને, ચોરીયે નાઠો સાર; તમને આવ્યા સં-
 ભળાવવા, ઘણું કરી પોકાર. ૨૨ નાશ રાજ ભુંગળ આવી,

પ્રાણુ તાહારો જાય; બાણાસુર પડયો ગાબરો, દેવ આતે શું
કહેવાય. ૨૩ બીજા રાયે છ લાખ મોકલ્યા, જઈ કર્યો સંગ્રા-
મ; મારી બાંધી લાવો કહ્યું, એને તો આ ઠામ. ૨૪ જોધ્યા
આબ્યા જોરમાં તે, કરતા મારો માર; છ લાખ આવી ઉભા
રહ્યાં, તેના બળ તણા નહીં પાર. ૨૫ કોઈ એક ને બે જોજન,
ઉંચા જો કહેવાય; કોને માથે શીંગડાંને, લોચન ઉદર માંય. ૨૬
ખડગ ખાંડાં તુખર ફરશી, ગોળી હાથે નાળ; તોપ કવચ રણુ-
બાલા બરછી, મુદ્દગરને લીડી માળ. ૨૭ સાંગ ગેડી ગુપ્તી
ગદાને, ઝળકતી તરવાર; બાણાસુરના ચોદ્ધાતે, કરતા મારો
માર. ૨૮ કાંઈક કચરધાણુ થયાને, કંઈકના કડકાય; કુંભસ્થળ
ફાટી ગયાને, પડ્યા પૃથ્વી માંય. ૨૯ અનિરૂધ્ધે પછી વિચા-
રી, ગદા પડી છે ધરણુ; જોધ્યા આબ્યા જોરમાં તે, કેમ પા-
મશે મરણુ. ૩૦ પછી પડતું મુકયું પૃથ્વી ઉપર, ગદા લીધી
હાથ; કાળચક્રની પેરે સેજે, સૌ સંહારયા સાથ. ૩૧ કોઈ જો-
ધ્યાને ઝીકી નાંખ્યા, ઝાલ્યા વળતી કેશ; કોઈને અડબોથ મુ-
કીને, કોઈને પગની ઠેસ. ૩૨ કોઈનાં મોઢાં ભાગી નાંખ્યાં, હા-
થની લપડાકે; કોઈને મારી ભુકો કીધો, ભુંગળને બડાકે. ૩૩
એમ હુલડ કરચુ ને ત્રાસ પડીયો, બુંબરાણુ બહુ થાય; છ લા-
ખ ચકચુર કરીને, ગયો માળિયામાંય. ૩૪ નાઠા જોધ્યા વેગે
ગયા, જ્યાં છે બાણાસુર રાય; નાશ રાજા ભુંગોળ આવી, પ્રા-
ણુ તારો જાય. ૩૫ નોહે નોહે કાંઈ નાહોનો કુંવર, દીસે છે કો-
ઈ બળિયો; ઘણીવારનો જુધ્ધ કરે છે, કોઈનો ન જાય કળિયો.

૩૬ કૌભાંડને તેડાવી પુછ્યું, હવે શું કરવું કાજ; આટલે છો-
કરે નીચું જોવરાવ્યું, ધીક ધીક માડ રાજ. ૩૭

કાણું ૫૮ મું.

રાગ ખિભાસ—મતખાલો મહાલે માળમાં, જઈ જોધ્યાએ
સભામાં સાંભળાવ્યું; કૌભાંડને ચહીયો કાજ, મતખાલો મ-
હાલે માળમાં. ૧ જુગજીત્યુ પણ કાંઈ નવ દીકું, સ્વર્ગ મૃત્યુ
પાતાળમાં; કહો કઉભાંડ હવે શું કરવું, મારો ભાગ્યો ભાર ભુ-
પાળમાં. મતખાલો. ૨ સહુ સેન્યાનું સાત્રથ ભાગ્યું, બહુ બળ
દીકું છે બાળમાંરે; દસ લાખનો દાટજ વાળ્યો, હજી છે વઢ-
વાની ચાલમાંરે. મતખાલો. ૩ કહો પ્રધાન હવે શી વલે ચા-
શે, બાણ પડ્યો જંજળમાંરે; રાતમાં જઈને રોકી રાખો, ના-
સે પ્રાતઃ કાળમાંરે. મતખાલો. ૪ વિખિયારે વળગ્યો તે નહીં
થાય અળગો, જેમ માખી મદ જળમાંરે; બાળક બકરીને શા-
ને ઓસરો, તેમ જોવા સીંહની ફાળમાં. મતખાલો. ૫ એ બા-
ળકને જે બાંધી લાવે, તેને વધાવું રતન ભરી થાળમાંરે; સીં-
હપાણું વેરાઈ ગયું, થયું સંગ્રામ શીયાળમાંરે. મતખાલો. ૬

કાણું ૫૯ મું.

રાગ સોરઠ—કૌભાંડ કહે તું સાંભળ રાજ, કહું એક સા-
ચો મર્મ; એ ભુંગળે દસ લાખ મારયા, તેણે ન રહ્યો તારો
ધર્મ. ૧ અચરજ એક લાગે છે મુજને, પડી અસંગે વાત; એક
ભોંગળે દસ લાખ મારયા, કીધો મહા ઉત્પાત. ૨ પુરવે મેં
તને પ્રિછવ્યો, અહંકારે થયો તું અંધ; અહંકારે લાંકા ગઈ,

રણુરોળાચો દશસ્કંધ. ૩ અહંકાર ચંદ્રમાચે કર્યો, તેને રો-
 હીણીશું સંજોગ; છવીશ નારી પરહરી, માટે જોગવે ખર્ષ
 રોગ. ૪ એવાં અહંકાર હું અનેક કહું, સાંભળ ને ભુપાળ; વાંક
 કોઈના કહાડીચે નહીં, પણ પુટયું તાંડે કપાળ. ૫ અહંકાર તુજ
 ખાપે કર્યો, જોણે જીત્યા દશ દીગપાળ; વામનરૂપ વીઠલે ધ-
 રીને, ખજી ચાંખ્યો પાતાળ. ૬ અહંકાર કોઈના છાજ્યો
 નહીં, ગર્વ ન કીજે રાય; ગર્વ કોઈના રહ્યો નહીં, તમે વિચા-
 રો મન માંચ. ૭ પેહેલી ધ્વજા ભાગી પડી, વરસ્યો રૂધીરનો
 વરસાદ; નક્ષત્ર તુડીને પડયું ને, થવા માંડ્યો ઉતપાત. ૮
 હવે તતખર થઈને સેન્યા સંભાળો, બેઠાનું નહીં કામ; દશ
 દીશા તું જીતીને આંચો, છોકરે બોલ્યું તાંડે નામ. ૯ રાય પે-
 હલો મેં તુને પ્રિછંચો, પ્રતાપ તારો પ્રતક્ષ; આ સમે એવી
 લોકતામાં, ઉદય પામ્યો અસ્ત. ૧૦ સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળમાં,
 કહેવાયો તું એક; તરણાવેત તુજને કર્યો, એ છોકરે વાળ્યો
 છેક. ૧૧ વચન એવું સાંભળીને, રાયની ગર્હ છે સુધને સાન;
 સ્થુળ અંગ દેખી રાજનું, પછી બોલિયો પ્રધાન. ૧૨ તોભાંડ
 કહે તું સાંભળ રાજા, પ્રાક્રમ તડાંડે પ્રચંડ; શશા ઉપર સીંહ
 અખંડ છે, તેમ પૃથ્વી કંડે શતખંડ. ૧૩ કહો તો એને બાંધી
 લાવું, એમાં તે કેટલું કામ; શોણીતપુરના સુભટ કેરા, અનદ
 ટાળુ શામ. ૧૪ રળીયાત થયો વચન સાંભળી, આખ્યા સહુ
 શણુગાર; તું મારો વડો બાંધવ, આ તારો સરવ ભંડાર. ૧૫
 જાન્યો વીર તમો વેગે જઈને, કરી આવો શુભ કામ; વધામણી

વેહેલી મોકલજો, પેલા શત્રુનો ફેડી ઠામ. ૧૬ વચન શીષ
ચઢાવીને ઉઠયો, તેણે કીધો સૌ શણુગાર; સેન્યા સઘળી સજ
કરી, નેની શોભાનો નહીં પાર. ૧૭ માહા મોટો ગજ ગીરીવર
સરખા, મગદળીત કહેવાય; હીરા માણેક રત્ન જડીત અંખા-
ડી, તેની જ્યોતે રવી ઢંકાય. ૧૮ સુર્યવંશી ને સોમવંશી,
પાખરીયા કેકાણુ; મોરડે મોતી જડીત તેને, હીરા જડીત પ-
લાણુ. ૧૯ અનેક અખ દોરીયા આગળ, ગણતાં ન આવે પાર;
અનેક પાલખી રથ ઉંટાસને, તેને સુભટ થાય અસ્વાર. ૨૦
સીંહલહીપના હસ્તી મોટા, તેને જડયાં માણેક અપાર; મેઘા-
ડંમર છત્ર ધરીને, તેણે મંત્રી થયો અસ્વાર. ૨૧ નગારાંની તો
ધોંશ વાજે, શરણીયોના તુર; સેન્યા સઘળી પરવરી, જાણે સા-
ગર આબ્યું પુર. ૨૨ નાળ ગોળા કવચ ભાથા, કેરતા મારો
માર; માળીયા આગળ ઉભા એટલે, ઓખા કરે વિચાર. ૨૩
સ્વામી તમારા મનમાં આવે તો, કહું વિનતી આજ; ચિત્રલે-
હા દ્વારીકાં લેઈ જાય તો, સીજે સઘળું કાજ. ૨૪ વચન સુ-
ણીને જવાળા લાગી, ચઢી અનિરૂદ્ધને રીસ; ચરણ કેરી આં-
ગળીથી જવાળા લાગી શીષ. ૨૫ યુદ્ધ વિષે સનમુખ રહુ તો,
ન લાજે મારો વંશ; બાણાસુરને ઓણીપેરે માફ, જેમ કંધણુ
માર્યો કંશ. ૨૬ એવા માંહે જોધ્યા આવ્યા, દેવા લાગ્યા ગાળ;
કોધ ચહડયો બહુ કામ કુંવરને, કીધી ઈચ્છા દેવા ફાળ. ૨૭
વલણુ--ફાળ દેઉ અંત લેઉ, હોકારો તવ કીધારે; ઓખાએ
અનિરૂદ્ધ માળીયામાં, ઉચકી દંડવત કીધારે. ૨૮

કાવુ ૬૦ મું.

રાગ ભુપાળ---ઓખા કહે કંચને એમ ન કીજે, બળીઆશું
 વઢતાં બીજે; એ ઘણાને તમો એક જાતે, સૈન્ય મોકલ્યું મારા
 તાતે. દૈત્યને વાહન તમો પાળા, એ કઠણુ તમો સુવાળા; એને
 તોપે કવચને બકતર, તમારે અંગે પીતાંબર. દૈત્યને સાંજ્ય ને
 બહુ બાલા, પ્રભુ તમો છો ઠાલામાલા; આતો મસ્તાન બહુ
 બળીયા, તમો સકોમળ પાતળીયા. પેહેલું મસ્તક માહારૂં
 છોદો, સ્વામી પછી અસુરને ભેદો; તમારી દેહ દેખીને હુંતો
 મોહું, નેત્રે જુધ્ધ કરતાં કેમ જોઉં. મુવા દૈત્ય કરે હોકારા, પ્રભુ
 પ્રાણુ કંપે છે મારા; ઇચ્છા અંતરમાં પેઠી, દૈત્યે માળિયું લી-
 ધું લુંટી. ઘણું ક્રોધી વિરોધી છે બાણુ, હાકે ઈંદ્રતું જાયે આ-
 શાન; જન સ્થંભે તાતની હાકે, બાણુ સૈન્ય ચઢાવી છે ચાકે.
 જોને નામે તે મેરૂ હાલે, ચક્ર ધારી સરખે નવ ચાલે; ક્ષત્રી સાથ
 રહે છે બીતો, તમો કેઈપેર એને જીતો. મંત્રી રહ્યો છે દંતજ
 કરડી, શું ધાઓછો મરડી મરડી; કંચ કહે ન કરૂ સંત્રામ,
 નાશી પેઠાનો કીચો ઠામ. હવે જીવતા છુટવું નહીં, સૈન્ય મા-
 રીચે સામા થઈ; નથી ઉગરવાનો ઉપાય, ત્યારે ભય પામે શું
 થાય. નાઠે લાંછન લાગે કુળમાં, છેશામને લાંછન મુળમાં; વહુ
 વરવા જે મણીધર ડોલે, ન ડોલે તો અજશીયાં તોલે. ઘન ગા-
 જે કેસરી દે ફાળ, ના ઉછળે તો જાણુવો શીયાળ; ક્ષત્રી શોંઢે
 દેખીને દળ, ન શોંઢે તો જાણુવો વિંઢળ. હાકે વાઘ ન માંડે કાન,
 તો જાણુવો નિશ્ચે સ્વાન; ઘરમાં જોદ્ધા કો રહે પેશી, તો ચરણુ વી-

નાનો રહે બેશી. એમ કહીને ઓખા અળગી કીધી, ભડ ગા-
જ્યો ને ભોંગળ લીધી; અસુર સેન્યામાં જઈને અડીયો, છજે-
થી કપીની ચેઠે પડીયો. જેમ ચંદ્ર પેશે વાદળમાં, તેમ અ-
નિરૂદ્ધ ચેઠા દળમાં; વાદળ ચંદ્રને લે જેમ વીંટી, તેમ અનિ-
રૂદ્ધને લીધો વીંટી. અસુર કહે એ માનવી કથું, બહુ સીંહમાં
બગલું તથું; જો મુગટ મંત્રીને ચરણે ધરે, તો તું મૃત્યુ થકી
ઉગરે. તેનાં એવાં વાયક સાંભળી, અનિરૂદ્ધ ધાયો હોકારો કરી;
નાંખે દર્દ્ય ખાંડાં મુદ્ગલ, તેમ વિષળું નાંખે ભોંગળ. વીસ
સહસ્ર અસુર સૌ તુટયા, એકીવારે બહુ સર છુટયાં; આયુધ્ધ
ધારા રહીછે વરશી, છુટે પરીઘ આયુધ્ધને ફરશી. થાય દાનવ
ટોળેટોળાં, વરશે ભીડીમાળને ગોળા; બોલે દુદંભીના ગડગડાટ,
થાય ખાંડાતણા ખડખડાટ. હોકે હસ્તીને પાડે ચુચવાટ, રથ
ચક વાજે ગડગડાટ; હોય હયના ઘણા હણુહણાટ, દેખી દોહલા
નાથનો ઘાટ. થાય ઓખાને ડિચાટ, દેખે દોહલો નાનો ઘાટ;
પછી દાનવનો વાળ્યો દાટ, અનિરૂદ્ધે મુકાવી વાટ. કોઈ ઝી-
કયા ઝાલી કેશે, કોઈને ઉડાડયા પગની ઠેશે; કોઈ હણ્યા ભોં-
ગળને ભડાકે, કોઈનાં મોં ભાગ્યાં લપડાકે. કોને ભાલા વાગ્યા
ભચ, કોનાં નાક વઢાયાં ટચ; કોઈ અધકચરા કોઈ પુરા, મારી
સૈન્ય કર્યું ચકચુરા. તે રણમાં ભયાનક ભાશે, બળ દેખી ઓ-
ખા ઉલાશે; મેંતો આવડું નોહોતું જાણ્યું, ચિત્તલોહાયે રતનજ
આણ્યું. થાય પરશેવો અનિરૂદ્ધને દીલે, પોતાના વસ્ત્રમાં ઓ-
ખા ઝીલે; ભડ ગાજ્યું ને પડ્યું ભંગાણુ, નાઠો કોખાંડ લેઈને

પ્રાણુ. થઈ બાણાસુરને બાણુ, એક પુરૂષે વાળ્યો ઘાણુ; અસુરને ચઢીયો બહુ કોપ, સજ્યાં કવચ આયુદ્ધને તોપ. વાગી હાકને ચઢીયો બાણુ; તેતો થઈ ઓખાને બાણુ.

વલ્લણુ—બાણુ થયું જે તાત ચઢીયો, કોણુ છતરો સહજ હાથરે; ઓખા આંખ ભરતી રૂદન કરતી, પછી સાદ કરતી નાથરે.

કાવું ૧૧ મું.

રાગ રામત્રી—મારા સ્વામી હો ચતુર સુબાણુ, બાણુદળ આ-
વ્યુરે બદવણ; દીસે સૈન્યા ચારે પાસે, હવે શું થાશેરે બદવણ.
એતો બળિયા સાથે બાથ, નાથ કેમ હીડોરે બદવણ; સામો
દઈત્ય છે કપાત્ર, માટે હરીને હીડોરે બદવણ. ઓદળ આવ્યું
બળવંત, દીસે રીસે રાતારે બદવણ. એકલડા અસુરને મુખે,
રખે તમે બતારે બદવણ; ઓ ગજ આવે બળવંત, દંત કેમ
શેલેશોરે બદવણ. અસુર અરણુવ ધાય, તણાણુ બશેરે બદ-
વણ; એવું બાણીને ઓસરીઓ, ન કરીયે કોધરે બદવણ.
એકલડાનો આશરો શાનો, માનો પ્રતિબોધરે બદવણ; ધીરા
થાઓને ધાઓ, વઢો તે ફાંસુરે બદવણ. માહારી ફરકે છે જ-
માણી આંખ, વરસેછે આંસુરે બદવણ; મુને દિવસ લાગે છે
આંખો, ભોંગળ હેઠી નાંખોરે બદવણ. હું તમને સમજાવું આ
વાર, વચન મારું રાખોરે બદવણ; તમો મુજ દેહલડીના હંસ,
મુકોને બુદ્ધરે બદવણ. પાછા વળોજ લાગુ પાય, માનો મારી
બુદ્ધરે બદવણ; ઘેલી દીસેછે ઘરૂણી, તારૂણી આ શી ટેવરે
રાણીજ અમો બાણુ થકી ઓસરશું, તો કરશું શેવરે રાણી-

છ; આવ્યો બાણાસુર ભુપાળ, તેને હું માડરે રાણીછ. એના છેદુ હાથ હજાર, દળ સંહારે રાણીછ; અનિરૂદ્ધ રણુચક્રીઓ-સરે તો, લાજે શ્રીગોપાળરે રાણીછ. હવે અંત આપણો આવ્યો, હવે નાઠે આસરે રાણીછ.

વલ્લાણુ—નાઠે આવે આળ, નવ કીછયે ઉપવાદરે; કહે પ્રે-માનંદ ઓખાબાઈએ, અનિરૂદ્ધને કર્યો સાદરે.

કડવું ૬૨ મું.

રાગ વેરાડી—ઓખા કરતી કંથને સાડરે, હો હઠીલા રાણા; એ શા સાડ ઉનમાદ, હો હઠીલા રાણા. ૧ હુંતો લાગું તમારે પાય, હો હઠીલા રાણા. નાવી બેસો માળીયા માંય, હો હઠી-લા રાણા; ૨ હુંતો બાણુને કરું પ્રણામ, હો હઠીલા રાણા; છે કાલાવાલાનું કામ, હો હઠીલા રાણા. ૩ એતો બળીયા સાથે બાથ, હો હઠીલા રાણા; તે તો જોઈને બરીયે નાથ, હો હઠીલા રાણા. ૪ એતો તરવું છે સાગર નીર, હો હઠીલા રાણા; બળે ન પામીએ પેલી તીર, હો હઠીલા રાણા. ૫ એતો બેઢે તમારું ગાત્ર, હો હઠીલા રાણા; સામા દર્શ્ય છે કુપાત્ર, હો હઠીલા રાણા. ૬ મને થાય છે માન શુકન, હો હઠીલા રાણા; માડ ફરકે છે જમણું લોચન, હો હઠીલા રાણા. ૭ મારો મોતીનો તુટ્યો હાર, હો હઠીલા રાણા; ડાબે નેત્ર વહે જળધાર, હો હઠીલા રાણા. ૮ દીસે ગગને ઝાંખો બાણુ, હો હઠીલા રાણા; દીસે નગરી તે ઉજડ રાન, હો હઠીલા રાણા. ૯ રૂવે વાયસ ગાયને સ્વાન, હો હઠીલા રાણા; એવા માઠા થાય શુકન, હો હઠીલા

રાણા. ૧૦ હું તો ધુજતી દેખુ ધરણુ, હો હઠીલા રાણા; એતો
 સાગરે શ્રાણીત વરણુ, હો હઠીલા રાણા. ૧૧ આળ્યા અગણીત
 અસ્વાર, હો હઠીલા રાણા; માંહે માંહે થાય છે હોહોકાર,
 હો હઠીલા રાણા. ૧૨ ઓ દુદંભી વાળ્યો ધાય, હો હઠીલા રા-
 ણા; એતો સેન્યા તમપર ધાય, હો હઠીલા રાણા. ૧૩ ઓ આ-
 વ્યું દળ વાદળ, હો હઠીલા રાણા; ઓ ઝળકે ભાલાનાં ફળ,
 હો હઠીલા રાણા. ૧૪ પારખ બકતર પેચાં ટોપ, હો હઠીલા
 રાણા; દર્દત્ય ભરાયા આવે કોપ, હો હઠીલા રાણા. ૧૫ ઓ
 વાજે ધુધરમાળ, હો હઠીલા રાણા; અસ્વ હેતા આવે ફાળ, હો
 હઠીલા રાણા. ૧૬ ઓ તો સુરવીર મહાકાળ, હો હઠીલા રાણા;
 હવે થાશે કોણુ હવાલ, હો હઠીલા રાણા. ૧૭ નાથ જીવો વિ-
 ચારી ગગન, હો હઠીલા રાણા; જીદ્ધ રહેવા ઘો રાજન, હો
 હઠીલા રાણા. ૧૮ જો લોપો મારી વાણુ, હો હઠીલા રાણા;
 તમને માત પીતાની આણુ, હો હઠીલા રાણા. ૧૯ આળ્યો
 બાણુ તે પ્રલોકાળ, હો હઠીલા રાણા; મેઘાડંબર છત્ર વિશાળ,
 હો હઠીલા હઠીલા રાણા.

વલણુ—મેઘાડંબર છત્ર બિરાજે, ઉલટી નગરી બુધરે; અગ-
 ણીત અસ્વાર આવીયા, તેણે વીંટી લીધો અનિરૂદ્ધરે.

કાણું ૬૩ મું.

રાગ સીંધુ—આવી સેન્યા અસુરની, અનિરૂદ્ધ લીધો ઘેરી;
 કામકુંવરને મધ્યે લાવી, વીંટી વાળ્યા ચોફેરી. અમર કહે શું
 નીપજશે, ઈચ્છા પરમેશ્વરી; રીપુ ગજના જીવ માંહે, અનિ-

રૂઢ લઘુ કેસરી. બાણરાયને શું કરું, જો ભોંગળ ધરી ફેકટ;
 વેરી વાયસ કોટી મળ્યા, હવે કેમ જીવશે પોપટ. બાણાસુરે
 સુખટ વાર્યા, નવ કરશે કો ઘાત; વીંટો ચોદશ સહુ મળીને,
 હું પુછું એને વાત. માળીચેથી ઓખા બાઈયે, રૂદન મુકયું
 છોડી; પીતા પાસે જોદ્ર સરવે, હાથ રહ્યા તે જોડી. બળવંત
 દીસે અતી ઘણું, સેન્યા બીહામણી; પવન વેગે પાખરીયા
 તે, રહ્યારે હણહણી. આદળ વાદળ કેમ શેહેશે, ઓ સ્વામી
 સંકોમળ; અરે દર્દવ હવે શું થાશે, પ્રગટ કામનાં ફળ. દૈવના
 કીધા દર્દત્ય મુવા, તેને દયા નહી લવલેશ; કાચી વયમાં ના-
 થજીને, નથી આળ્યા મુછને કેશ. ચાર દિવસનું ચાંદરણું, કર
 ચઢી ગયું વહી; આ જોદ્રા પીડિને મારશે, દૈવડા જીવું નહીં.
 અરબક તમારે એકલો, તેને વીંટી વળ્યા અસુર; એવું બાણી-
 ને સાહાય કરજો, ઓ સામળીયા સુર. કષ્ટ નિવારણ કશ્રજ,
 હું થઈ તમારી વહુ; જો આંચ આવશે તમ પુત્રને, તો લાજશે
 જાદવ સહુ. પ્રજના પ્રતિપાળજો, તમે પનોતા મોરારી; સં-
 બાળ સરવની લીજીયે, નવ મુકીયે વિસારી. અમને તો પણ
 આશ તમારી, અમે તમારાં છોડ; લાજ લાગશે વૃદ્ધને, કોઈ
 કહેશે કાળું ગોડ. પક્ષી પલાણુ પ્રજુજ, પુત્રીની કરવા પક્ષ;
 ભગવાનને બજતી બામની, ભરથાર છે રીપુ મધ્ય. મુખ વક્ર
 નેત્ર બીહામણાં, મુખ મુછો મોટી મોટી; તેવા અસુર આવી
 મળ્યા, એક શંખને સપ્ત કોટી. દળ વાદળ સેન્યા ઊલટી,
 મધ્યે આણ્યો અનિરૂદ્ધ; વીર વાટયો વેરીએ, જેમ મક્ષીકાયે

મધ. ધનુષ્ય ચઢાવ્યાં પાંચસે બાણે, બહુ ચઢાવ્યાં બાણ; ગાયે
 શુણીજન ગઢગઢે, બહુ ગઢગઢે નીશાન. અંતર અરબક એમ
 વીંટીયો, તેમ શોભે છે ઈંદુ; લઘુ જેમ ઉલટ ઘણીને, લલાટે
 સ્વેત ખીંદુ. લઘુ કુંજરની સુઠ સરખા, શોભે છે બે ભુજ; સ-
 રાસન સરખી બ્રગુટી, નેત્ર બે અંબુજ. તૃણમાત્ર જે વઢતો
 નથી, બાણનો જે બાહુ; અનિરૂદ્ધ અસુર એવા શોભે, જેમ
 ચંદ્રમાને રાહુ. આવી જોયું વક્ર દ્રષ્ટે, મુઠ્ઠો મોટી ચક્ષ; વપુ
 શોભાવે ભુજ ભલાને, કેશરૂપનું છે વૃક્ષ. આ સમે કહોવાડાને,
 અથવા ભોંગળને ધાર; અરે ટાણું રીપુ સંસારનો; ઉતાડ એ-
 નો બાર. શું વપુ બાણનું બાલવ છે, માંહે સર્પનો સાથ; કે પે-
 ઠમાં પુરવજ વસે છે, પીંડ લેવા કાઢે છે હાથ. કાષ્ટ નાકે ના-
 ખવા, એણે ઘડીને ચોઢયા કર; અથવા કોઈ પંખી દીસે છે,
 એણે વંખેરયાં છે પર. ત્યારે હસવું આંખું બાણને, એ શું
 બોલે છે બાળ; કોભાંડ કહે સાંભળો, એ તમને દેહે ગાળ. બળિ
 સુત અંતર બળ્યો ને, લોકમાં તે બળવાન; શું કરે જા લાંછન
 લાગે, નિકર વિધીયે દેઉ કન્યાદાન. સુખટ નિકટ રાય આંખો,
 બોલીયો બહુ ગરવે; નફટ લંપટ નથી લાજતો, વિંટયો હણુ-
 વા સરવે. કુળ લજમણો કોણ છે, તસ્કરની પેઠે નીરલજ; અ-
 પરાધ આગળથી કેમ ઉગરે, જેમ સીંહ આગળથી અજ.
 અંગથી આવી ચઢ્યો, કાંઈ કારણ સરખું બાસે; સાચું કહે
 જેમ શીશ રહે તુજ, બાળક રહે વીંજાસે. કોણ કુળમાં અવ-
 તર્યો, કોણ માત તાતનું નામ; અનિરૂદ્ધ કહે વિવાહ હવો,

હવે પુછ્યાનું શું કામ. પીતૃ પીતામહ પ્રસિધ્ધ છે, જેનો દ્વા-
રિકા સંસાર; છોડી છત્રપતીની વર્યો, હવે ચતુર મન વિચાર.
વૈષ્ણવ કુળમાં અવતર્યો, માફ નામ તે અનિરૂદ્ધ; જો છોડશો
તો નગરી બાધી, નાંખીશ સાગર મધ્ય. બાણાસુર સામુ જો-
ઈને, કોભાંડ વળતું બાખે; ચોરી કરી કન્યા વર્યો તે, કોણ વૈ-
શ્રવ પાખે. પુત્ર જાણી કૃષ્ણનો, પછી બાણ ઘસે છે કર; નીચ
વરે કન્યા વરી, દઈવ માફ બેઠું ઘર, રીસે ડોક ધુણાવીને, ધ-
નુષ્ય કરમાં લીધું; બાણાસુરે ચુંધ કરવાને, દળમાં દુદંભી લીધું.

કડવું. ૬૪ મું

રાગ ગોડી—અસ્વકુંવર રથ બાથા ભરી, આંબો બાણાસુર
વેગે કરી; જોધાને નવમાએ સુર, ચઢી આંબું જેમ સાગર-
પુર. ૧ વાજે પંચશબ્દ રણતુર, મારી જોધા કર્યા ચક્રસુર;
બાણાસુરનાં છુટે બાણ. છાઈ લીધો આલલીયામાં બાણ, ર
થયું કટક દળ ભેળાભેળ; જેમ કાપે કોવાડે કેળ; આંબ્યા એ-
ટલા ધરણી ઢાળ્યા, તેમાં કોઈ પાછા નવ વળ્યા. ૩ આવી
ગદા તે વાગી શીશ, નાઠો હસ્તી પાડીને ચીસ; બાણાસુર ઉ-
પર ભોંગળ પડી, ભાગ્યો રથ પડ્યો કડકડી. ૪ રાયની ગઈછે
સુધને સાન, ભાગ્યું કુંડળ છેઘા કાન; પાછો લેઈ ચાલ્યો પ્ર-
ધાન, ઘેર જાતામાં આવી સાન. ૫ પછી બોલે છે રાજન, સાં-
ભળો મારા પ્રધાન; હાય હમણું ભોંગળ આવસે, જાણું છું જે
જીવડો જશે. ૬ પ્રધાન કહે કાં થયા અજાણ, કયાં ગયું મહોદે-
વનું બાણ; મેલો તો થાયે કલ્યાણ, આફણીએ બંધાશે પ્રાણ.

૭ તે લેઈ બાણાસુર પાછો ફર્યો, તે ઉપર માળીએ સંચર્યો; અનિરૂધ્ધે વીચારી વાત, હવે હું બે જોડું હાથ. ૮ શીવનું વ્રત તે સાચું કરૂં, વચન એનું મસ્તક ધરૂં; અનિરૂધ્ધે બે જોડયા પ્રાણ, બાણાસુરે મેલ્યું બાણ. ૯ આફળીએ બંધાઈ પડ્યો, ઉપરથી પરવત ગડગડ્યો; લાતો ગડદા પાડુ પડે, તે દેખીને ઓખા રડે. ૧૦ ત્યાંથી મનમાં વિચારજ કર્યો, અનિરૂધ્ધને લેઈ સંચર્યો; મારતાં કુંવરને લેઈ જાય, ઓખા રૂવે માળિયા માંચ.

કહ્યું ૬૫ મં.

રાગ રામકળી—મધુરે ને સાદેરે રેરેહો, ઓખા રૂવે માળિયેરે હો; બાઈ માહારા પેડિને લઈ જાય, સખી માહારી વતી તો નવ ખમાય; હમણું કોઈ કહેશેરે રેરેહો, પિઉછને મારીયારે. ૧ બાઈ મારાં પેલા તે ભવનાં પાપ, બાઈ મારે આવડો શો સંતાપ; સે નથી મરતો પાપી બાપ, માથેથી ઉતરતીરે રેરેહો, પડજો સગા બાપનેરે. ૨ હાંરે મારા કંથની કોમળ કાય, એવા એવા માર તે કેમ ખમાય; ઓ પેલા દુષ્ટને ના મળે દયાય, રંડાપણુ આવ્યુંરે રેરેહો બાળપેણુ વેશમાંરે.

ચાલ—ચિત્રલેહા કહે બાઈ શાને રડેછે, તારા કંથની નહીં થાય હાણુ; જઈને હું સમજવું છું જે, તારા પીતાના પ્રાણુ. ૧ ચિત્રલેહા આવી ઉભી રહી, જ્યાં પોતાનો તાત; સાંભળો પિતા વિનતી; કહેશે સમજવી નહીં વાન. ૨ એ છે મોટાનો છોકરો તે, તમે જોઈને છેદજો શીસ; માથા ઉપર શત્રુ થાશે, હજધરને જુગદીશ. ૩ એને વડઉવે બળી પાતાળે ચાંચ્યો, એવાં

છે એનાં કામ; વગર વિચારે મારશો તો, ખોશો ઘરને ગામ.
૪ પ્રધાને જઈને કહ્યું, જ્યાં છે બાણાસુર ભુપાળ; રાજા રખે એ-
ને મારતા, એ છે મોટાનો બાળ. ૫ પરણી કન્યા કોઈ પરણે
નહીં, માથે રહેશે આળ; લોકમાં કહેશે જમાઈ માર્યો, એવી
દેશે ગાળ. ૬ માટે ઘાલો કારાત્રહમાં, હાથે ન કીજીએ ઘાત;
એકલે દશ લાખ માર્યા તે, મોટી કીધી વાત. ૭ પછી વજર
કેરી કોટડીમાં, બેસાર્યો એ તન; સરપે એને વીંટીયોને, કર્યો
કરતો અગન. ૮ તે પુંઠે જળની ખાઈયો ખોદી, મેલ્યા બહુ
રખવાળ; સરપ કેરા ઝેરથી, પરજળવા લાગ્યો બાળ. ૯ અ-
નિરૂદ્ધને બંધન કરીને, વિંટીયા બહુ સરપ; કામ કુંવરને બાં-
ધીયો, પછી ગાળ્યો તે નૃપ. ૧૦ વલાણુ—નૃપ ગાજ્યો મેઘ-
ની પેર, ઉતરાવી ઓખાયરે; અનિરૂદ્ધને બંધન કરી, બાણા-
સુર મંદીરમાં લઈ જાયરે. ૧૧

કલ્પ ૧૬ મું.

રાગ રામગ્રી—બાણે બન્યોને બાંધીયાં, નૌતમ નરને નાર;
અનિરૂદ્ધ રાજ્યો મુખ આગળે, ગુપ્ત રાખી કુમાર. બાણે બ-
ન્યોને બાંધીયાં. ૧ ચૌટામાં ચોર જણાવીયો, ઢાંક્યો વ્યભી-
ચાર; ઓખા છાની મંદીર મોકલી, રાજ્યો કુળનો તે ભાર. બા-
ણે. ૨ લક્ષણવંતો હીંડે લેહેકતો, બેહેકતો તે અવાસ; દર્શત્ય-
નું દળ તે પુંઠે પળે, ઘેરી હીંડે છે દાસ. બાણે. ૩ એક પેચ છુ-
ટ્યો પાઘડી તણો, તે આવ્યો પાઘ પ્રમાણ; ચોરે તે મોરજ
મારીયો, તેનાં કરે લોક વખાણ. બાણે. ૪ ઓખા કરીને વર

જો પરાણશે, તો ભુલશે બવ બરચાર; તે સ્વામી તે શું સુખ
 પામશે, લીધું એણે અમૃત સાર. બાણે. ૫ કો કહે એમાં દેવ-
 ત હીસે ખરૂં, રૂપવંતો રસાળ; કટાક્ષમાં કામની મોહી પડે,
 એવી માયા મોહબળ. બાણે. ૬ તેની ભુલવણી બ્રહ્મટી તણી,
 ભુલી પડે તે નાર; કુંવારી કન્યાને કામણ કરે, સંતાડો સર્વ
 કુમાર. બાણે. ૭ સખી પ્રત્યે સખી ઓચરી, દેખી અંગ ઉ-
 વેહ; બાંધ્યો ભુવે છે આપણા બણી, એને છે એવી દેવ. બા-
 ણે. ૮ ચાર માસ આશા ખેંચોતી ઘણી, લાગ્યો સ્નેહ વિવાદ;
 માળીયે સુખ પામ્યો ઘણુ, પછી લાગ્યો લોક અપવાદ. બાણે.
 ૯ વલણ.—લાગ્યો લોક ઉપવાદ પણ, પામ્યો દેવ કન્યાય-
 રે; પછી બાણાસુરે અનિરૂધ્ધને રાખ્યો ઓખાના ઘરમાંચરે.

કાવું ૬૭ મું.

રાગ ધવળ ધનાશ્રી—શુકદેવ કહે છે પરિક્ષતને, તમે સાંભ-
 જો કહું એક રાયજી; કૃષ્ણ કુંવરને બાંધી રાખ્યો, ઓખાના
 ઘર માંચજી. ૧ નાના વિધનાં બંધન કીધાં, કાહાડી ન શકે સ્વા-
 સજી; એક એકનાં મુખ દેખી દામણાં, દેખી થાય ઉદાસજી.
 ૨ બાણામતી બાણાસુરની રાણી, જળે ભરેછે ચક્ષજી; પુત્રી-
 જમાઈને ભુખ્યાં બાણી, છાનું મોકલે બક્ષજી. ૩ કષ્ટ દેખી ના-
 ચનુ, ઓખા નૈજી ભરે છે નીરજી; અનિરૂધ્ધ આપબળે કરીને,
 ઓખાને દેછે ધીરજી. ૪ આદરૂ તો અસુર કુળને, ત્રેવડુ તૃણ-
 માત્રજી; શોભા રાખવા સ્વમુરની ને, હું બંધાયોછું ગાત્રજી.
 ૫ આગમાં ઉડુ તો શીવ છુડું, દણ દાનવ ભુચજી; શું કહું જો

સ્વસુર પક્ષમાં, રાખવું છે સુખજી. ૬ આકાશ અવની એક
 થાશે, એવો નિપજશે ધંધજી; અગ્ની કેરી જ્વાળ ધુમ્રમાં, અ-
 સુર થાશે અંધજી. ૭ સહાય થાશે શામરામ અખળા, સઘ
 છુટશે બંધજી; કૃષ્ણ આવી બાણાસુરનાં, છેદશે સઘળાં સ્કં-
 ધજી. ૮ મારા સમ જો સુંદરી તમો, ઝાંખુ કરો મુખ ચંદ્રજી;
 બંધનપે દુઃખ દેછે ઘણુ, તારાં અસુરનાં ખુંદજી. ૯ એમ આ-
 છાનાવાશના કરીને, રાખ્યું ઓખાનું મનજી, ત્યાર પછી ત્યાં
 શું થયું, તમે સાંભળો રાજનજી. ૧૦ પછી ભવાનીનું સ્મરણ
 કરીને, બાળક લાગ્યો પાયજી; ભગવતી ભવતારણી મારી,
 આવી કરજે સહાયજી. ચાલ.—મા તું બ્રહ્માણી તું ઈંદ્રાણી
 કૃષ્ણા; સ્થાવર જંગમતું સચરાચર, મૃગ ઉપર તૃણુ. ૧ દે-
 ત્યને પાતાળ ચાંપ્યા, રક્ત બીજ રણુ રોળ્યા; શુભ નીશુભ
 મહીશાસુર માર્યા, ચંડ મુંડ ઢંઢોળ્યા. ૨ ધુમ્રલોચનને હાથે હ-
 ણીઓ, મધુકૈટભ તેં માર્યા; અનેક રૂપ ધર્યાં તેં અંબા, સુ-
 રીનર પાર ઉતાર્યા. ૩ ઓ હોંગળાજ હોંગળી માત, કોઈ-
 લાપુર તે કાળી; આઘ ઈશ્વરી તું છે અંબા, સંછળલપુર બ-
 હુચર બાળી. ૪ નગર કોટની તું સીંધવાઈ, બગલા મુખી લા-
 ગુ પાય; રાણી રૂડી ઉંટવાળી માત, બીરાજતી દક્ષીણ માય.
 ૫ અન્નપુરણા ભૈરવી ત્રિપુરા, રેણુંકા છત્ર સંગી; રાજેસ્વરી
 ચામુંડા માત, દુખહરણી માતંગી. ૬ એણી રીતે સ્મરણ કી-
 ધું, તતક્ષણુ ભવાની આવી; અનિરૂદ્ધને માએ કહ્યું તેં, બા-
 ળક કેમ બોલાવી. ૭ અનિરૂદ્ધ કહે સાંભળો માતા, મારૂ દુઃખ

કહ્યું નવ જાય; સરપ કેરા ઝેરથી, મારી ઘણી બળે છે કાય. ૮
 ભવાની પ્રસન્ન થઈને, ઝેર કર્યું સરવેનાશ; પછી અંતર ધ્યા-
 ન થયાં માતા, બાળકની પોહોચી આશ. ૯ એવામાં ત્યાં ના-
 રદ આવ્યા, બ્રહ્માના કુમાર; જીવે તો કારાત્રહમાં અનિરૂદ્ધ,
 વરસે છે જળધાર. ૧૦ નારદ કહે અનિરૂદ્ધને, માફે સંકટ કા-
 પો; રૂડી વહુ તમો પરણ્યા માટે, મુજને દક્ષણા આપો. ૧૧
 તમને દક્ષણાની પડીને, જાય છે માહારા પ્રાણ; શરીર ધ્રુજે અ-
 તી ઘણું ને, બોલી ન શકે વાણ. ૧૨ શીદ બીડે છે પ્રાક્રમી તું,
 બોલ્ય મુજ સંગાથ; બાણાસુરની વરયો પુત્રી તે, થઈ પૃથ્વી-
 માં જ્યાત. ૧૩ દિપાવ્યો વંસ વાસુદેવનો, બંધાયો લંછન શુંય;
 કાલે માધવને મોકલું, દ્વારકામાં જાઉછું હુંય. ૧૪ ઊંડળમાં તે
 આભ ઘાલ્યો, અંતરમાં શેન પુલે; ઘોડે ચડે તે પડે પૃથ્વી, ભ-
 ણે તે નર ભુલે. ૧૫ વલણુ—અંતર શે ન પુલ્યો જુધ્યા,
 મુકાવશે ભગવાનરે; અનિરૂદ્ધની આજ્ઞા લઈ, રૂપિ હવા અં-
 તર ધ્યાનરે.

કાવું ૬૮ મું.

રાગ બીહાગડો—દયા ન આવે પેલા દર્દતપતીને, માહાબ-
 ણિયા દુરમત્યજ; બાકરી બાંધી દ્વીજવર સાથે, વહેર વધાર-
 યું સત્યજ. દયા ન આવે. ૧ પાતળીયા પંકજ મુખ પીકિજ-
 ને, નાગ પાસના બંધજ; બાંધી લીધો બળે કરીને, કોમળ રૂપે
 મદનજ. દયા. ૨ જોરે ધરણીધર શ્રીવર, આપદા પામે નાથજ;
 પુત્ર તમારા ઉપર પ્રહારજ, કરે છે દર્દત્યનો સાથજ. દયા. ૩

ભારોળ કૌભાંડે મેલ્યું, વકરાયા બળિયો વીરજી; તો એ રણુથી
 નવ ઓસરીએ; સાગરનું જેમ નિરજી. દયા. ૪ બેદ કરીને
 બાંધી લીધો, નાગપાસના બંધજી; સ્વાસ ન માયે બહુ અક-
 ળાયે, અંગ આકાસમાં સંધજી. દયા. ૫ તાપ સમાય નહીં
 સ્વામીના, હું કંઈ દેહનો પાતજી; વાર લાગે લક્ષ્મીવર તમને,
 તો થશે મહા ઉત્પાતજી. દયા. ૬ કોમળ મુખ શ્રમથી સુકા-
 યું, કન્યા કરે આકંઠજી; અનિરૂદ્ધ સમરે સામળીયાને, કમ-
 ળાવર ગોવીંદજી. દયા. ૭ ત્રાહે ત્રાહેરે ત્રીકમજી, સુતની કર-
 જ્યો સાહાયજી; વિપત વેળા વારે ચડીને, કરો ભકતની રક્ષા-
 યજી. દયા. ૮ ગજ ગ્રહાથી મુક્ત પમાડ્યો, કીધી હરિશ્ચંદ્ર
 રક્ષાયજી; દાનવ કુળ નિકંદન કીધાં, કીધી પ્રહ્લાદની સહાય-
 જી. દયા. ૯ આજ આંખેથી આંસુડાં ચાલે, જ્ઞેશો મહારા પ્રા-
 જી; સુખ શરીર શાતા નહીં અંગે, લાગ્યો દવ નિરવાણજી;
 દયા. ૧૦ મનસા વાચાયે વર વર્યો, અવર તે મિથ્યા જાણજી;
 રૂપ અને ગુણવંતો સ્વામી, સત્ય કહું છું વાણજી. દયા. ૧૧
 તાત કઠોર દયા નહી રૂઢીયે, કોમળ મહારો કંથજી; પ્રહાર ક-
 રીને બાંધી લીધો, શ્રી હરી વેગળે પંથજી. દયા. ૧૨ કોણ સ-
 હોદર આવત અવસર; શોધ કરવાને જાયજી; તાત પ્રાતને જા-
 ણુ નહીં તે, કોણ ઉઠીને ધાયજી. દયા. ૧૩ પિતા પિઉજીને વે-
 રીરે દેખે, પરભવે બહુ પેરજી; નાગતણા પુંકારા હળાહળ, ફે-
 રવી નાં ખે હેરજી. દયા. ૧૪ હળવળે અંગ અત્રીરે ઉકયો,
 કંઠે પડીયો શોષજી; પુર્વતણાં કર્મ આવી નડીયાં, કોને દિજે

દોષછ. દયા. ૧૫ તાત મારી કાચારે પાડું, વિખ ખાઉં આ
 વારછ; સ્નેહ ન જાણેરે કોઈ મનનો, કોઈ પીડેખરચારછ. દયા.
 ૧૬ તાત તણે મન કાંઈ નહીં મુને, સખજો લાગે સ્નેહછ; છોડ
 ચોતાનાં જાણી કીજે, દયાળ ન દીજે છેહછ. દયા. ૧૭ ખાણુ-
 સુર મહા પુરૂષ જ્ઞાતા, જેથી ચુક ન થાયછ; ખાળક ઉપર પ્ર-
 હાર શો કરવો, જઠપી હોય અન્યાયછ. દયા. ૧૮ વહાલા થ-
 ઈને વેરજ વાજો, શું નથી આવતી લાજછ; નિય પદારથ ન-
 થી કુળ નિચું, કશ્ર કુંવર મહારાજછ. દયા. ૧૯ નીચું નાકે
 ન હોયે એથી, નિર્રથક શો સંગ્રામછ; મોટા સાથે વિરોધ ન
 કરીયે, નહિ નીરખળ હળધર શામછ. ૨૦ સકળ પૃથ્વી ચાકે
 ચઢાવી, અસુરનો ફેડયો ઠામછ; વૈર વધારી વીઠ્ઠલ સાથે, કયાં
 કરશો સંગ્રામછ. દયા. ૨૧ સ્વામી મહારાને શીર સમરથ, તે-
 ને ચઢશે કોપછ; ભદ્ર ઈચ્છેછે તાત ચોતાનું, વિખું ખીજ માં
 રોખ્યછ. દયા. ૨૨ જુદ્ધ સમે આકાશે રહીને, જુવેછે નારદ
 દેવછ; ભયમાં આણીશ અમો જશું દ્વારામતી, જુદ્ધ કરશું ત-
 તખેવછ. દયા. ૨૩ નિર્ભય જાણી વીણાધર ગયા, પરવરિયા આ-
 કાશછ; પોહોચી દ્વારકાં ઉતરીયા હેકા, ભેટયા શ્રી અવીનાશ-
 છ. દયા ન આવે. ૨૪ વલણુ—ભેટયા શ્રી અવિનાશને, કુ-
 શળ વારતા પુછી વળી, કહે નારદ અનિરૂદ્ધને, રાખ્યો કાળા-
 ગ્રહમાં દઈતે મળીરે.

કડવું. ૬૯ મું

રાગ ધનાશ્રી--શુકદેવ કહે છે પરીક્ષતને, ખાંધ્યો તે જાદવ

જોધણ; હવે દ્વારીકાંની કહુ કથા, જાહવ કરે શોધા શોધણ. ૧
 હિંડોળા સહીત કુંવર હરીયો, છોડી ગયું કોઈ દોરીણ; હા-
 હાકાર થયો પુર મધ્યે, અનિરૂધની થઈ ચોરીણ. ૨ રતિ અતિ
 આકંઠ કરે છે, મળ્યું તે વિનતાનું વૃંદણ; રૂકમણી રોહણું દે-
 વકી, સરવે કરે આકંઠણ. ૩ જાહવ કહે છે માધવને, શું ખેઠા
 છો સ્વામીણ; વિચાર કરી વિલંબ ન કીજે, કુળને લાગી ખા-
 મીણ. ૪ વાસુદેવ કહે શામ રામને, શું ખેઠા છો ભુપણ; વિ-
 ચારો શકે જળમાં બુડયો, કયાં ગયો કુંવર અનુપણ. ૫ ઉત્ત-
 સેન કહે અચરજ મોહું, કોણે હરયો હિંડોળોણ; દેવી દૈત્ય
 રાક્ષસનું કારણ, તે ખપ કરીને ખોળોણ. ૬ સાયને જહુનાથ
 કહે છે, ભાઈ શાને કરોછો શ્રમણ; ગોત્ર દેવાનું ગમતું ચાશે,
 કુંવર હરાયાનું કર્મણ. ૭ અગિયાર વરસ ગોકુળ સેવ્યું, મા-
 માણને ત્રાસેણ; પ્રદ્યુમનને શંખ હરિ ગયો, આવ્યો સોળમે
 વરશેણ. ૮ તેમ અનિરૂધ આવશે, તેમ સાયવશે કુળ દેવણ;
 કૃષ્ણે કુટુંબને રોતું રાખ્યું, આશા દીધી એવીણ. ૯ પાંચ મા-
 સ વહી ગયાને, જાહવ છે મહા દુખીણ; શ્રેણીત પુરથી કૃષ્ણ
 સભામાં, આવ્યા નારદ રૂપીણ. ૧૦ હરી આદે જાહવ થયા ઉ-
 ભા, માન મુનીને દીધુંણ; આણુંદી આસન આપ્યું ને, ભાવે
 પુજન કીધુંણ. ૧૧ નારદણની પુજા કરીને, હરીયે કર્યા પ્રણા-
 મણ; કહો મુનીવર કયાંથી પધાર્યા; અમ સરખું કાંઈ કામણ.
 ૧૨ કર જોડીને નારદ કહેછે, સાંભળો જુગલવનણ; પુત્ર તમારા
 સર્વેનું મારે, કરવું છે દરસનણ. ૧૩ મારાં જોતાં પુત્ર સરવેને,

સાચેથી તેડાવ્યાછ; એકલાખને એકસટ હઝરિ, એંશી આગળ
 આવ્યાછ. ૧૪ સર્વે પુત્ર સામુ જોઈને, પુછે છે નારદ મુન્યછ;
 આટલામાં નથી દીસતો, પ્રદ્યુમનનો તનછ. ૧૫ ભગવાન
 કહેછે નારદછને, કાંઈ તમે જાણોછો ભાળછ; ઘરમાંથી જતો
 રહ્યો છે, પ્રદ્યુમનછનો બાળછ. ૧૬ નારદ કહે છે હું શું જા-
 છું, તમો રહોછો સાગર બેટછ; જોને ઝાઝા દીકરા, તેને તો
 દૈવની વેઠછ. ૧૭ ત્યારે ભગવાન કહે છે નારદને, પુત્ર વિના
 કેમ રહેવાશેછ; ત્યારે નારદ કહે છે પ્રશ્નમાં, આવશે એવું ક-
 હેવાશેછ. ૧૮ પછી આશન વાળી દીધી તાળી, નાક ઝાલ્યું
 મનછ; વેઠા ગણીને નારદ કહે છે, સાંભળો જુગલવનછ. ૧૯
 તમારા પુત્રનું એક નારીયે, કરયું છે હરણછ; ત્યારે હરી કહે
 દ્વારીકામાં આવે, તેતો પામે મરણછ. ૨૦ નારદ કહે છે તમે
 સુણો સામળા, સંભળાવું એક વાતછ; મારી એવી પ્રતિજ્ઞા
 છે, જુકુ ન બોલું જાતછ. ૨૧ ઓણીતપુર એક નગ્ર છે, તેમાં
 બાણાસુરનું રાજછ; પ્રસંગે હું ત્યાં ગયોતો, મારે કાંઈ એક
 કાજછ. ૨૨ રાજા બાણુની પુત્રી ઓખા, તેને હવું સ્વપ્નછ;
 અનિરૂદ્ધ સેહેજે વરી ગયો, તેનું વિભળ થયું છે મનછ. ૨૩
 ચિત્રલેહા ચંચળ નારી, વિધાત્રીનો અવતારછ; તે આવી દ્વા-
 રીકામાં પછી, મન કર્યો વીચારછ. ૨૪ કઠણુ કામ કરવું છે
 મારે, એકલાનું નહીં કામછ; માફ તેણે ધ્યાન ધરીયું, હું આ-
 વ્યો તેણે કામછ. ૨૫ મેં તામસી વિદ્યા ભણાવી, તે ભિંધ્યું
 બધું ગામછ; અનિરૂદ્ધને લેઈ ગઈને, ઓખાનુ થયું કામછ.

૨૬ કેઈપેરે લેઈ જાયે, એમ બોલ્યા શ્રી જુગદીશજી; ચક્ર માં-
 રૂ ઊંધે નહીંને, છેદી નાખે શીશજી. ૨૭ ચક્રનો વાંક નથીને,
 એ નીસરયું તું ફરવાજી; અમ સરખા સાધુ મળ્યા, તેણે બે-
 સારયું વાતો કરવાજી. ૨૮ ભગવાન કહે છે શાખાશ નારદીયા,
 એવાં તારાં કામજી; માયા ઉપર ઉભો રહીને, બહું મરાવ્યું
 ધામજી. ૨૯ નારદ કહે તે કશને, મેં નથી કર્યો અન્યાયજી;
 જોયા પછી તમે જાણજો, ઘણી પુટડી છે કન્યાયજી. ૩૦ બલી-
 રે કન્યા બલીરે વહુ, તમે બલો કર્યો વિચારજી; હવડાં મારા
 પુત્રના ત્યાં, શાં છે સમાચારજી. ૩૧ મહારાજ જોણે ભોગવી
 છે, બાણાસુરની બાળજી; દસલાખ દર્દત્યનો એકીવારે, પુત્રે
 આણ્યો કાળજી. ૩૨ શીવનો વર સાચો કરીને, ગયો અસુરને
 હાથજી; હમણા તમારા પુત્રની, ઘણી દુખની છે વાતજી. ૩૩
 ઊંધે મુસ્તક બાંધીયોને, તળે લગાડ્યો અગનીજી; લીલા વાં-
 સનો માર પડે જીમ, ભાગ્ય હશે તો જીવશે તનજી. ૩૪ વાત
 સાંભળી વધામણીની, વગડાવ્યાં નીશાનજી; શામળા તતખર
 થાયો હવે, જીતવો છે બાણજી. ૩૫ તે માટે તમને કહુ, વિઠ-
 લજી વેહેલા થાઓજી; જો પુત્રનો ખપ કરો તો શોણીતપુરમાં
 જાઓજી. ૩૬

રાગ સારંગ—કમળા તો કલ્પાંત કરે છે, હૈંડે તે ઉઠી જવા-
 જાળે; મારો કુંવર કારાગ્રહમાં બાંધીયોરે. મારાને પાઘડી બાં-
 ધતાં ન આવડેરે; મારો અનીરૂદ્ર નાનેરૂ બાળજો. મારો કુંવર.

ટેક. ૧ રૂક્મણીયે કશ્ન તેડાવીયારે, તમે સાંભળો દીનાનાયળે;
 મારો બાળક અસુર ઘેર બાંધીયારે, તેતો કહી નારદજીએ વા-
 તળે. મારે. ૨ મારો અનિરૂદ્ધ બોલી નથી જાણુતોરે, તેતો શું
 જાણે જુદ્ધ કેરી વાતળે; હોંડતાં ચાલતાં અખડાઈ પડેરે, અ-
 નિરૂદ્ધ નાનેરૂ બાળળે. મારો, ૩ મારાને નીશાળે બાણુવા નથી
 મોકલ્યોરે, નથી સહયો અધ્યારૂનો મારળે; પ્રભુએ અમને
 પુરૂષ ન સરજાડયાંરે, તે સૌ પેહેલાં વઢવા જાતળે. મારો. ૪
 ત્યારે શ્રી કૃષ્ણ ગરૂડ તેડાવીયારે, તેતો આવીયો તતકાળ ળે;
 ભગવાન કહે છે ગરૂડનેરે, તમો કેટલો સેહેસો બારળે. મારો
 ૫ તમો છપનકોટી જાદવ જેટલારે, તેતો સરવે થાઓ અસ્વા-
 રળે; તમે સાંભળો કૃષ્ણ કોડામણારે, મારા અંગતણા રખવા-
 ળળે. મારો. ૬ મુજ ઉપર ચડે બધી દ્વારીકારે, તોએ મુજને
 ન આવે આંચળે; છાશી જોજનની મારી પંખનારે, ત્રણ જો-
 જનની મારી ચાંચળે. મારો. ૭ પછી ગરૂડે ચડીને ગોવોંદ પ-
 રવરયારે, ત્યારે ગડગડીયાં નીશાનળે; પંખના વાગી જ્યારે
 ગરૂડનીરે, ત્યારે નાશી ગયા સર્વે સરપળે મારો. ૮ મારો કું-
 વર કારાગ્રહથી છુટીયો, જ્યારે ત્યાં આંચા સારંગ પ્રાણળે
 શ્રી કશ્ન વાડીમાં ઉતરયા, તેનાં કોણુ કરે છે વખાણુ. મારે. ૯
 વલણુ.—કશ્ન વાડીમાં ઉતરયા, માગ્યું રાયનું વનરે; ગરૂ-
 ડને આપો આજ્ઞા, મુકાવી લાવે તનરે. ૧૦

કણુ ૭૧ મં.

રાગ ઢાળ—ગરૂડ ત્યાંથી પરવર્યો, એક નદી આવી અપો-

શ; તેમાં તેણે ચાંચ બોળી; પાણી લીધું શોષ. ૧ ત્યાંથી આ-
ઘેરો પરવર્યો, જ્યાં ખોતરણા અંગાર; પાણી પેલું પીધુ હતુ
તે, વાવરયું તે ઠાર. ૨ ત્યાંથી આઘેરો પરવર્યો, જ્યાં ભુતને પ-
રેત; પાંખે મારી પાડીયાં, કીધાં સરવે અચેત. ૩ ત્યાંથી આ-
ઘેરો ચાલીઓ, કુંવરને કોટે નાગ; નાહાનાને આખા ગળ્યા,
મોટાના કર્યા બે ભાગ. ૪ ભલુ થજો ભગવાન તમારૂં, પુરણ
પામ્યો અહાર; કુંવરને મુકાવી લાવ્યો, જ્યાં છે જુગત આ-
ધાર. ૫ ઓધવને અકરૂડ બે હસીઆ, ભલા કણ્ણુના તન;
તમેરે આવ્યા પરણવાને, અમને ન લાવ્યા જાને; અમને પી-
રસ્તા લાવશી, તમે જમતા પકવાનરે. ૬

હરણું ૭૨ મું.

રાગ ઢાળ—આણી વાતે કુંવર મારા, શરમાણા નવ થઈયે;
મારી વાતો તુજને કહું, તું રાખ્ય તાહારે હઈયે. ૧ કુબળ પે-
લી રાંટી દુટી, કંસરાયની દાસ; મારા મનમાં તે ગમી, બે-
સારી રાખી અવાસ. ૨ નરકાસુરને મારીને, સોળ હઝાર લાવ્યો
ઘરણી; તારા સમજો એમાં મુજને, એકે નથી પરણી. ૩ તા-
રી માને જઈને લાવ્યો, બાંધવને બંધાવી; જાંબુવાંતી રીંછડી,
તેને માનીતી કહી બોલાવી. ૪ તુંતો મારો દીકરો, ધન તારી
માનું પેટ; બીજા સરવે દીકરા તે, દેવ કેરી વેઠ. ૫ આપણા
કુળમાં ચાલ્યુ આવ્યું, શરમાણા નવ થઈએ; રૂડી નારી દેખી-
એતો, હરણુ કરી લેઈ જઈએ. ૬ ઓધવને અકરૂડ બેહશીયા,
ખડખડ મેલ્યા દાંત; રૂડી શીખામણુ છોકરાને, દયોદો સુંદર

સ્યામ. ૭ જો આવી શીખામણુ અમારાં છોકરાંને દેશો તો,
મુકવું પડશે દ્વારીકાં ગામર. ૮

કાવું ૦૩ મું.

રાગ જૈજૈવંતી—શ્રી કૃષ્ણે જાહવ મોકલ્યો, તે શ્રાણીતપુરમાં
જાય; જઈને કેહેજો બાણાસુરને, પરણાવો કન્યાય. શ્રી કૃષ્ણે. ૧
હોંશ હોયતો જુદ્ધને આવો, તેમાં નથી અમારે નાય; જાહવ
ત્યાંથી સંચર્યો, આવ્યો અસુર સભાની માંય. શ્રી. ૨ સાંજ-
ળને રાજ વીનતી, આવ્યા છે વૈકુંઠનાથ; દીકરી પરણાવી
ચરણે લાગો, નહીં તો જુદ્ધ કરો અમ સાથ. શ્રી. ૩ બાણાસુ-
રને માહા દુઃખ લાગ્યું, નેત્રે વરસે અગન; નીચ જાહવને જો-
ઈએ મારી, કુળવંતી એ તન. શ્રી. ૪ ચાલ—એ બરવાડો
એ પીંડારો, ગોકુળમાં ચારી ગાય; માર્યા વિના મુકું નહીં,
જે થનાર હોય તે થાય. ૫ સેન્યા લેઈને રાજ ચાલ્યો, જોદ્ધાનો
નહીં પાર; હસ્તી ઘોડાને સુખપાલો, ખાંધ્યા જહુ હથિયાર. ૬
ખડગ ખાંડાને તુંખરઝોર, ગોળી હાથને નાળ; ત્રિસુળ સાંગને
મુઠ્ઠગર ફરસી, તોમરને લીડી માળ. ૭ લાલ લોહમય ઝળકે
ઝેરી, હાથ ધરી તરવાર; જોદ્ધા જોર કરતા આવ્યા, ને કરતા
મારો માર. ૮ કો જોજન કો એ જોજન હિંચા, કોને સમ ખા-
વા નહી શીખ; વિકરાળ દંત મોટા દેખાડીને, વળી પાડે ચી-
સ. ૯ ખુમરાણુ કરતા આવી પડીયા, જાહવની સેન્યા માંધ;
ઝીરવારીને ઘેરી લીધા, પડે બાણાસુરના ઘાય. ૧૦ પરીઘ ત્રીશુ-
ળા ને પડેકોવાડા, મુઠ્ઠગરને વળી ફરસી; સંત્રામ સહુ સેન્યા

કરે, આયુધ્ધ ધારા રહી વરસી. ૧૧ જુજ દીશે જાદવ હલકા-
રયા, કર ધનુષ્ય ખાણુને તીર; તુટે કુંભસ્થળ પુટે દંતુશળ, ચા-
લે નીર રૂધીર. ૧૨ ખડુ બડ ત્યાં પડવા લાગ્યા, ભુંગળને બડા-
કે; વાંકડી તરવારયો મારે, ખડગને ઝડાકે. ૧૩ તુટે પાંખરને
પડે ખજતર, કીધો કચર ધાણુ; સર્વે જોધ્યાને મારી કરીને, પા-
છા વળ્યા ભગવાન. ૧૪ વલણુ—પુરણુ પુરૂષોત્તમ પાછા વ-
ળ્યા, કરી અસુરનો નાશરે; સેન્યામાં આવી કરીને, શંખનો
કરયો નાદરે. ૧૫

કાણું ૭૪ મું.

રાગ માઝ.—શંખ શબ્દ તે વિકારણુ, રીપુ દૈત્યનું વિદારણુ;
કૃષ્ણુ આવ્યા તે જાણુજ થયું, ખાણુ પ્રાક્રમ તે કયાં ગયું. ૧ અ-
નિરૂધ્ધ કહે સુણુ સુંદરી; શંખ જણાયો આવ્યા હરી; છુટયા
બંધ તે આજ થકી, ઓ ગાજે હજધર સાત્વીક. ૨ ખોલે પ્ર-
ધુમન મોટે સ્વરે, ખાણુ પાણુ છેદાશે ખરે; જોવિંદની ગત્ય ન
જાએ કળી, જાદવ સેન્યા આવી મળી. ૩ જાદવ સેન્યાયે ચાં-
પ્યો દેશ, મંત્રી કહે ઉઠો નરેશ, અનુચર આવ્યો તેલાવ્યો વા-
ત, કહે દ્વાર દિસે ઉતપાત. ૪ મંત્રીને કરી નેત્રની સંજ્ઞા, સે-
ન્યાને આપો આજ્ઞા; હુંદણી નાનાવીધ ગડગડે, આયુધ્ધ ધ-
રીને યુધે ચઢે. ૫ ત્યાં રૂપેઆ કહાડયા લખી, સેન્યા સજી ટોપ
જીવ રાખી; પાટ સ્વધર ખજતર પાળ, ડચકારે ઘોડા દે ફાળ.
૬ મોરડે મણી પ્રમતાં લટકે, પોતાના પડછાયા દેખી બડકે;
વાંદરે વાદે નાયંતા, ઘુટે ઘોડાને પાણી પંથા. ૭ કાળા કાળ-

ર ને કલંકી, કુમેદ લીલા ને પચરંગી; હાંસાળો હયહણીઓ
 જોડ, કાળા કછી કાખરા તેહ. ૯ પીળા પાખર પોપટ સ્વેત,
 વાયુ વેગી માંકડીઆ કેત; રથ પાળા અસવાર અનંત, દીર્ઘ
 ઘસે પુખ કરડે દંત. ૧૦ પુરની પોળો સેન્યા ન માય, હણો બન-
 દવ કહેતા બચ; ટોળાં ઉપર ટોળાં આવે, પમને પ્રહારે ધરતી
 ધુભવે. ૧૧ રીસે અંતરમાં ઘર હોડે, રણે રાય બાણાસુર ચઢે; ઝટ-
 કાર કરે બાણાસુર મલ્લ, પૃથ્વી થઈ જ્યારે ઉથલ. ૧૨ ગર્જના
 કીધી મુખથી ભુપાળ, ખળભળ્યાં ત્યારે સાત પાતાળ; બ્રહ્મ-
 લોક સુધી પોહોત્યો નાદ, બાણે કૃષ્ણને દીધો સાદ. ૧૩ ગરૂડ
 આસન આળ્યો ખેપ કરી, નહીં બવાદઉ કુશળો ફરી; ઉનમદ
 બદવ ઉછાંછલા, તમો પામો સકળ સંસાર. ૧૪ કુંવારી કન્યા
 કપટે કરયો, બોલાવે શ્રાપ થાય પાધરો; કુડુ કરમ કીધું કુંવ-
 રે, વળી તું વઢવા આળ્યો ઉપરે. ૧૫ ત્યારે હશીને બોલ્યા ભ-
 ગવાન, અમો લેઈ આળ્યાછુ બન; જો વિધાતાયે કીધો સખં-
 ધ, વર કન્યાના છોડો ખંધ. ૧૬ ત્યારે બાણાસુર બોલ્યો તત-
 કાળ, સખંધ શાનોરે ગોવાળ; એવી આપીશ પેહેરામણી, સૌ-
 ને મોકલીશ જમપુરી બણી. ૧૭ બાણાસુર જ્યારે બોલ્યો વ્યંગ,
 ત્યારે કૃષ્ણે કીધું સારંગ; કડા ઝુડ બે કટક થયાં, ઉઘાડાં આ-
 ચુધ્ધ કરમાં ગ્રહાં. ૧૮ ખાંડાં ફરેશીને તરવાર, કો કહાડે મા-
 ચેથી ભાર; ત્રિશુળ તોમર ગદા મુશળ, ગાળે રામે ધરી મુશળ.
 ૧૯ છપન્ન કોડ બદવ ગડગડે, દાનવ ઉપર તુટી પડે; દાનવ
 દળ બહુ મળાય, બાણાસુર દેખી અકળાય. ૨૦

કડવું ૭૫ મું.

રાગ બુલાણા છંદનો---અહ્યા જા પરો જા પરો નાદાન છો-
કરા, વઢવાને તું મારી પાસ આવ્યો; અહ્યા નિચ ગોવાળિ-
યા જાત કહાવ્યો, મારી સાથે નહિ જાય કાવ્યો. ૧ અહ્યા ગો-
કુળ માંહિ તું ગાવડી ચારતો, પરનારી કેરાં તું ચીર હરતો;
હાથમાં લાકડી ખાંધે હતી કામળી, મધુવન વિષે તું રે કરતો.
અહ્યા. ૨ સાંચ્ય શ્રી સુર્યતણી તેજ ત્રિશુળ તણું, માહારા હા-
થમાં તેહ ચળકે; મારે કોધે કરી ડોલે છે દેવતા, બધી ધરણી
ધુળે અને શેષ શળકે. અહ્યા. ૩

કડવું ૭૬ મું.

રાગ ઢાળ---એવી વાંણી સાંભળતામાં, કોખ્યા દીનદયાળ;
ખાણાસુરના હાથ છેઘા, સ્વામી શ્રી ગોપાળ. ૧ કોપ કરી કર-
પાસ મેહેલ્યું, વળતું તેણીવાર; એ હાથ રહ્યા છે ખાણાસુરને,
તેનો કહુ વિસ્તાર. ૨ રૂધીર વહેછે ખાણાસુરને, મન થયો નિ-
રાશ; માહાદેવજીએ હાથ આપ્યા, માટે ગયો કઈલાશ. ૨ ના-
રદ ચાલી આવીયા, જ્યાં ખાણાસુરની માય; તારા કુંવરના
હાથ વાઢ્યા, કહો વલે શી થાય. ૩

કડવું ૭૭ મું.

રાગ ગુજરી---શુંકદેવ કહે છે વાત, વેવાણુ આવીયાં રે; જેની
જેવા સરળી જાત, વેવાણુ આવીયાં રે. ૧ માંથે કેસ વાંસની
જાળ, વેવાણુ; જેનું નેત્ર સેરોવર પાળ. વેવાણુ. ૨ જેના સુપડા
જેવા કાન, વેવાણુ; જેનું મસ્તક ગીરીસમાન. વેવાણુ. ૩ એ-

ની આંખ અંધારો કુપ, વેવાણુ; જેનું મુખ હીસે છે કઢરૂપ,
 વેવાણુ. ૪ હજારાંડી જેવા હંત, વેવાણુ; દીકેન્નએ એનો અં-
 ત, વેવાણુ. ૫ એનાં સ્તન ડુગરશાં ડોઝાં, વેવાણુ; કાને ઘાઘ્યાં
 હાથીના હોઝાં; વેવાણુ. ૬ કોટે ખજુરાનાં તનમનીયાં, વેવાણુ;
 કાને ઉંટના ઝોગનીયાં, વેવાણુ. ૭ પાસે રીંછ કહ્યાં વિકાળ,
 વેવાણુ; કેહેડે પાડાની ઘુઘરમાળ, વેવાણુ. ૮ વાંકડા સરપ એ-
 ના હાથે, વેવાણુ; બળતી સઘડી મુકી માંથે, વેવાણુ. ૯ કોટ-
 રા આવી જ્યાં મોરાર, વેવાણુ; કુંવરે સાસુ ખોળી સાર. વે-
 વાણુ. ૧૦ જેની પીઠ ડુગરશાં ડોઝાં, વેવાણુ; એના મુસ્તકમાં
 ફરે રોઝા. વેવાણુ. ૧૧ મુખ ખોલે વચન વીકરાળ, વેવાણુ;
 દેખી પડે જાદવને ફાળ, વેવાણુ. ૧૨ કોટરા આવી જ્યાં મોરા-
 ર, વેવાણુ; કુંવરે સાસુ ખોળી સાર, વેવાણુ. ૧૩

ચાલ. કોટરા કહે છે કરગરી, એના બાપને ચાંખ્યો પાતાળ;
 જાણશે તો ઘણું થયું, એછે તમારો જાળ. ૧૪ કરૂણા સાગર
 કપાનીધી, કામા કરો આ વાંક; દીન જાણી દયા કરો, એછે
 તમારો રાંક. ૧૫ ચક ચતુરભુજે પાછુ તેડયુ, કરૂણા કરી જંગ-
 નાથ; નવસે છન્નુ કર છેદી નાંખ્યા, રાખીયા ચાર હાથ. ૧૬
 રૂધીર ભર્યો આંસુ ગળતે, આવીયો શીવની પાસ; એમ ક-
 હીને પાયે લાગ્યો, સાંભળો પતી કઈલાસ. ૧૭ એક મારી વિ-
 નતી, તમે સાંભળો જગદીશ; સાંભળી કોપે ભરાયા, પોતે
 ઉમીયા ઈશ. ૧૮ વલણુ.—મનમાં રીસ ચઢી તમે સાંભળો
 રાજકુમારરે; સદાશીવ યુધ્ધે ચઢ્યો, તેણે ધુલ ધરા અપારરે.

કાવ્ય ૭૦ મુ.

રાગ સારંગ—એ બરવાડો એ પીંડારો, ગોકુળમાં ચારી ગાય;
માહારા આખ્યા હાથને, તે છેદીને કયાં જાય. બડબડતા ગ-
ણેશ ચાલ્યા, બિંદરડે અસવાર; ઉઘર ઉપર દવામી કારતીક, ચા-
લ્યા શંકરના કુમાર. ૨ સીંહ ઉપર વીરબદ્ર ચાલ્યા, પ્રધાન ઉપર
શીવરાય; સેન્યા બહુ બેળીકરી, કહું તેહ તણા મંહીમાય. ૩ ડા-
કણુ સાકણુ ભુતપ્રેત, પીશાય વંતર ગાત્ર; દડુક દડુક ચાલે
ભુતડાં, જેનાં હાંણાં સરખાં માયાં. ૪ હરી જઈ કૃતવરમાને ક-
હેછે, બાદવને સમજવો; અસુરનું ઉપરાણું કરી, બેગીડો વ-
ઢવા આવ્યો. ૫ શંકર મુખથી બોલ્યા આવી, લાગી મનમાં
જવાળ; સનમુખ આવી ઉભા રહી, માંહે ભાંડે ગાળ. ૬ હે
કાળા અરબુનના સાળા, બરયા ઉચાળા જેહ; મધ્યરાત્રે મ-
થુરાંથી નાઠો, ગયો વીસરી તેહ. ૭ મારી માશી પુતનાને, દ-
હીનાં લીધાં દાણુ; મુસાળનુ છેદન કરીને, થઈ બેઠો રાજન. ૮
તું આહીરડામાં અવતરયો, નથી વાત મારી અજાણી; ત્યારે
શંકર પ્રત્યે કોપ કરીને, બોલ્યા સારંગ પ્રાણી. ૯ મહે મસા-
ણુ ફરતો હિંડે, રાખ ચોળે અંગ; આક ભાંચ્ય ધંતુરો આવે,
નકટ તારા ઢંગ. ૧૦ ડાકણુ સાકણુ ભુત પ્રેત ને, નીચ સાંગરો
બેઠો; બળદ ઉપર બાર મુકયો, તાહારા ઘરમાં ન મળે થોડો. ૧૧
રાત્રે દાહાડો આવો થઈ ફરતો, તાહારા ઘરમાં રેતી નારી; ત્યા-
રે કશ્નપ્રત્યે કોપ કરીને, બોલ્યા છે ત્રીપુરારી. ૧૨ અલ્યા છો-
કરીઓમાં છાશ પીતો, મરદ મટી થતો મ્હેરી; જગતમાં એ-

વું કહેવાયું જે, કાનુડે કાંચળિ પેરી. ૧૩ પરનારીશુ કીડા ક-
 રતો, કહેવાયો વ્યભિચારી; ત્યારે શંકર પ્રત્યે કોપ કરીને, બો-
 લ્યા હેવ મોસારી. ૧૪ ભગવાન કહે હું વ્યભિચારી, મુને બધી વિસ્તે
 જોયો; તું એવો સાધુ હતો, ત્યારે લીલડીશું મોહયો. ૧૫ વ-
 ચન એવું સાંભળીને, કોપીયા શીવરાય; કડાકે લઈને ત્રીસુળ
 મારયું, ચનાર હોયતે થાય. ૧૬ ત્યારે શ્રીકૃષ્ણે મુકયું સુઠરશન,
 આબ્યા ચપટ ઘાય; માંહો માંહે યુધ્ધ કરે છે, બળ કહ્યું નવ
 બય. ૧૭ ગણપતીને કુંવર પ્રધુમન, વઢતા બન્યો કુમાર;
 વસુમાન ને બદુક ભૈરવ, કરતા મારા માર. ૧૮ વિરભદ્ર બ-
 ભરામ સામા, યુધ્ધ કરે માંહો માંહે; શીવને શામળિયો વ-
 ઢે, ત્યાં જોવા સરખું થાયે. ૧૯ કાળ ભઈરવ કપાળ ભઈરવ,
 તૈક્ષણ ભઈરવ સાર; સંહાર ભઈરવ કોધ ભઈરવ; દંભ ભઈરવ-
 નો માર. ૨૦ ઉત્તરસેનને વીરસેન બે જોદ્ધા કહેવાય; આપ આપ-
 ણા લીરૂ લઈને, યુધ્ધ કરે રણ માંચ. ૨૧ ભુત પ્રેત પીસાય-
 વંતર, ડાકણ વળગે ચુસે; અવળા પગ જેને ચુડેલ કહીએ, રૂ-
 ધીર સહુનું ચુસે. ૨૨ કશ્મિરે મારના, બાલા વાગે બય; ત-
 રવારયોની ધારાયે, કોના નાક વાઢયાં કય. ૨૩ કોઈને અઘ-
 સાતા કીધા, હાથ તણી લપડાકે; કોઈને માર્યા પાદુ પાની, ભોં-
 ગળને બડાકે. ૨૪ જાડવ કેરા મારથી, બહુ ઝાળીયે ઘાડ્યા જા-
 ય; કોને રણમાં રોળીયા, તેની થરથર ધુજે કાય. ૨૫ પરીધ ત્રી-
 સુળ તુંબર ફરશી, હસ્તનાળ છુટે સરસાટ; ગડગડતા ગોળા
 પડે, થાય બહુ ખડખડાટ. ૨૬ હસ્તી ચર્મને માંસની, બે પા-

જ બંધન થઈ; સાગર પુ સંગમ મળ્યો, એમ શ્રેણીતપુરની
સરીતા વહી. ૨૭ પાંદુરોગને હેયાહોડી, ભગંદર કેરી જાત; ૬-
૨૫ નાફને પાકુ કહીએ, કરણતુલ્ય સનેપાત. ૨૮ રોમ તણો
માર બહુ ઢેખી, જાલ નાશી જાય; રોગના વરસાદથી કાને,
ઉલુ નવ રહેવાય. ૨૯ રોગના વરસાદથી, ચઢી હરીને રીસ;
નાવની ટોળી બાંધીને, છેલ્લા માંડ્યાં શીશ. ૩૦ તાવ વાણી
બોલીયા, રહેવાનો આપો ઠામ; તમે મુજને પેદા કરીને, કયાં
મારો ભગવાન. ૩૧ પાપી તમે મૃત્યુલોકના, માનવીના હ્યો
પ્રાણ; તાવ કહે એ કથા સાંભળો, હરીહર કેરું જ્ઞાન. ૩૨ મ-
હારાજ ત્યાં અમે નહીં જઈએ, સાંભળો અશરણુ શરણુ; ચ-
તુર માસમાં સાંભળે, જે કોઈ આ ઓખાહરણુ. ૩૩ તેના સ્વ-
પ્નાંતરમાં જોસોતો, છેદી નાંખીશ શીશ; તાવની વાણી સાં-
ભળીને, બોલ્યા શ્રીજુગદીશ. ૩૪ ઓખાહરણુ જે સાંભળે,
મન ભાવ કરીને જેહ; તેને પીડેતો મારી નાંખુ, એમાં નહીં
અંદેહ. ૩૫ તાવ કહે એકવાર સાંભળે, તે વરસમાં ન જાવું;
જે વાર જે સાંભળે; તેને દીડેથી નાશી જાઉં. ૩૬ ત્રણવાર જે
સાંભળે, અમારૂં તમારૂં જ્ઞાન; તેને જનમ માંહે નવ પીડું,
તમો સાંભળો ભગવાન. ૩૭ ઓખાહરણુ જે સાંભળે, તેનું
લેઈએ નામ; કોલ લઈને સંચર્યો, ગયો કર્ણદાશ ધામ. ૩૮
સુકદેવ કહે પરીક્ષતને, તમે સાંભળો કહું રાય; પળતી બાથા
બીડીયા, કર્ણદાશ કેરે રાય. ૩૯ શાસ્ત્ર એવાં કહોડીયાં તેનો
કોઈ ન પામે પાર; ઈશને જુગદીશ વદતાં, કોઈ ન પામે હાર.

૪૦ વજરાસ્ર ત્યાં મેલીયું, પોતે શ્રી ત્રીપુરાર; ત્યારે મોહાસ્ર
મેલીયું, સામા રહી દેવ મોરાર. ૪૧ નાગાસ્ર ત્યાં મેલીયું, સા-
મા રહી ઉમીયા ઈશ; ગરુડાસ્ર ત્યાં મેલીયું, પોતે શ્રી જુગદી-
શ. ૪૨ પર્વતાસ્ર ત્યાં મેલીયું, સામા રહી શીવરાય; ત્યારે
વાવાસ્ર ત્યાં મેલીયું, તેનું જોર કહ્યું નવ જાય. ૪૩ સુદરશન ત્યાં
કહાડીયું, કરોધ કરી જુગદીશ; ત્યારે ત્રીસુળતે લઈ રહ્યા, પો-
તે ઉમીયા ઈશ. ૪૪ એકે પોઠીયોને, એકે લીધો ગરુડ; ત્રીસુ-
ળને સુદરશન વળગ્યાં, તે આવ્યાં કહામુડ. ૪૫ તેમાંથી અગ્નિ વ-
રસે તે, બ્રહ્માંડ ગ્રહે થાય; શેસનાગ શળકવા લાગ્યો, બાર ન
અમે ધરાય. ૪૬ બ્રહ્માણી કહે છે બ્રહ્માળને, તમે સાંભળો મા-
હારા નાથ; શીવને શામળીયો વઢે, નારદે કીધો ઉત્પાત. ૪૭
રાડ જઈને ચુકવો, તેમાંથી થાય કલ્યાણ; હંસે ચઢીને બ્રહ્મા-
ળ આવ્યા, વિચારીને જ્ઞાન. ૪૮

કાવું ૭૬ મું.

રાગ ધનાશ્રી—આ બેમાં કોને નંદુને, સાંભળો શીવ રણુ-
છોડલ; વિરોધને વેગળો મુકીને, પુરો જગતના કોડલ. ૧ શં-
કર કહે છે કૃષ્ણને, તમો ક્યારે આવ્યા ભગવાનલ; હરીહર
બે કોટે વળગ્યા; દીધું ઝાઝું માનલ. ૨ શીવે કશ્નને તાળી મા-
રી, બોલ્યાનો વિવેકલ; વઢનારાતો કોઈક હશે પાણુ, આપણુ
એકના એકલ. ૩ કૃષ્ણે ચક્રને પાછુ લીધું, શીવે લીધું ત્રીસુ-
ળલ; બ્રહ્માયે આવી સમાધાન કીધું, થયું પૃથ્વીમાં સુલલ. ૪
શીવે લઈને પાસે તેડ્યો, શોણીતપુરનો નાથલ; અલ્યા તુજ-

ને લુજ આલ્યા માટે, વઢવા આવ્યો મુજ સાથે. ૫ વળી
હાંથ હાથ તો યુદ્ધ કરો, શામળીયાનો સાથે; મઢ મત્સર
અહંકારથી મેં, ખોયા હજાર હાથે. ૬ બાણાસુર કહે હવે વ-
હુતો, છેઠે માફ શીશે; બાણ વળતી ચલાણે ચાલ્યો, સાંભ-
ળો ઉમીયા ઈશે. ૭ વલાણુ—મેં ખોયા હાથ હજારને, હવે
શીર છેદાવું રે; જેમ તેમ કરીને જન તેડાવો, પછી કન્યાને
પરણાવું રે. ૮

૪૩૩. ૮૦ મુ

રાગ સોહીણી—હરીહર બ્રહ્મા ત્રણે મળ્યા; દુઃખ બાગીચારે;
ત્યારે દાનવનું શું જોર, મળ્યા મન માનીચારે. ૧ બ્રહ્મા વિષ્ણુ
ત્રણ એક છે, દુઃખ બાગીચારે, તેમાં તે શી વઢવાડ, મળ્યા.
૨ શિવે બાણ કૃષ્ણને નમાવિયો, દુઃખ; શરીરે કૃષ્ણે ફેરવ્યો
હાથ, મળ્યા. ૩ કાપ્યા કરની પીડા મટી, દુઃખ; જ્યારે પ્રસં-
ન થયા જહુનાથ. મળ્યા. ૪ હવે ગરૂડને દ્વારીકાં મોકલ્યા, દુ-
ખ; તેડાવો સયળો પરીવાર, મળ્યા. ૫ સોળ સહસ્ર એકસો
આઠ પટરાણીયો, દુખ; તેડાવો પરીવાર, મળ્યા. ૬ ગરૂડ પ્હો-
ત્યો દ્વારીકાં, દુખ; તેડવા જહવની નાર, મળ્યા. ૭ તેડી છ-
પન્ન કોટીની, દુઃખ; તમો તેડો સઉ પરિવાર, મળ્યા. ૮ તે
ગરૂડ ઉપર સઉએ ચઢ્યાં, દુઃખ; ત્યારે ગરૂડની પાંખ બરાય,
મળ્યા. ૯ તેડી શ્રેણીતપુરમાં આવીયાં, દુઃખ; આવી જહ-
વની સરવે નાર, મળ્યા. ૧૦ જાની વાસ આપ્યા મન માની-
ચારે, દુઃખ; તેમાં ઉતર્યા છપન કરોડ; મળ્યા મન માનીચારે.

કડવું. ૮૧ મું.

રાગ ધોળ—પારવતીને પિયરનાં નોતરડારે, બેસવા તો રૂ-
ઠાં લાવજો પાથરણારે; તેડાવોને ઉઢીયાયળ આપ્રાયળરે, તે-
ડાવોને વિંધ્યાયળ પીનાયળરે. વર રાયને નાવણુ વેળા ચાયરે,
વર રાયને પીઠી ત્યાં ચોળાયરે.

કડવું. ૮૨ મું.

રાગ ગુજરી—કશ્મ કેરી ઘરૂણી નીંદ્રા નવ પોઠશોરે, અનિ-
રૂદ્ધને તે લઈ સંચરો; રૂદ્ધમણી જાગવુંરે જાળજદ્ર કેરી ઘરૂણી
નીંદ્રા નવ પોઠશોરે, અનિરૂદ્ધને તેલઈ સંચરે; રેવંતી જાગવું-
રે. વાસુદેવ કેરી ઘરૂણી નીંદ્રા નવ પોઠશોરે, અનિરૂદ્ધને તે
લઈ સંચરો; રતુમતી જાગવુંરે. મહાદેવ કેરી ઘરૂણી નીંદ્રા ન-
વ પોઠશોરે, ઓખાખાઈને તે લઈ સંચરો; પારવતી જાગવુંરે.
ગણપતી કેરી ઘરૂણી નીંદ્રા નવ પોઠશોરે, ઓખાખાઈ તે લ-
ઈ સંચરો; સુધ ખુંવ જાગવુંરે. ખાણાસુર કેરી ઘરૂણી નીંદ્રા
નવ પોઠશોરે, ઓખાખાઈને તે લઈ સંચરો; ખાણુમતી જાગ-
વુંરે. કડિખાંડ કેરી ઘરૂણી નીંદ્રા નવ પોઠશોરે, ઓખાખાઈને
તે લઈ સંચરો; રૂપમસ્તુ જાગવુંરે.

કડવું. ૮૩ મું.

રાગ ધોળ.—હલહલ હાથણી શણુગારીરે, હરતી ફરતી ઓ-
નાની આંખાડીરે; તેના ઉપર બેસે વરજની માડીરે, સોનેરી
કોર કસુખલ સાડીરે. માથે મોડ ભમરીયાળો ઝળકેરે, ઉખો
હકેવરને કરાવ્યું રનાનરે; નાની વીધનાં વજ્ર પેહેરાવ્યાં પરી-

ધાનરે. કનક ઝેરખા પુંચીયો બાબુખંધરે, અનોપમ ઉપ-યો
આનંદરે; મુગટ મણીમય ધરયો અનિરૂદ્ધ રીશરે, લળકે ઝં-
ળકે ઉદયજ નેવો દીસેરે. કસ્તૂરીનું તીલક કરચું છે બાલરે,
વળતી તેને ટપકું કરચું છે ઝોરે ગાલરે; હરી હળધરનો જશ
ઘોલે બધા જનરે, બદવ સહિત શોભે છે જુગલવનરે. સા-
ત પાંચ સોપારી શ્રીફળ અપાયરે, વરછને તો ઘોડીની વેળા
થાયરે.

કાવ્ય. ૮૪ મું.

રાગ દેશી ઘોડલીનો.—અનીહારે અનિરૂદ્ધની ઘોડલી ટેક.
અંત્રીક્ષથી ઘોડી ઉતરીરે, પુછ્યે કુમકુમ પુલ; ચંચળ ચર-
ણે ચાલતીરે, એનું કોઈ ન કરી શકે મુલ. અનિરૂદ્ધની ઘો-
ડલી. ૧ મોરડે મોતી જડયાં રે, હિરા જડીત પલાણુ; રત્ન જડી-
ત જેનાં પેંગડારે, તેનાં વેદ કરે છે વખાણુ. અનિરૂદ્ધ. ૨ અં-
ગ જેનું અવ નવું, ઝળકે તે ઝાક ઝમાળ; ઝળુકે જેમ વીજ-
ળીરે, તેને કંઠે છે ઘુઘુરમાળ. અનિરૂદ્ધ. ૩ દેવદાનવ માનવી-
રે, બેઈ હરખ્યા તે મુંદીર સ્યામ; થનક થનક ચાલતીરે, એ-
નું પંચકલ્યાણી છે નામ. અનિરૂદ્ધ. ૪ રૂપવંતી ઘોડી ઉપર,
અનિરૂદ્ધ થયા અસ્વાર; પાનનાં આખ્યાં ખીડલાંરે, ઊપર
શ્રીફળ ફેફળ સાર. અનિરૂદ્ધ. ૫ હિંડે હળવે હાથીઝોરે, ઉ-
લટ અંગ ન માય; સુરીનર મુનીજન જાએ વારણેરે, આગળ
ઈંદ્ર રહ્યા છડીદાર. અનિરૂદ્ધ. ૬ સનકાદિક શિર છત્ર ધરેરે,
નારદ વેળાવાય; ચંદ્ર સુરજ ખેડે પેંગડેરે, આગળ વેદ બાણે

બ્રહ્માય. અનિરૂધ્ધ. ૭ વાજાં છત્રીસ વાજતાં રે, નગર એને પ-
 રેથ; લોક સર્વે બોવા મળીયું શ્રોણીતપુર હેથ. અનિરૂધ્ધ. ૮
 રાયે નગર શોહરાવીયું રે, શોહરાવી છે વાટ; ધનપતાકા જ-
 બહળે રે, શોહરાવ્યાં શ્રોણીતપુરનાં હાટ. અનિરૂધ્ધ. ૯ હેવ
 સરવે ત્યાં આવીયારે, જથ બોલે બંદીજન; જાયક કરે બહુ
 જાયનારે, જેને હરી ટાળે નીરધન. અનિરૂધ્ધ. ૧૦ રામણુદીવો
 કર રૂક્ષમાણીરે, લુણુ ઉતારે બેની ધીર; ગ્યાન કરે છે અપસ-
 રારે, ત્યાંતો બોવા ઈચ્છે જહુવીર. અનિરૂધ્ધ. ૧૧ એવી શો-
 ભાયે વર આવીયારે, તોપણુ ખોટી યાય વર રાય; સાજો છાં-
 ટે છાંટણારે, મળી માનુની મંગળ ગાય. અનિરૂધ્ધ. ૧૨ ધુસળ
 મુસળ રવઈયારે, સરીયો સંપુટ ત્રાક; ઈંડી પીડી ઉતારતાં રે,
 વરનું તીલક કરી તાણુયું નાક. અનિરૂધ્ધ. ૧૩ નાયે અપ્સરા
 ઈંદ્રનીરે, નારદ તુમુર વાય; મધુરી વાણી વાજતીરે, એવો
 આનંદ ઓછવ યાય. અનિરૂધ્ધ. ૧૪ પુંખવા આવી પ્રેમદા-
 રે, માથે મેલી મોડ; રામણુદીવો જબહળે રે, રૂક્ષમાણી ઘાલ્યો
 મોડ. અનિરૂધ્ધ. ૧૫ ગળે ઘાટ ઘાલી તાણીયારે, આવ્યા માં-
 હેરા માંહ; આડા સંપુટ હેવરાવીયારે, ત્યાં વરત્યો છે જેજેકાર.
 અનિરૂધ્ધ. ૧૬ ઘોડી ગાયને સાંભળે, તેને ગંગા કેડે સ્નાન;
 વાંઝીયો પામે પુત્રને રે, નીરધનીયો પામે ધન. અનિરૂધ્ધ. ૧૭

કાવ્ય. ૮૫ મું.

બાણાસુર પખાળે ચરણુ. — શોભા ઘણેરીરે, ત્યાં તો બાણુ-
 મતી નામ વરણુ, શોભા ઘણેરીરે. ૧ ત્યાં તો પેહેલું મંગળ

વરતાય, શોભા ઘણેરીરે; પેહેલે મંગળ સોનાનાં દાન અપાય,
 શોભા. ૨ દાન લેછે કૃષ્ણનો સંતાન, શોભા; ત્યાં તો બીજુ મં-
 ગળ વરતાય, શોભા. ૩ બીજે મંગળ ધેનુનાં દાન અપાય,
 શોભા; ત્યાં તો ત્રીજુ મંગળ વરતાય. શોભા. ૪ મંગળ હ-
 સ્તીનાં દાન અપાય, દાન લેછે કૃષ્ણ તણો સંતાન, શોભા. ૫
 ત્યાં તો ચોથુ મંગળ વરતાય, શોભા; ચોથે મંગળ કન્યાનાં
 દાન અપાય, શોભા. ૬ ત્યાં તો વરત્યાં છે મંગળ ચાર, શોભા;
 આપે ગરબ સહીત બંડાર, શોભા. ૭ લાવે બાણુમતી કંસા-
 ર, શોભા; ત્યાં તો પીરસે છે ચાર વાર, શોભા. ૮ ત્યાં તો આ-
 રોગે નરનાર, શોભા; ત્યાં તો દુધડે સ્નાન કરાવે, શોભા. ૯
 ચાર સોભાગ્યવંતી બોલાવે, શોભા; ઓખા સોભાગ્યવંતી ક-
 હેવરાવે, શોભા. ૧૦ ઓખા અનિરૂધ્ધ પરણીને ઉઠ્યાં, શોભા;
 ત્યાં તો સોનૈયે મેરૂ તુઠ્યા, શોભા ઘણેરીરે. ૧૧

કડવું. ૮૬ મું.

બાણુસુર ગોરવ નોતરે સૌકો સાથસુરે; સાથે જમણુની શી
 રીત હળધર બ્રાતશુરે. શ્રી કૃષ્ણ કરે પ્રણામ, હળધર બ્રાતશુંરે;
 તમો ગોરવ વેળા પધારજો, સૌકો આવજોરે. સાથે માણુમતી
 શી રીત, ગમે તેને લાવજોરે; વેવાણો ઘરમાં ગઈ જ્યાં વરની
 માવડીરે, તેના કુમકુમ રેણ્યા પાય, જઈ પાયે પડીરે; અનિ-
 રૂધની માવડી બોલીયાં રીત અમારડીરે. તમારી પંરઠણ જેહ,
 મનાવુ ગોરડીરે; બાણુમતી બોલીયાં રીત અમારડીરે, ગોરવ
 મનાવીને ચાલીયાં, મનશું માલતાંરે. હાલહાલ કરો રશોઈ

રાંધણુ ચાલતારે, જાન બહુ પ્રકારની ગણુતાં કાંઈ નવિ, લાહુરે,
 કાંઈ વસ્તુ અનેક, ગણુતાં સહિ કહુરે, જાહવ કેરી જોડ, સહિકા
 સાખશુરે; આળ્યા શ્રીકૃષ્ણુ માહારાજ, છાન કોડશુરે; વેવા-
 ઈની વાત કાંઈક સાંભળીરે; મોજન કરવા કામ, જુગતીઓ
 બહીરે. આજા આપી રાય, સહિકા જેઠા થયારે; એતો સનાન
 કરી મંદીરમાં ગયારે. સ્મરણુ કીધુ નાથનુ, જેઠા જેસણુરે; ન-
 વજોજનવંતી નાર, નીકળી પિરસણુરે. ચક્રમકના તકીયા ઘ-
 ણુ, ઝારાને લોટડારે; માંહે જે સાણુ બહુ વિવેક, દીસે પુટડારે.
 બાવન પરની થાળી સોનાના વાડકારે; પિરસનારી પ્રમાણુ,
 જમનારા લાડકારે. ખાંડ પકવાનના મેવા બહુ ઘણુરે; પુર-
 ણુને દુધપાક સાકરીયા ચણુરે. ગોટા ગળિયા તડણુયા, આંખા
 સાખશુરે; પિસ્તાંને અખરોડ દાઢમ દ્રાખશુરે. તલસાંકળી
 મોળાં દહિયરાં સેવ છુટી કળીરે. ખોખલડે પીરસે ખાંડ, મરકી
 જેવડીરે. ખાજાં જલેખી દસમી દળીયાં મશમસેરે; ઘેબરને
 ખોતીચુર, જમતાં સહુ હસેરે. મગદળને મેસુર પેંડા લાવીઆ-
 રે; પકવાન ખીજાં અનેક, લાખણુશી ભાવીઆરે. ખાટ બંધટો
 રાંધીયો માંહે ખાંડ મેળીરે; ગુવરીનાં તાળ્યાં ઘી, સેવો ગળજ-
 ળીરે. સારો કરયો કંસાર, પોળી ખાતલીરે, શાકરની મીઠાથ,
 આણી કચોળેભરીરે. જમવા જેઠી નાર, જાહવની આપડીરે;
 જમતાં કહો ભલારે લવિગ સોપારી એલચી, પાન સમારી-
 આરે, ખીડલે ખાસઠ પાન, સહિને આપિઆરે; સાજન હતુ શ્રી
 કૃષ્ણનું, તે સરવે જમ્યુરે; પ્રેમાનંદના નાથ, ત્યાં વહણુ થયુરે.

કાવું ૮૭ મું.

રાગ પેહેરામણીનો—આખું મુકયું સરવે પોકયું, કન્યાને વળાવો; માહારા નવલા વેવઈઓરે. રથ ઘોડાને પામરીયો, સૌ જાદવને બંધાવો; માહારા નવલા વેવાઈઓ. જરકશી જામા તમે કૃષ્ણને પેહેરાવો; માહારા નવલા વેવાઈઓ. પંચવસ્ત્રને શણુગાર, તમે જમાત્રને આપો; માહારા. દક્ષીણનાં ચીર રાણી, રૂક્ષમણીને આપો; માહારા. જરી મુગટને શાલદોશાલા, જાદવને તમે આપો; માહારા. સાણુ ઘરચોળાંને, ઘાટ ઘણેરા સતી સતભામાને આપો; માહારા નવલા વેવાઈઓ. પાટણનાં પટોળાં, રાણી જાણુવંતીને આપો; માહારા નવલા વેવાઈઓ. વલણુ—પેરામણી પુરણુ થઈ, હઈડે હરખ ન માયરે; કન્યા તેડી કોડે કરી, હવે કૃષ્ણ દ્વારીકાં જાયરે.

કાવું ૮૮ મું.

રાગ વેરાડી—ઓખા ચાલી ચાહણુ હાર, સઈયરો વળાવા સંચરી; ઓખા ઉભી રેહે મળતી જ, માને વહાલી દીકરી. કાઈ લાવે એકાવળ હાર, લાવે સોનાનાં સાંકળાં; કાઈ લાવે સોળ સણુગાર, ઓખાખાઈને પેહેરવા. ઓખાને વળતાં બોલીઆં કહે બાઈરે, ચિત્રલેહા આવ ઓરી લાવ્ય વાહરે; આલે સોનાનાં સાંકળાં બોલ્યાં બાઈરે, શું કરે સોનાનાં બોલ્યાં બાઈરે, તારા ગુણુ ઓશીગળ થાઉ બોલ્યાં બાઈરે, નીત નીત ગોમતીને રણુછોડ આવ્યા નાહીરે; ત્યાં મુજને સંભારજ્યે બાઈરે, એટલે પોહોર્યા મનના કોડ લાવ્યા વાહીરે.

કડવું ૮૯ મું.

રાગ ધોળની દેશી—ઓખાખાઈતો સાસરીયે હવે જાયરે,
માનની તો મળીને મંગળ ગાયરે; રથ અગ્ર પર્શકુ ત્યાં શ્રીક-
ળે સીંચાયરે, ઓખાખાઈને લાડ કચોળુ અપાયરે, ઓખા-
ખાઈને શીખામણુ દેછે માયરે.

કડવું ૯૦ મું.

રાગ ખીખાસ—સાસરીયાના સાથમાં, તુ ડાહી થજે દીક-
રી; હું તુજને શીખામણુ દેઉ, તે રખે જતી વીસરી. સાસરી-
યાના સાથમાં હજવે ચાલીયે; સાસરીયાના સાથમાં ખોળે
ખાવું ન ઘાલીયે. સાસરીયાના સાથમાં માં કંથ સાડ માલી-
યે, સાસરીયાના સાથમાં સઈડકો આઘો તાંણીયે; સાસરીયા-
ના સાથમાં સસરો ખેઠા હોયતો, પિતાના ઠેકાણુ જાણીયે, સા-
થમાં કુવે વાત ન કીજીયે; સાસરીયાના સાથમાં પર પુરૂષ
આવતો હોયતો વાત કરતાં ખીજીયે, સાસરીયાના સાથમાં
સાસુને ગાળ ન દીજીયે; સાસરીયાના સાથમાં દુકી પાણી નવ
લીજીયે, સાસરીયાના સાથમાં પર પુરૂષની હશી તાળી નવ
લીજીયે; પેઉજીને પરમેશ્વર જાણી; પગ ધોઈ પીજીએ.

કડવું ૯૧ મું.

રાગ ફટાણુની ચાલ—આવ્યો દ્વારીકાંનો ચોર, લાખેણી લા-
ડી લેઈ વળ્યોરે; જોણે વગડે ચાર્યો ઢોર, લાખેણી. હાર્યો હા-
ર્યો ખાણુમુર રાય, કલ્યાણુ રાય ઝીતીયારે; વેગે વહીને આ-
વ્યા છે દ્વારીકાંની માંચ, કેશવરાય ઝીતીયારે; રાણી રૂક્ષમા-
ણીએ વધાવી ને લીધા ત્રીકમરાય ઝીતીયારે; તેતો પુરાણુ પ્ર-

સીદ્ધ, હીંગલમલ ઝીતીયારે. તેતો ગોત્રજ આગળ જાય, ક-
હ્યાણુ રાય ઝીતીયારે, બંનેનાં હાથ કાંકણુ મીઠળછોડાય, ક-
હ્યાણુ રાય ઝીતીયારે.

કડવું ૬૨ મું.

રાગ ધોળ મંગળ—તારા બાપનો બાપ તેડાવ, છોગાળા દોર-
ડો નવ છુટે; તારો કળણુ વડકિઓ તેડાવ, છખીલા દોરડો નવ
છુટે. તારી રૂક્ષમાણી માત તેડાવ, છખીલા; તારો પ્રદ્યુમન
તાત તેડાવ, છખીલા. તારી રતુમતી માત તેડાવ, છખીલા;
બ્રહ્માની વાળી ગાંઠ તે કેમ છુટી જાય, છખીલા. તારો બળ-
બદ્ર કાકો તેડાવ, છખીલા; તારી રેવતી કાકી તેડાવ, છખી-
લા. અનિરૂધ્ધે બાંધી ગાંઠ, દોરડો ઓખા છોડવા જાય; છ-
ખીલા દોરડો નવ છુટે; બેડી ગાંઠ, કરીને તે કેમ છુટી જાય.
હો લાડી તારો બાણુસુર તાત તેડાવ, હો લાડી; તારી બાણુ-
મતી માત તેડાવ, હો લાડી, તારો શંકર તાત તેડાવ, હો લા-
ડી, દોરડો નવ છુટે. તારાં પારવતી માત તેડાવ, હો લાડી; તા-
રો અણુપતી બ્રાત તેડાવ, હો લાડી દોરડો નવ છુટે. તારી સુ-
ધ બુધ બોબર્થ તેડાવ હો લાડી દોરડો નવ છુટે; તારી ચીન-
લેહા ચોર તેડાવ, લાડી દોરડો નવ છુટે. ઓખા છોડે દોરડો,
તે બદલ જીવંતી ગાય; છખીલા દોરડો કેમ છુટે. બેડી ગાંઠ
તે ચડ કરીને તે કેમ છુટી જાય, છખીલા દોરડો કેમ છુટે.

કડવું ૬૩ મું.

રાગ ધનાશ્રી.—રીતભાત પરિપુરણુ કરીને, ઉઠયા કૃષ્ણના

તનજી, નવુરે મંદીર વસવાને ત્યાં, આપ્યુંરે ભોવનજી. એ-
કવાર શ્રી કૃષ્ણે ઓખાને, ઓખામાંહે બેસારીજી; માગવુંહો-
ય તે માગી લેજે, તુંજે વહુવર અમારીજી. મારા બાપને એક
દીકરો, તમો આપોરે ભગવાનજી; ભગવાને આપ્યો દીકરો,
તેનું ગયાસુર નામજી. બાણાસુરનો ગયાસુર, વંશવધારણ હા-
રજી; કહી કથાને સંદેહ ભાગ્યો, પરીક્ષતે લાગ્યો પાયજી. શુ-
કજી અમને પ્રાવન કીધા, સંભળાગ્યો મહિમાયજી; આરાધુ
ઈષ્ટ શુરૂ દેવને, ગણુપતીને લાગુ પાયજી. શ્રોતા વક્તા સમજ-
તા, કેહેકવિ કરજોડજી; ભાવધરી સહુ બોલજો, જેજે શ્રી
રણુહોડજી.

ઈતિ શ્રી ભાગવતે માહા પુરાણે દસમસ્કંધે શ્રી શુકદેવ પ-
રિક્ષત સંવાદે પ્રેમાનંદ કૃત ઓખાહરણ સંપૂર્ણ.

શ્લોક.

અચ્યુતં કેશવં રામનારાયણં ॥ કૃષ્ણ દામોદરં વાસુદેવ
હરે ॥ શ્રીધરં માધવં ગોપિકા વલ્લભં ॥ જનકિ વિનાયક
રામચંદ્ર બળેત ॥ ૧ ॥

સમાપ્ત.

ઉપદેશ ચિન્તામણી.

(મુમુક્ષુઓને ઉપયોગી) કે જેમાં માહારાજશ્રી ગણપતરામજીના બનાવેલાં જ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને ભક્તી રસમય પદો છે એ પદો મુખ્યત્વે જેવા પ્રખ્યાત ગામોમાં તેમજ ભજનની મંડળીઓમાં ગવાય છે તેમજ સગુણ નીરગુણ વિષયની આરતીઓ પણ મુમુક્ષુ જન હીતાર્થે દાખલ કરવામાં આવી છે કાગળ છાપ તથા બાઈબીંગ ધણીજ સારી છતાં કિંમત માત્ર. ૦-૮ ૦-૨

બોધ ચિન્તામણી.

(રૂપિરાજ માહારાજકૃત) આ પુસ્તકમાં માહાત્મા શ્રી રૂપિરાજનાં બનાવેલાં પદો છે તેમાં જ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને ભક્તીથી ભરપૂર છતાં ધણીજ સારી ઝડઝમકસહ રાખવામાં આવી છે કે તેમાંનું એક પદ વાંચતાંજ આખું પુસ્તક વાંચ્યા વગર ચાલેજ નહીં તેવું રસીકું છે. જે દરેક ગામોમાંના પ્રખ્યાત મંદીરોમાં તથા દરેક ભજનની વિશાળ મંડળીઓમાં ઘણાક પદો શરૂઆત તથા અંતરમાં ગાવામાં આવે છે. કાગળ સુંદર છાપ ધણીજ સારી તથા ઉત્તમ બાઈબીંગ સહ કિંમત. ૦-૮ ૦-૨

જળધર આખ્યાન.

(કવિ રેવાશંકર જયશંકર કૃત.)

આ મહાભારત માં હેયું એક અતિ રસિક આખ્યાન છે તેની અંદર જળધર યોધો કોણ હતો અને કેવી રીતે ઉત્પન્ન થયેલો તેમજ તેણે શંકરનું ઉગ્ર તપ કરી કેવી રીતે વરદાન મેળવ્યું છે અને કેવી રીતે સદ્રજા દેશના રાજાઓને જીતી વશ કરેલા છે તેમજ આખી પૃથ્વી જીત્યા પછી પોતાના સામેા લડનાર કોઈ પણ યોધો નહીં હોવાથી તેને કેવો અહંકાર ચઢેલો છે અને તે અહંકાર નારદ મુની તેને વિષ્ણુની સાથે લડાવી કેવી રીતે ઉતારે છે તેમજ જળધર પાર્વતીજીને છળવાને અને શંકર જળધરની સ્ત્રી સતિ પ્રદાને છળવાને વેશ બદલી એક બીજાને ધેર ખચે છે અને કેવી રીતે સતિયો તેમને ઓળખી જાય છે અને શ્રાપ દે છે. ભગવાન વિષ્ણુ સતિ પ્રદાને છળી જળધરનું મોત કેવી રીતે કરાવે છે તે સદ્રજી બીના ધણીજ ગમ્મત સાથે વર્ણવેલી છે-આ પુસ્તક કથાઓમાં ઘણા ઠેકાણે મવાય છે, અને ગાવા લાયક છેજ એમ અમારી ખાસ ભક્ષામણ છે ઘણાજ સારા અક્ષરોમાં છાપવામાં આવેલી છે છતાં કિંમત ઘટાડી નાખી ફક્ત રૂ. ૦-૮-૦ રાખી છે.

❀ ગિરધર કૃત રમાયણ, ❀

અત્યાર સુધી પ્રકટ નહી થયેલું એવું શુદ્ધ કવિતા વાળું
અને ઘણીજ મહેનતે શાંસોધીત કરાવેલું પુસ્તક કથા કરનારા
ઓને સુગમ પડે તેવા મોટા અક્ષરથી બહાર પડી ચુક્યું છે.
તેની અંદર કાન્ડે કાન્ડે સુંદર ચીત્રો આપેલાં છે, આ પુસ્તક
અસલ કવિરત્ન વડોદરા વાસી ગિરધરદાસની અસલ પ્રત
ઉપરથીજ છાપવામાં આવ્યું છે એટલે પુછવુંજ શું તેમ છતાં
પાકુ છીટનું પુંકું સોનેરી અક્ષરોથી શણગારવામાં આવ્યું છે
કે જોતાંની સાથે દરેક મનુષ્યને ખરીદવાનો ઉત્સાહ થયા વ-
ગર રહેજ નહી છતાં બહોળો ફેલાવો કરવાના હેતુથી તેની
કીંમત માત્ર. રૂ ૨—૦—૦ રાખવામાં આવી છે.

મળવાનું ઠેકાણું.

હરગોવિન્દદાસ હરજીવનદાસ. બુકસેલર.

કે ત્રણ હરવાળા—અમદાવાદ.

३३ नव	३२० मिथु	७ शुभ ३२ मृ ११ ८ व ३४ २१ भद्रानि ५३५
२८ दश	४ २१ मि ५१	८ शर ८ ३३ आ ८ २ ७ २ ७ ५ ८
	५ २२ कर्क	९ र २ ५ ८ पु ६ १ ७ शि २ २ १ ७ भद्रा. प्र. ५ ३ ५ ६ वृ. शुक्र
	६ २३ कर्क	१० चं २ २ ४ ७ पु ५ ५ सि १ ६ ४ २ २ २ नं. दश ७ [१६ ४ ३
	७ २४ कर्क ५	११ मं २ १ ३ ३ आ ५ १ ५ सा १ ३ ३ ३ इंदोरा ११
	८ २५ सिंह	१२ वृ २ १ ४ १ म ६ ५ शु १ ० १ ४ प्रदोश
	९ २६ सि २४	१३ मृ २ १ ५ ४ पु ८ ५ ९ शु ८ ३ ३ शिवरात्री. भद्रानि ५४-
	१० २७ कन्या	१४ शु २ ५ १ २ ० उ १ २ १ ७ ३ ३ ६ [११ चित्रा ५ कं ५ १ २ ३
	११ २८ कं ५०	१५ श २ ९ ४ ६ १ ७ ३ ६ २ ७ १ २ ६ यमघट मृत्यु १ ७ गजच्छा

राहु उत्तरे वच्छ पूर्व शुक्रपूर्व.		
सू	चं	मं
६	१२	७
वु	शु	शु
७	९	७
श	रा	के
९	७	१

योग.	ई. सु. चंद्र. ति	अथ आश्विनसितात.
अमृ ४२	१२ २९ तुला	१ र ३ ३ ४ २ चि २ ३ १ वै ८ १ ३ वैभूतघटस्थापन
	१३ ३० तुला	२ चं ३ ८ ३ ८ स्वा २ ९ ३ ७ वि ९ १ ६ चंद्रदर्शन
	१४ १ तु १९	३ मं ३ ४ ४ ० वि ३ ५ ५ ६ प्रि १ ० ४ ४ रजव
	१५ २ वृचि	४ वृ ४ ८ ३ ६ ५ नु ४ २ १ १ आ १ ४ ३ ४ भद्रा प्रवृ १ ६ ८ तु-
	१६ ३ वृ ४ ७	५ गु ५ २ ५ ३ ज्य ४ ७ ५ ८ सौ १ ३ ९ [६ ५ कं ४ ८ १ ६ मु.
पंचकवे	१७ ४ धन	६ शु ५ ६ ९ मु ५ २ ३ ३ ७ सो ५ ३ ५ सरस्वत्यावाहन [१५
	१८ ५ धन	७ श ५ ८ २ २ पु ५ ६ ३ ९ ५ ति १ ३ १ २ पूजन
	१९ ६ ध १२	८ र ४ १ २ ७ उ ५ ८ ४ ७ शु १ १ ५ १ बलिदान
	२० ७ मकर	९ चं ५ ९ ३ ३ ६ ६ ० १ ० ४ ० १ ९
	२१ ८ म ३०	१० मं ५ ७ २ ७ ४ ० ५ ५ शु ६ २ २ सरस्वति
भागवत	२२ ९ कुंभ	११ वृ ५ ४ ३ ९ ४ ० १ १ ग २ १ ६ वृ ५ ४ ४ ८
	२३ १० कुं ४२	१२ गु ५ १ ५ ६ पु ५ ६ ४ ८ ध्रु ५ ० ५ ८ [२
	२४ ११ मीन	१३ शु ४ ६ २ ४ ३ ५ ३ ५ ४ व्या ४ ४ १ ३ प्र
	२५ १२ मी ५०	१४ श ४ १ १ ४ २ ५ ० १ २ ६ ह ३ ७ १ ४ माणा
	२६ १३ मेश	१५ र ३ ५ ३ ६ ४ ४ ६ ३ ० व २ ९ ३ ८ भ. नि ८ २ ५ चंद्र ग्रह-

संक्रांति.		
आश्विनमासनीतु		
लासंक्रान्तिविष्टि		
करणे वाहनअश्व		
उपवाहनवाच आ		
युद्धकृत भक्षणवि		
चित्रानं लेपनमा-		
जार्मद जाति वि		
प्र वल्लकालां पुष्प		
दुर्वा अवस्थावृथा		
मुशण हेममासमां		
५ रविछे मासनेष्ट		
छेधान्याभाचमध्य		
मरसकसमोघा.		

वतिपात	२७ १४ मे ५६	१ चं २ ९ ३ ५ म ४ २ ३ ६ सि २ १ ५ ५
	२८ १५ वृशभ	२ मं २ ३ ४ ९ क ३ ८ १ ६ द्य १ ४ ३ म. प्र. ५ ० ५ ०
	२९ १६ वृशभ	३ वृ १ ७ ५ २ र ० ३ ४ १ ९ य ६ २ १ ५ २ २ ४ संकष्ट ४
	३० १७ वृ २	४ गु १ २ २ ३ मृ ३ ० ४ ६ शि ५ १ ३ ७ मृत्यु. ३०
	३१ १८ मिथु	५ शु ७ २ ४ आ २ ७ ४ ६ सि ४ ५ ० धने शुक्र २ ३ १०
नेववर	१ १९ मि ११	६ श ३ ४ ६ पु २ ५ २ ८ सा ३ ९ ५ भ. नि. ३ १ २ ५
	० ० ०	७ श ५ ६ ४ २
	२ २० कर्क	८ र ५ ७ २ ८ पू २ ४ ४ शु ३ ३ ५ ६
	३ २१ क २ ४	९ चं ५ ६ १ ८ आ २ ४ १ ७ शु २ ९ ४ २
	४ २२ सिंह	१० मं ५ ६ ३ ४ म २ ४ ४ ८ वं २ ४ २ ६ म प्र २
वैश्वत २२	५ २३ सि ४ ३	११ वृ ५ ८ १० पु २ ७ १ ० प २ ४ ८ र म स्मार्त
	६ २४ कन्या	१२ गु ६ ० १ ० उ ३ ० ३ ८ वै २ २ ५ ३ बुधोर्द
	७ २५ कन्या	१३ शु ० ३ ७ ४ ३ ५ १ ३ वि २ २ ५ ५ प्रदो
	८ २६ क ७	१४ श ४ २ ० चि ४ ० ४ ६ प्रि २ ३ १० भ. नि
	९ २७ तुला	१५ र ९ ४ ४ स्वा ४ ६ ५ २ आ २ ३ ५ १ कालि
मृत्यु ५३	१० २८ तु ३६	१६ चं १ ४ ५ वि ५ ३ २ ० सौ २ ५ ३ ० दिवालोसूर्यग्रहण

दिर ८ रा ३२ वे १५ धा ३ ध्रेष्ट		
सू	चं	मं
७	१	८
वु	शु	शु
७	९	८
श	रा	के
९	७	१

राहु उत्तरे वच्छ पूर्व शुक्रपूर्व.

योग.	ई. सु. चंद्र. ति	अथ कार्तिकसितात.
२४ नव	११ २९ वृचि	१ मं २ ० १ ७ अ ५ ९ ४ २ सो २ ६ ४ ९ चंद्रदर्शनधनेमौम-
	१२ १ वृचि	२ वृ २ ४ १ ७ ज्ये ६ ० १ ० ५ ति २ ७ २ ३ यमद्वितियासावा-
	१३ २ वृ ५	३ मृ २ ८ ३ ६ ज्ये ५ ३ २ २ मृ २ ७ ४ ३
	१४ ३ धन	४ शु ३ १ ५ ८ मु १ ० १ २ ९ ४ २ ७ ४ ९ भद्रा प्र. ० १ ७ विना ४
	१५ ४ ध २९	५ श ३ ४ १ ३ पु १ ३ ५ ० शु २ ६ ५ १ सौभाग्य ५ मु ३०
पंचकवे	१६ ५ मकर	६ र ३ ५ १ ३ उ १ ७ १ १ ग २ ४ ४ ५
	१७ ६ म ४ ८	७ चं ३ ४ ५ ५ अ १ ८ ४ ३ व २ १ ४ ३ अन्नरात्रि ५ कं ५ ९ ३ १

संक्रांति.		
कार्तिकमासनीवृ		
धिकसंक्रान्ति व		
वकरणेवाहन सिं-		
ह आयुध मुशनी		
लेपन कस्तू		
ति नै		

શ્રી કૃષ્ણ ચરિત્ર.

ચૈત્રાવીણ, મધુર્ધ્વાવીણ, અને દ્વાર્ધાવીણ અર્થાત્ મૌર્યસમયવાદીઓના જરાતી કવિતામાં ઉત્તમ રામચંદ્રાદી સાથે કવિરત્ન ત્રિપરાશયતુ રચેલ ચરિત્ર પ્રમાણ અને કથા કરનાર પ્રાણ્યોને અતિ ઉપયોગી મુપરવાચક આઠ પેટા છતાં મટાડેલી હોયત. ૧-૮-૦ ૦-૧

કાવ્યદોહન.

કાવ્ય ૧-૨-૩ મળી ચંપુકૃત જેમાં નીતિ, વ્યંગ્ય અને વેશ્ય એમ ત્રણ વિભાગ પાડવામાં આવ્યા છે જેમાં સુદર-મનદર ભાવ લેઈ, રસ, રસાલકાર અને નાવકાલેકથી ભરપૂર આપણા યુગર કવિઓએ યુગેરી ત્રિશને મુલાલ્લુત કરવા પ્રશ્નનીય પદ્યમયની રચના કરેલ છે. કદ શબ્દ આઠ પેટા પૂજ ૨૮૮ છંદોમાં ૦-૮-૦ ૦-૩

લિપદેશ ચિતામણી.

(સુમુદ્રોને ઉપયોગી) કે જેમાં માહારાજ શ્રી મણપતરામજીનાં બનાવેલાં જ્ઞાન, વિશ્વ અને ભક્તી રસમય પદોએ એ પદ્ય મુજબ જેવા પ્રખ્યાત ગાયોમાં તેમજ સજ્જનની મંડળીઓમાં મવાયેલે તેમજ સુમુદ્ર નીરમુદ્ર વિષયની આરતીઓ પદ્ય મુજબ જનહીતાએ કામલ કરવામાં આવી છે કામળ છાપ તથા બાઈડીમ પ્રણીત સારી છતાં કિમત માત્ર ૦-૨-૦ ૦-૨-૦

બોધ ચિતામણી.

(રૂપિશજ પ્રકાશકૃત) આ પુસ્તકમાં માહારાજાશ્રી રૂપિશજનાં બનાવેલાં જ્ઞાન, વિશ્વ અને ભક્તીથી ભરપૂર છતાં વધીક સારી લઘુમક રાખવામાં આવી છે કે તેમાં જે પદ્ય વાંચવાં આપુ પુસ્તક વાંચ્યા પછર ચાલેજ નહીં તેવું રચીકૃત છે. જે દરેક ગાયોમાંના પ્રખ્યાત મંડળીઓમાં તથા દરેક સજ્જનની વિશાળ મંડળીઓમાં મણકે મરો ચક્રાચલ તથા અતમા ગાયમાં આવે છે કામળ મુજબ છાપ વધીક સારી તથા ઉત્તમ બાઈડીમ છતાં હોયત. ૦-૧ ૦-૨

મળવાનું કેકાણું.

શુકેસેલર હરગોવિન્દલાલ હરજીવનજી.

કે ત્રણ હરવાળા—અમદાવાદ.

